

ସମ୍ପାଦକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ସମ୍ପାଦକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ଭା ୨୭ ଗ
ମ ୨ ଖ

କା ୨୭ ଗ ମାତ୍ର ଦେଖିବେ ସମ ୧୯୧୨ ମସିହା । ପା ମାତ୍ର ୨ ୨୫ ନ ସତ ୧୯୧୨ ମସିହା ପତ୍ରଦାନ

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩୯
ପଞ୍ଚାଦଶ ୫ ୨୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଓଡ଼ିଶା

ସନ ୧୯୧୨ ମସିହାର

ନୂତନ ପଞ୍ଜିକା ।

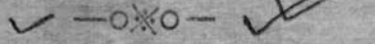
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସହାୟତାରେ ପୁସ୍ତକ-ପ୍ରାୟ ଯେଉଁମାନେ କଟକରେ ବସନ୍ତି ।

ମୂଲ୍ୟ ୫୦/ ଡାକମାତ୍ରମୂଲ୍ୟ ୫୦/
ଶ୍ରେଣୀପାଠି ୫୦/ ଡାକମାତ୍ରମୂଲ୍ୟ ୫୦/୨

ଅନେକଦିନ ପୂର୍ବେ ବଙ୍ଗାଳୀପତ୍ରିକାଠାରୁ ଦେଖିବେ ଯେଉଁମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୋଟିଏ ବେଳେ ବାଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ବନ୍ଧୁକା ଦୋର ଥିଲେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଙ୍ଗାଳୀ ନାଗପୁର ଯେଉଁ ଏକ ଉତ୍ସାହୀ ବେଳେ ବାଟ ମାନ ନିର୍ମାଣ ଦେବାରୁ ଉକ୍ତ କଟକଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରାମର୍ଶ ଦେବାର ଉତ୍ସାହ ସୁଦ୍ଧା ଦୋରଥିଲେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ୟ ଦିନରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବର ବିଚାର କରିବେ ।

ବାଣୀରେ ଉକ୍ତ ଅନୁବନ୍ଧ ଓ ଶାନ୍ତିଦୃଶ୍ୟ ବିଶେଷ ଦୂର୍ଲ୍ଲଭ ଦୋରଥିଲେ । ଏଥିପାଇଁ ଯେଉଁ ବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନୁମୂଲ୍ୟରେ ଗରବମାନଙ୍କୁ ଧାନ ଉତ୍ତର କିଣିବେ କରିବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରୁଥିଲେ । ଏଣେ ଇଂରାଜ ଗାଧିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ନାମାଗାରରେ ଅନ୍ୟ ଅନୁବନ୍ଧ

ଦୋରଥିକା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଅନୁମାନକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅବଧି ଗହର ବିଦେଶରପ୍ରାଣ ବନ କରି ନାହାନ୍ତି । ଅବାଧ ବାଣିଜ୍ୟର ମୋହରେ ପଡ଼ି ପେଟକୁ ମୁଁଏ ଅଳ୍ପ ମିଳୁ ନାହିଁ ଏଥିରୁ ବଳ ଅଧିକ ଦୁଃଖ ଅଛି !

ଗର ବାଲେଶ୍ଵର ସମ୍ପାଦକାହୁକାର ଅନୁବନ୍ଧର ଅବଗତ ଦେଲୁଁ ଯେଉଁମାନେ ବୈଦ୍ୟ-ନାଥ ଦେ ବାହାଦୁର ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଅଭିଗୋଷିତ ଗାଣିଶ୍ରୀପତ୍ରିକାର ସମ୍ପାଦକ ଅଛନ୍ତି । ବାଲେଶ୍ଵର ନଗରରେ ସେ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରୀ-ଚିକିତ୍ସାଳୟ ବସାଇବେ । ଜଣେ ଶ୍ରୀ ଚାକ୍ରାଳୟର ଉକ୍ତ ଚିକିତ୍ସାଳୟର ଉଚ୍ଚ ଦୟା ଦେବ ଓ ସେ ଅବଗତ-କମ୍ପେ କରାବଦିକ ଅନୁସୂଚକ ଯାଇ ମଧ୍ୟ ଚିକିତ୍ସା କରିବେ । ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଣୀକ ବାହାଦୁର ଏହି ଚିକିତ୍ସାଳୟର ଶୁଭ ଦେବାର ବଥା ଅଛି । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁବନ୍ଧ ଦେଲେ ଏ କଟକ ଦେବାରୁ ଅନୁଷ୍ଠାନପଥରେ ଉତ୍ତର ଉତ୍ତେଜ ନାହିଁ । ବାଲେଶ୍ଵର ନାନାଥରାଜ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାରେ ସଜା ବାହାଦୁରଙ୍କୁ ସର୍ବଦା ଅଗ୍ର-ସର ଦେବାର ଦେଖି ଆମ୍ଭେମାନେ ତାହାଙ୍କର ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଶଂସା କରୁଅଛୁଁ ଏବଂ ଅଶା କରୁଁ କି ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଧଳମାନେ ଏହାଙ୍କର ପସ୍ତାଦଗାମୀ ହୋଇ ଦେଶର ମୁଖୋକ୍ତ କରନ୍ତେ ।

ତାଙ୍କର ଉତ୍ତେଜ ମୋକଦମା କି ସହିରେ ସେଠାର ବଡ଼ ଓଜାଲ ବାଦୁ ଅନୁରୋଧ ସ୍ଵପ୍ନ ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ମୋହରର ବାଦୁ ମାଧବଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ଏବଂ ଦୋର ମୋକଦମାରେ କୁହୁକୁ ଉତ୍ତେଜ ଦେବଥିବାରୁ ଅଭିସୂଚକ ଦୋର-ଥିଲେ ଓ ଯାହା ତାଙ୍କୁ ଜଳକ ଅଦାଲତର ଦାଉକୋର୍ଟର ଦୋରପିସରକୁ ଛାଡ଼ି ଆସିଥିଲେ ତାହା ଗତ ମାସରେ ଆସିମାନଙ୍କ ସମ-କ୍ଷରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେଲେ । ଦାଉକୋର୍ଟର ଜଳ ଉତ୍ତରପନ ସାଦେବ କି ଏ ଇଂରାଜ ଏବଂ ଦୁଇ ଜଣ ବଙ୍ଗାଳୀ ଜଣଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ବନ୍ଦୁର କର ଆସିମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତି ଦେଲେ । ତାଙ୍କର ଜଳ ସ୍ଵପ୍ନ ଆସିମାନଙ୍କୁ ସାକ୍ଷୀ ମାନକ ଦୋର ଓଜାଲକ ସରକାର ପ୍ରମାଣ କରୁଥିଲେ । ଜଣେ ବଡ଼ ଓଜାଲ ନାମରେ ଏପରି ଜଳକ ଲାଗିବା ବଡ଼ ଅନ୍ୟାୟ ବଥା ଥିଲେ ତହିଁରୁ ସେ ମୁକ୍ତ ପାଇବାରୁ ଅନ୍ୟ ମାନେ ବଡ଼ ଅନୁରୋଧ ଦେଲୁଁ । ମୋକଦମାର ଅଭିସୂଚକ ପ୍ରକାଶ ସେ ମିତ୍ତନସିଂହାଳିଃର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନ୍ୟାୟାରୁ ଏ ମୋକଦମା ଉଦୟ ହୋଇଥିଲେ । ତାହା ଦେଲେ ତାଙ୍କ ପର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ନଗର ପ୍ରତି ନିରାଶୁ ଉଶା ଅଛି ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ତେଜିତରେ ପାଠକଙ୍କୁ କି ବସ୍ତୁର ବେଳାକାଳରେ ବନ୍ଦମାନଙ୍କର

ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରୋଦୟ ପାପପୁଣ୍ୟର ବ୍ୟାଧି-
ବାକୁ ପ୍ରୟୋଗ ହେବେ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରୋଦୟର
ପ୍ରକାର ହେବ । ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରୋଦୟର ଚନ୍ଦ୍ର
ପ୍ରକାର ହେବ । ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରୋଦୟର ଚନ୍ଦ୍ର
ପ୍ରକାର ହେବ ।

ମାନବର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରୋଦୟ ମହୋଦୟର
ଉପଦେଶଅନୁସାରେ ଫିଲଡେଲଫି ଚନ୍ଦ୍ରମାନେ
କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଶକ୍ତିମେଣ୍ଡର ପ୍ରାଣିଜୀବନ ହେ-
ବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ ଏହା ଅନୁମୋଦନ
ଲାଭ କରୁ । କିନ୍ତୁ କର ବା ଉପକରମାନ
ରୂପରେ ଦେଲେ ଗୁଣାମାନଙ୍କର ଅପାତଳତା
ବୃଦ୍ଧି ସହ ହୋଇ ପାରେ ମାତ୍ର ପରଶାମରେ
ଲଭ ହେବ । ଜମିଦାରମାନଙ୍କର ମାଲଗୁଜୁଣୀ
କୁଳି ହେବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଚାକାଅଦ କେତେକ
ଶୁଦ୍ରକରରୁ ଅବମାନ ଦେଇ ସାବେବ
ମହୋଦୟ ସେମାନଙ୍କର ବିଶେଷ କୃତଜ୍ଞତା-
ଜନ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏସମସ୍ତ
ବିବେଚନାରେ ଏ ଦରବାରର ଫଳ ଶୁଦ୍ରକର
ମଣିକାରୁ ହେବ ।

ଜେନରଲ ନୂଆ ।

ଯେଉଁ ପରହାଣସେନା ବା ମୁକ୍ତିଫଳକର
ଜଣେ ବର୍ତ୍ତମାନ କପ୍ତାନ ଇନ୍ଦ୍ରା ରାଜନବମର-
ରୁ ଅଧି ବକ୍ତୃତାମାନ ପ୍ରଦାନ
ହେବ । ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରୋଦୟର ପ୍ରକାର ସେ ସମ-
ୟରେ ଅନୁମୋଦନ ଲେଖିଥିଲୁ ସେହି ମୁକ୍ତି-
ଫଳକର ସବପ୍ରଦାନ ଅଧିକାର ଅନୁ-
ମୋଦନ ମତମାନରେ ଗୁଣାବର୍ତ୍ତକ ଅଧି
ମାନଙ୍କ କଲକତା ଏବଂ ବମେଲରେ ବଜ୍ର ଦଳ
ଲଢ଼ି ବକ୍ତୃତାମାନ ପ୍ରଦାନ କରି ବଲକରୁ ଯାହା
କରି ଅଛନ୍ତି । କଲକତାରେ ସେ ବେବଳ
ଦଳ ଥିଲେ ଏବଂ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଅଲେକ
ଗୁଣାବ ବକ୍ତୃତାମାନ ମୁକ୍ତି ଫଳକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ଦେଇ-
ଥିଲେ । ତେନରଲନୂଆ ଜଣେ ଗୁଣା ପ୍ରକାର-
ଶାଳୀ ବ୍ୟବସାୟୀ ଓ ପରଶ୍ରମୀ ଲୋକ । ସେ
ପ୍ରଥମରେ ମେଥଡ଼ିଷ୍ଟ ଗ୍ରୀଷ୍ମାୟୁଜନମଳର ଜଣେ
ସାମାନ୍ୟ ସାଧୁ ଥିଲେ । ପଛକୁ ସୁଲଭତାରେ
ଧର୍ମ ପ୍ରସାର କରି ଏହି ମୁକ୍ତିଫଳକ ଗଠି
ଅଛନ୍ତି । ଧର୍ମ ପ୍ରସାର ଏବଂ ଦରଦୁମାନଙ୍କ
ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଏହି ଫଳକ ବା ଦଳର
କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । ବଲକର ଗୁଣାବର୍ତ୍ତକ ଅବସ୍ଥା
ସବ୍ୟାଧାରଣକୁ ଜଣାଇ ସେମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ

ନମନେ, ଯଦ୍‌ବାନ୍ ହେବାରୁ ଅନେକ ବଦାନ୍ୟ
ଓ ଧର୍ମଶାଳ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କଠାରୁ ଅର୍ଥସାହାଯ୍ୟ
ପାଇଲେ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରୋଦୟ ଦରଦୁମାନ ଏବଂ ବା-
କାମାଅଦ ବସାଧ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ଦୁଃଖ
ଲଗବ ବର ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମେ ବଲକରେ
କାର୍ଯ୍ୟରୁ ବର ଅପର ଦେଶମାନଙ୍କରେ
ଚାହା ବସ୍ତ୍ରର କଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମେର-
ିକାର ଇଉନାଇଟେଡ଼ସ୍‌ଟେଟ୍‌ସ୍, କାନେଡା,
ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିୟା, ନିଉଜିଲଣ୍ଡ, ଦକ୍ଷିଣଅଫ୍ରିକା,
ଫ୍ରାନ୍ସ ପ୍ରଭୃତି ଅନେକ ଦେଶରେ ମୁକ୍ତି ଫଳ-
କରଦଳ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଏମାନେ ସମସ୍ତେ
ଜେନରଲନୂଆଦ ଅଧୀନ । ସେ ସମସ୍ତେ ସ୍ତ୍ରୀମତ,
କାର୍ଯ୍ୟ ପରଦର୍ଶକ ଓ ଶାସନ କରୁ ଅଛନ୍ତି ।
ଦଳରୁ ଲୋକମାନେ ଚାହାନ୍ତି ଗୁରୁତ୍ୱଲ୍ୟ
ମାନ ଚାହାନ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଜ୍ଞାଧୀନ ହୋଇ ରହି
ଅଛନ୍ତି । ଜେନରଲ ଏତେଲୋକଙ୍କ ଉପରେ
ଏପର କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ କରିବା ଏବଂ ଅବଶ୍ୟାନ ଚର୍ଚ୍ଚିର
ମଙ୍ଗଳସାଧନ ଚେଷ୍ଟାରେ ନିସ୍ତୁତ ରହିବା
ସାମାନ୍ୟ କଥା ନୁହେଁ । ଏଥିପାଇଁ ଜେନରଲ-
ନୂଆ ଉଚ୍ଚମର୍ଯ୍ୟାଦାର ଲୋକ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି
ଏବଂ ଶାସନବର୍ତ୍ତୀଙ୍କଠାରୁ ସାମାନ୍ୟଲୋକମର୍ଯ୍ୟାଦା
ଚାହାନ୍ତିର ସମ୍ମାନ କରୁ ଅଛନ୍ତି ।

ଭାରତବର୍ଷକୁ ଚାହାନ୍ତିର ଅଗମନର
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏଦେଶର ଦୁଃଖୀ ଏବଂ ପଲକମା-
ନଙ୍କ ଉଦ୍ଧାରର ଉପାୟ କରିବା ଏସମ୍ଭବରେ
ସେ ଅପଣା ବକ୍ତୃତାରେ ହେ ଅଛନ୍ତି ବ ଲା-
ଭର ସମ୍ପ୍ରସାରି ଏବଂ ତୁମ୍ଭେ ଉଚ୍ଚବର୍ଷ ସାଧନ
କରିବାକୁ ହେବ ସେ ସବୁ ଜମି ବର୍ତ୍ତମାନ
ଅବାଦ ହେଉ ନାହିଁ ସେ ସବୁ ଅବାଦ କରି-
ବାକୁ ହେବ । ଯେଉଁଠାରେ ଲୋକସଖ୍ୟା
ଅଧ୍ୟନ୍ତ ବୁଝି ହୋଇଅଛି ସେଠାରୁ କେତେକ
ଲୋକ ଉଠାଇ ନେଇ ନୂଆଅବାଦ ଜମିରେ
ବସାଇବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଅବାଦ ଜମିରେ
କିପରି ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅଧିକ ଫସଲ ଉତ୍ପନ୍ନ
ହେବ ତହିଁର ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ହେବ । ଏହି
ସମସ୍ତ ଗୁଣକର ଦରଦୁମାନଙ୍କର ଦୁଃଖମୋଚ-
ନର ଉପାୟ ଅଟେ । ଭାରତବର୍ଷରେ ଇଂ-
ଜଲର ଉପନିବେଶ ପ୍ରାପନ କରିବା ମଧ୍ୟ
ଚାହାନ୍ତିର ଗୋଟିଏ କଲକା ଅଟେ । ଏସବୁ
ଉପାୟ ସମ୍ଭବରେ ଅନୁମାନକ ମନ୍ତବ୍ୟ ସମୟ-
ନ୍ତରେ ପ୍ରକାର କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିଲ ।

ଶ୍ରେଷ୍ଠଲକ୍ଷକ ଓଡ଼ିଶାଭ୍ରମଣ ।
ବର୍ତ୍ତମାନଦେଶର ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟଗବର୍ଣ୍ଣର ମାନ୍ୟ-
ବର ସର୍ ଭୂଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବାଦାଦୁରକ
ଓଡ଼ିଶା ଭ୍ରମଣର ଯେଉଁ ଅନୁଷ୍ଠାନପତ୍ର ବାହା-
ରଅଛି ତହିଁର ବିବରଣ ନମ୍ନେ ପ୍ରକାଶିତ
ହେଲା । ଯଥା ;—

ମାନ୍ୟବର ମହୋଦୟ ଚଳଇ ମାସ ତା ୧-
ଶିଖ ମଙ୍ଗଳବାର କଲକତାରୁ ଯାତ୍ରା କରି
ତା ୧୦ ରଖ ବୁଧବାର ନଳକୁଳଠାରେ ପହୁଞ୍ଚି
ସେଠାରୁ ସକାଳ ଘ ୧୦ ଖା ସମୟରେ ବରି-
ରେ ବାଲେଶ୍ୱରକୁ ଅଗିବେ ଓ ସେହିଦିନ
ଅପରାହ୍ନ ଘ ୪ ଖା ସମୟରେ ନୁତନ ମିଉନିସି-
ପଲ କଚେରୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବେ ଓ ସେଠାରେ
ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ରମାନ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

ତା ୧୧ ରଖ ଗୁରୁବାର — ବାଲେଶ୍ୱରରେ
ସକାଳ ଘ ୨୮ ଖା ମଧ୍ୟରେ ଜେଲ
ଓ ଦାସପାତାଳ ଏବଂ ଘ ୮୧୧ ଖାରେ କଲେ-
କ୍ଟରୀ କଚେରୀ ଦେଖିବେ । ଅପରାହ୍ନ ଘ ୨ ଖା-
ରେ ଦେଶାୟ ଉଦ୍‌ଲୋକଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ୍ ପ୍ରଦାନ,
ଘ ୩ ଖାରେ ପୁଣି କଲେକ୍ଟରୀ କଚେରୀ
ଚଦାରଖ ଓ ଘ ୫ ଖା ବେଳେ ଗୁଣା ବିକ୍ରମ-
ନାଥଦେବ ଅମଲ୍ଲଣ ରକ୍ଷା କରିବେ ।

ତା ୧୨ ରଖ ଶୁକ୍ରବାର — ବାଲେଶ୍ୱରରେ
ସକାଳେ ଘ ୨୮ ଖାରେ ଯାତ୍ରାସାଧ୍ୟାତାଳ
ପୁଲସନିବାସ, ବାସ୍ତୁଶ୍ଯ ମିସନ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା-
ସ୍କୁଲ ଓ ଘ ୮୧୧ ଖାରେ ମୁକ୍ତିଫଳକ ଓ ବାରିକମା-
ପ୍ରକାଶଚେତ୍ରମାନ ଦେଖିବେ । ଅପରାହ୍ନ ଘ ୩ ଖା
ସମୟରେ ଉଷ୍ଣିକଟ ବୋରଡ଼ର ମେମ୍ବରଙ୍କ
ସହିତ ସାକ୍ଷାତ୍ ଏବଂ ଘ ୪ ଖା ବେଳେ ସ୍ୱଳ୍ପ-
ବାଡ଼ି, ଡାକ ଓ ତେନିସ କରୁଣାନମାନ ଏବଂ
ପୁରୁଣା କବରସ୍ଥାନ ଇତ୍ୟାଦି ଭ୍ରମଣ କରିବେ ।

ତା ୧୩ ରଖ ଶନିବାର — ସକାଳ ଘ ୨ ଖା-
ବେଳେ ମାଲଗିରିକୁ ଓ ସେଠାରୁ ଅପରାହ୍ନରେ
ସୋରୋକୁ ଯାତ୍ରା କରିବେ ।

ତା ୧୪ ରଖ ରବିବାର — ସୋରୋରେ
ସକାଳବେଳେ ନୁତନ ଯାତ୍ରା-ତାଲୁରଖାନା
ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଅପରାହ୍ନ ଘ ୩ ଖା ସମୟରେ
ଯାତ୍ରା କରି ଘ ୭ ଖା ସମୟରେ ଭଦ୍ରପୁରଠାରେ
ପହୁଞ୍ଚିବେ ।

ତା ୧୫ ରଖ ସୋମବାର — ଭଦ୍ରପୁରରେ
ସକାଳବେଳେ ଘ ୨୮ ଖା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜେଲ ଓ
ତାଲୁରଖାନା ଓ ଘ ୧୧ ଖା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବଦ-
ଜନ କଚେରୀ ଦେଖିବେ । ଅପରାହ୍ନ ଘ ୨ ଖା

ବେଳେ ଦେଖାଯୁ ଉତ୍କଳକୁ ସାକ୍ଷାତ୍ ଦେବେ ଏବଂ ଘ ୯ ଓ ୩ ବେଳେ ନୌକାରେ ଯାଜ-ପୁରକୁ ଯାତ୍ରା କରିବେ ।

ତା ୧୭ ରଖ ମଙ୍ଗଳବାର—ଯାଜପୁରରେ ସକାଳେ ପହୁଞ୍ଚି ଘ ୧୧ ଓ ୩ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଣକ ଓ ନନୋବସ୍ତ୍ର କରେଣ୍ୟମାନ ଏବଂ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରଜନ ଓ ମନସଫଳକରେଣ୍ୟମାନ ଦେଖିବେ ଓ ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବେ ଘ ୪ ଓ ୩ ବେଳେ ପୁରୀରୁ ଲାଞ୍ଜିମାନ ଦେଖି ଘ ୨ ଓ ୩ ସମୟରେ ସେଠାରୁ ଯାତ୍ରା କରିବେ ।

ତା ୧୭ ରଖ ବୁଧବାର—ଲୁଣ୍ଠିକରରେ ସକାଳେ ପହୁଞ୍ଚି ଜଣକ ଓ ବନୋବସ୍ତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ଘ ୯ ଓ ୩ ବେଳେ ଯୋବରରେ ଉପ-ସ୍ଥିତ ହେବେ । ଏଠାରେ କେବଳ ଦାକମାନେ ହେବେ ଏବଂ ସମ୍ମାନାର୍ଥେ ଭଲଖିପୁରଦଳ ପରେଷ୍ଟ କରିବେ ।

କଟକରେ ଅପରାହ୍ଣ ଘ ୨ ଓ ୩ ବେଳେ ଦେଖାଯୁ ଉତ୍କଳକୁ ସାକ୍ଷାତ୍ ଦେବେ ଏବଂ ଘ ୩ ଓ ୩ ବେଳେ କଲେକଟର କରେଣ୍ୟ ଦେଖିବେ ।

ତା ୧୮ ରଖ ଶୁକ୍ରବାର—କଟକରେ ସକାଳ ଘ ୨୮ ଓ ୩ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜେଲ, ଜେନ-ରୁଲ ଦାସପାଠାଳ, ସଦରଭାଷି ଘ ୮୧୧ ଓ ୩ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଳକ କରେଣ୍ୟ ଦେଖିବେ । ଅପରାହ୍ଣ ଘ ୩ ଓ ୩ ବେଳେ କଲେକଟର କରେଣ୍ୟ ଦର୍ଶନ, ଘ ୪ ଓ ୩ ବେଳେ ଉତ୍କଳକୁ ବୋରଡ଼ ସଙ୍ଘେ ସାକ୍ଷାତ୍ ଏବଂ ଘ ୫ ଓ ୩ ବେଳେ ଜଳ ସାହେବଙ୍କ ଉପରେ ବୈକାଳକ ବୈଠକ ହେବ ।

ତା ୧୯ ରଖ ଶୁକ୍ରବାର—କଟକରେ ସକାଳ ୧୦ ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲେଡିଂସମସନ୍ ଚକ୍ରାଳୟ ଓ ପ୍ରସ୍ତାବିକା ଉତ୍କଳମାୟୁରକ କରେଣ୍ୟ ଦର୍ଶନ କରିବେ ।

ତା ୨୦ ରଖ ଶନିବାର ସକାଳେ କଟକରୁ ଯାତ୍ରା କରି ଖଣ୍ଡଗିରି ଭୁବନେଶ୍ୱର ଭ୍ରମଣ-ପୂର୍ବକ ସାୟଂକାଳରେ ଖୋରଧାକୁ ବସୁଜମାନ ଦେବେ ।

ତା ୨୧ ରଖ ରବିବାର—ଖୋରଧାରେ ସକାଳେ ଜେଲ, ତାଲୁକଖାନା, ସବ୍-ରେକ୍ସ-ଖୁଣ୍ଟା ମହଲୁମା ସ୍କୁଲ ଓ ଜଙ୍ଗଲ କରେଣ୍ୟ ଦେଖିବେ ଏବଂ ସରକାରୀମାନଙ୍କ ଅଭି-ନନ୍ଦନପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଅପରାହ୍ଣରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରଜନ କରେଣ୍ୟ ଏବଂ ଦର୍ଶିଣ-ରେଲବାଟି ଛକାଗେ ଭୂମି କର୍ମ ହେବାର ମହଲୁମା ଚଦାରଖ କରିବେ ।

ତା ୨୨ ରଖ ସୋମବାର—ଖୋରଧାରୁ ପ୍ରସ୍ତାନ କରି କଣ୍ଠିଠାରେ ରେଭିନ୍ସ ସାହେବଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିବେ ଏବଂ ଅପରାହ୍ଣରେ ପିଟିଲ-ରେ ପହୁଞ୍ଚିବେ ଓ ବାଟରେ ନେଆଳ ସାହେ-ବଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିବେ ।

ତା ୨୩ ରଖ ମଙ୍ଗଳବାର—ପିଟିଲରୁ ଯାତ୍ରା କରି ବାଟରେ ସୁଧା ଦେଲେ ବନୋ-ବସ୍ତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ସୁଧାରେ ପହୁ-ଞ୍ଚିବେ ।

ତା ୨୪ ରଖ ବୁଧବାର—ସୁଧାରେ ସକାଳ ଘ ୨୮ ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ମନ୍ଦିର ଓ ମିଛୁରପିପା-ଲିଟି ଦର୍ଶନ ଏବଂ ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଘ ୮୧୧ ଓ ୩ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଲେକ୍ଟ-ରକରେଣ୍ୟ ଉଦାରଖ । ଅପରାହ୍ଣ ଘ ୩ ବେଳେ ଦେଖାଯୁ ଉତ୍କଳକୁ ସାକ୍ଷାତ୍ ଦେବେ ଓ ଘ ୩ ଓ ୩ ବେଳେ କରେଣ୍ୟ ଦେଖି ୪ ଘଣ୍ଟା ବେଳେ ଉତ୍କଳକୁ ବୋରଡ଼କୁ ହେବେ ।

ତା ୨୫ ରଖ ଗୁରୁବାର—ସୁଧାରେ ସକାଳ ଘ ୨୮ ଓ ୩ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜେଲଖାନା, ସଦରଭାଷି ଏବଂ ସ୍କୁଲ ଓ ଘ ୮୧୧ ଓ ୩ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରେଣ୍ୟମାନ ଉଦାରଖ ହେବ । ଏହିଦିନ ଭୁଲପ୍ରହରବେଳେ ଯୋଚାର୍ଣ୍ଣଦେଶ କରି ତା ୨୬ ରଖ ଶୁକ୍ରବାର କଲିକତାରେ ପ୍ରବେଶ ହେବେ ।

କଲିକତାରୁ ମାନ୍ୟବର ମହୋଦୟଙ୍କ ସଙ୍ଘେ ରେବନ୍ୟ ବୋରଡ଼ର ମେମ୍ବର ସର ହେଉଣ୍ୟ ଦ୍ୱାରସଳ, ପ୍ରଧାନ ସେକ୍ରେଟରୀ ମାନ୍ୟବର ଏଚ୍. ଯେ. ଏସ୍, କଟକ, ସେକ୍ରେଟରୀ ସି. ଇ, ବକ-ଲିଶ୍ର ଏବଂ ପ୍ରାଇଭେଟ ସେକ୍ରେଟରୀ କମ୍ପାନି କଣ୍ଠ ସାହେବମାନେ ଅସି ଏବଂ ସଞ୍ଚରେ ପ୍ରସ୍ତାନ କରିବେ । ଶାୟଳ କମିଶ୍ନର ସାହେବ ବାଲେଶ୍ୱରଠାରୁ ସୁଧା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ କଲି-କଲେକ୍ଟରମାନେ ଅସଣା ଏଲକା ମଧ୍ୟରେ ମହୋଦୟଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରହିବେ । ଏଥର ପ୍ରସ୍ତାବିକା ଉତ୍କଳମାୟୁର କର୍ଣ୍ଣେଲ ମାକାର୍ଥର ବାଲେଶ୍ୱର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ଶାୟଳ ଅଡ଼ଲିଂ ସାହେବ କଟକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅସିବେ । ଫିନାନ୍ସିଆଲ ସାହେବକଟକରୁ ସୁଧା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଙ୍ଗୀ ହେବେ ।

ଉପରଲିଖିତ ବବରଣରୁ ଯାଠକମାନେ ଜାଣିବେ ସେ ଅନୁମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଣୀକଟି ବାବୁ-ଦୁର ଏଥର ସେମନ୍ତ ବସ୍ତ୍ରାଭର ପରଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ସକଳ କରିଅଛନ୍ତି ଏସହ ଆଉ କାହାର ଅମଳରେ ହୋଇ ନାହିଁ । ସମସ୍ତ ମହଲୁମାର କାର୍ଯ୍ୟ ପୂଜାମୁଖ୍ୟ ଦେଖିବା

କାହାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଯଥୋଚିତ ପରାମର୍ଶ କରିବାକୁ ଅର୍ଥାତ୍ କାଳର ନୁହନ୍ତି କାରଣ ସେଥିର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ଦୋର ଅତି ଚହ୍ଚହ୍ରେ ବିଶ୍ୱାସର ଅବକାଶ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏମନ୍ତ ଉତ୍କଳପ୍ରସ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ପରାମର୍ଶକୁ ବିଶେଷ ପ୍ରାଧିକାର ଦିଅନ୍ତୁ ବୋଲି-ବାକୁ ହେବ । ବନୋବସ୍ତ୍ର ଏବଂ ଜଣକ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ଚାହାନ୍ତିର ବିଶେଷ ମନୋଯୋଗ ଥିବାରୁ ସେ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଉପର ଦେଖିବେ କାହା ପରଦର୍ଶନ କରିବାର ବନୋବସ୍ତ୍ର କର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏବଂ ବୋଲିବା ବ'ହୁଲ୍ୟ ଯେ ଦେଖି ଏ-ସମ୍ପର୍କରେ ଲୋକଙ୍କ ଦୁଃଖ ଶୁଣିବାକୁ ବିଶେଷ ସୁଧା ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । ଅନୁମୋଦିତ ଏକାନ୍ତ ଅଗ୍ର କରୁଁ ସେ ଲୋକମାନେ ଏ ପ୍ରକାର ଦର୍ଶନରେ ନାହିଁ ।

ଆଦ୍ୟୁତ୍କଳର ମୂଲ୍ୟ ବେଶି ନାହିଁକି ।

ଏହି ବିଷୟ ଏଥି ପୂର୍ବେ ସମ୍ବଲପୁର ହରିଶିଖା ବିନ୍ଦୁର କରି ତହିଁର ଭିନ୍ନାଟି କାରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିଥିଲେ । ଯଥା, ମ ଅଗଣିତଲୋକଙ୍କ ଦ୍ୱାର-ରେ ଭୃତ୍ତିକାର୍ଯ୍ୟ ରହିବାରୁ ତହିଁର ଅବକାଶ, ମୟ ବିଦେଶରୁ ଶସ୍ୟ ରପ୍ତାନ ଓ ମୟ କୃଷକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କମଣ୍ୟ ଦ୍ୱାର ହେବା । ଶେଷ ଲିଖିତ କାରଣରେ ଅନୁମୋଦିତ ସନେତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ କହିଥିଲେ କ କୃଷକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କମଣ୍ୟ ବୁକି ହେଉଅଛି । ଏଥିରୁ ସହଯୋଗୀ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କ " କୃଷକର ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ହେଲେ ହେଁ ପ୍ରକୃତ କୃଷକର ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଅଟଇ । ଭଲ ଭଲ କୃଷକ ନାନା କାରଣରୁ ଦରୁଦ୍ୱା ଲଭି ବୁକିର ଉତ୍କଳସାଧକରେ ଅଗମ ହେଉଅଛନ୍ତି । ଅନେକେ ପ୍ରକାଶିତ କରି ରୁଣ ପ୍ରତ୍ୟ ମନୋଯୋଗୀ ହେଉ ନାହାନ୍ତି ।" ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣାଯାଇଅଛି ଯେ କୃଷକ ବାଲିଶ-ସମ୍ପର୍କରେ ସହଯୋଗୀ ଅନୁମାନଙ୍କ ମତ ସହର ବିକ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ କୃଷକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଉଣା ନ ହୋଇ ବୁକି ହେବାର ସେ ସ୍ୱୀକାର କରିଅଛନ୍ତି ସୁତରାଂ କୃଷକ ବାଲିଶି ବିକ୍ରମ ହେଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଯାହା କହିଅଛନ୍ତି କ ପ୍ରକୃତ କୃଷକର ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଅଟଇ ଏକଥା ପ୍ରଥମ କାରଣ ଅର୍ଥାତ୍ ବୁକିର ଅବଦଳ-ସଙ୍ଘେ ସମ୍ପର୍କ ରଖେ ଅପଏବ ଉତ୍କଳ ବାଲିଶି ହେବେତୁର ପ୍ରସଙ୍ଗର ଯାହା ଦେଖିବାର ହେବ ।

ଉତ୍କଳବାସିନୀଙ୍କ ଅବକାଶ ହେବାର ପ୍ରକାର
 ବସ୍ତୁ । ଉକ୍ତ ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ଓ ପ୍ରକୃତି
 ପରିସ୍ଥିତି ଇତ୍ୟାଦି ଅବଶ୍ୟକତା ସମ୍ମତେ
 ପ୍ରକାରବର୍ତ୍ତନ କୃଷିକୁ ଯୋଗ୍ୟରେ ଦେଖାଯିବ-
 ଯେ ଏ ଦେଶରେ ଏହମାନରେ ସେହି
 କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଉକ୍ତ ଦେଶବାସୀଙ୍କୁ କହି
 ଶୁଣିବାକୁ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ଏଥିରୁ ଏ ଦେଶର
 କୃଷିର ଅବସ୍ଥା ମନ ବୋଲିବା ଠିକ୍ ହେବ
 ନାହିଁ । ଏଦେଶରେ ପୂର୍ବେ କଷଣମାଣ ପସଲ
 ହେଉଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଶେ ଦେଉଅଛି ଓ
 ଯେ ପ୍ରକାଳରେ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚାଲୁ-
 ଅଛି ଏବଂ ଇହିଁର ଉନ୍ନତର ସହଜ ଉପାୟ
 ଥାଉଁ ଏଠା ଲୋକେ ତାହା କରୁଅଛନ୍ତି କି
 ନାହିଁ ଏହା କିମ୍ପା କର ଦେଖିଲେ ଜାଣି
 ହା ଅବକଳ ଠିକ୍ ଜଣା ପଡ଼ିବ । ଏଥକୁ
 ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଶୁଣି ଏବେ କୃଷି ହୋଇ-
 ଅଛି ଯେ ଅଧି ଭୂମି ଅଧିକ ନାହିଁ । ପଡ଼ିଅ
 ଗୋଦଣ୍ଡା ଜଙ୍ଗଲ ଲତ୍ୟାଦି କମିଗଲା ଅଦୃଶ୍ୟ
 ହେଉଅଛି । ଶୁଣି କୃଷି ସଙ୍ଗେ ପସଲର ପର-
 ମାଣ ମଧ୍ୟ କୃଷି ହେଉଅଛି ଏବଂ ଇହିଁର ସାକ୍ଷ୍ୟ
 ବିଦେଶ ରପ୍ତାନୀ ତାଲିକା ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛି ।
 ଅନ୍ୟ ଦେଶରେ ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଯେ କି
 ସମାଜତାଳ ୩୩ ଡାକ୍ତରୀକଳ ନାନିମିଶ
 ଦେବା ଦ୍ଵାରା ଧୈର ଓ ମରୁଡ଼ିର ଅକମଳ
 ଅନେକ ପରିମାଣରେ ଉଣା ହୋଇଅଛି ଏବଂ
 ସମାଜ କମିମାନ ଲଙ୍ଗଲର ଅଧିକରେ ଅସ-
 ଅଛି । ଏ ସବୁ ଦେଖି କଷଣ ବୋଲିବିକ ଯେ
 କୃଷିର ଅବକଳ ଦିଅନ୍ତୁ ? ବାସ୍ତବରେ ଏସବୁ
 ଉନ୍ନତର ପଥ । ଇଥାତ ଏ ବଥା ବୋଲିଯାଇ
 ଯାରେ ଯେ ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକମାନେ ଚାହୁଁଲେ
 ନିନୋହୋଗୀ ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କର ବିଦ୍ୟା-
 ର୍ଣକୁ ପ୍ରୟୋଗରେ ଅଧିକ ଉନ୍ନତ ହୋଇ
 ଯାରେ କିନ୍ତୁ ତାହା ଦେବାକୁ ବିଳମ୍ବ ଅଛି ।
 ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସଦକରେ
 ଅଧିକ ଲାଭକର ବ୍ୟବସାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରି-
 ବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଉଅଛନ୍ତି । ସେତେବେଳେ
 ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଏପରି ଅଧିକ ହେବ ଯେ
 ଅଧିକ ଶୁକ୍ଷ୍ମ ଓ ଶାଳିଳୀ ପ୍ରଭୃତି ମିଳିବ ନାହିଁ
 ତେତେବେଳେ ଶୁଣି ଲତ୍ୟାଦି କଠିନ ବ୍ୟବ-
 ସାୟରେ ସେମାନେ ପ୍ରକୃତ ହେବେ । ଇଥାତ
 ଦେଶର ଧନ ବୃଦ୍ଧିର ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉନ୍ନତର
 ଅଣା ଅଳ୍ପ, କାରଣ ଏ ଦେଶର ସେହି ମାନେ
 କଲଚରୁ ସରକାରୀବ୍ୟୟରେ କୃଷିବିଦ୍ୟାଳ

ଦେଶ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରି ଫେର ଅଧି ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଟ କୃଷିବିଭାଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି
 ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅବଧି କୌଣସି ବିଶେଷ
 ଉନ୍ନତ ସାଧନ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ସରକାର
 ମଧ୍ୟ କାନା ଦେଖାରେ ଅଧିକ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ
 ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ ସେ ଦିନ
 କଲିକତାର ନୂତନ ବିକ୍ରମପାଳରେ ବାବୁ ପ୍ରମ-
 ଅନାଥ ବସ୍ତୁ ଯାହା କହିଥିଲେ ତାହା ପାଠକ-
 ମାନଙ୍କ ଅବଗତ ନିମନ୍ତେ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ
 କରୁଅଛି । ସଥା—
 “ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦେଶର ସରକାରୀ କ ୧୦ ଶ
 ଲୋକ କୃଷି ଜାଣା । କୃଷିଜାଣାଲୋକଙ୍କର ଏକା-
 ଦୁଶ ବୃଦ୍ଧି ହେବାରୁ କୃଷିଉପଯୋଗୀ ଭୂମିର
 ଅପ୍ରଭୁଲ ହୋଇଅଛି । କୃଷିଜଗତକୁ ପଶ୍ଚିତ
 ସବୁ, ଜେମସ ବେସ୍ଟାର୍ଡ ୧୮୭୮ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ
 ଦୁର୍ଭିକ୍ଷକମିଶନର ହୋଇ ଉତ୍କଳକୁ ଅଗମନ
 କରିଥିଲେ । ସେ ଉତ୍କଳଭୂମିର ଅବସ୍ଥା ପରଦ-
 ଶନ କରି କହିଅଛନ୍ତି, “ଇଂଲଣ୍ଡର ଏକବ-
 ଶମାଲକ୍ଷଣପରିଭ୍ରମଣ ଭୂମିରେ ଉତ୍କଳଭୂମିର ଗୁଣ
 କଲେ ପଶ୍ଚିମଜଣ ଯୁଦ୍ଧା ଓ ବୃକ୍ ଏବଂ ପଶ୍ଚିମ
 ଜଣ ଶ୍ରୀ ଓ ବାଳକ ମୋଟଗଣନାରେ କ ୧୦ ଶ
 ମୁଣ୍ଡପାଳିକ ଦୋଇପାରନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ଉତ୍କଳବର୍ଷର
 ସେହି ପରିମାଣ ଭୂମିରେ ଯେବେ ଏଥିର
 ଉତ୍କର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥାତ୍ କ ୧୦ ଶଙ୍କର ସ୍ଵତ୍ଵା ସେହି
 ପରି ପ୍ରକାଶକ ହେବାର ସମ୍ଭବ ହୁଅଇ
 ଇଥାପି ଏହି ବହୁଜନାକାଣ୍ଡି ଛାତ୍ରରେ ସେ
 କିଛି କୃଷିର ଉପଯୋଗୀ ଭୂମି ଅଛି ନାହିଁ
 ଏଥିର ଏକକୃତ୍ୟାଂଶ ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରକାଶକ
 ଦେଇ ଯାରେ ମାଟି ।” ବେହୁ ମନେ କର-
 ଯାଉଛି ଉତ୍କଳର କୃଷକମାନେ ଶ୍ରଦ୍ଧାପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମି-
 ରେ ଗୁଣ କରବାକୁ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ, ସେମାନେ
 ଗଭୀରାୟା କରି ଜମିରେ ଦଳ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।
 ହଲ ବର ଗୁଣ କରପାଇଲେ ଭୂମିର ଉପାଦ-
 କାଶକ୍ତି ବର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇ ସତେଜୁ ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପନ୍ନ
 ହୁଅଇ ଏବଂ ଏରୂପ ଦେଲେ ସମସ୍ତଲୋକଙ୍କର
 ଚଳ ଯାରେ । ବି ଉପାୟରେ ଉତ୍କଳର କୃଷି-
 କାର୍ଯ୍ୟର ଉନ୍ନତ ହୋଇଗଲେ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ
 କରିବା ନିମନ୍ତେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍କଳବର୍ଷମେଣ୍ଟ
 ପ୍ରସିଦ୍ଧ କୃଷିଭରୁକିତ୍ ପଶ୍ଚିତ ଭୋଲିକାର
 ସାହେବଙ୍କ ନିୟୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଭୋଲିକାର
 ସାହେବ ଉତ୍କଳର ପ୍ରାୟ ସର୍ବସ୍ଥାନ ଅଛି ସାଦ-
 ଧାଳପୁକ୍ତ ପଶ୍ଚାନ୍ତ କରି ଦେଖି କହିଅଛନ୍ତି,
 “ଉତ୍କଳର ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମନରେ ଗୋ-

ଟିଏ ଧାରଣା ଅଛି ଯେ, ଉତ୍କଳବାସୀ କୃଷକ
 କୃଷିବିଦ୍ୟାରେ ନିରାଣୁ ଅପରପକ୍ତ, କିନ୍ତୁ ଅଳ୍ପ
 ଦେଖୁଅଛି ସେମାନଙ୍କର ସେପରି ଧାରଣା ଭୁଲ ।
 ଏହି ଯାବନ୍ତ ଉତ୍କଳର କୃଷିର ଉନ୍ନତସାଧନ-
 ନିମନ୍ତେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନେକ ଦେଖା କରି-
 ସ୍ଵତ୍ଵା ସେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାର ନାହାନ୍ତି,
 ଇହିଁର କାରଣ ଅଧିକ ହେ ନୁହେଁ, କୃଷିବିଦ୍ୟା-
 ରେ ଉତ୍କଳବାସିନୀ ସେହିମାନେ ଶିକ୍ଷା ଦେବେ,
 ଉତ୍କଳର କୃଷିବିଦ୍ୟାରେ ଉତ୍କଳବର୍ଷର କୃଷକ-
 ମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକର ଲିଙ୍ଗ-
 ସମ୍ପନ୍ନ । ସମ୍ପର୍କ ତହିଁର କରପାଇଲେ
 କେଉଁ କେଉଁସ୍ଥଳରେ ଉତ୍କଳର ଦେଖାଯାଇ
 ଯାରେ ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ ପ୍ରାୟ ସର୍ବଦାରେ ଦେଖାଯୁ
 ପ୍ରଥାରେ ଦଳ କରବାର ଠିକ୍ । ଉତ୍କଳବର୍ଷ-
 ଭୂମିର ଗରମପ୍ରଦେଶରେ ଗଭୀରାୟା କମିର
 ରସ ଶୁଣିଯାଇ ଅଳ୍ପୋପାଦନ ହୋଇଥାଏ ।”

— ୦୦୦ —

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ବିନୟନୀ ସାହେବୀଙ୍କର ଉତ୍କଳବାସିନୀ
 କି ଯାହା ବସ୍ତୁଅଛି ।
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗମ୍ଭୀର ନାମକ ପୁସ୍ତକଟିଏ ଅନେକ ଦେଶରେ
 ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ଅପରପକ୍ତ ହୋଇ ଧନକାୟକ ଧନ କରବାପକ୍ଷରେ
 ଦେଶର ବାଧା କରାଇ ଅଛି । ଇତ୍ୟାଦି ବସ୍ତୁ ନିରନ୍ତରପା-
 ଶୀର ବୃଦ୍ଧି ପକ୍ତ ।
 କୃଷିବିଦ୍ୟାରେ ତାହାରେକିମି ନିରନ୍ତରପାହେବ ବଦୋ-
 ଦପୁର ବାର୍ଯ୍ୟାଦି ତଦାରଣ କରବା କମିତ୍ତେ ଉତ୍କଳର
 ଏଠାରେ ପକ୍ତଅଛି ।
 ଅନେକ ଦେଶରେ ପକ୍ତ ପକ୍ତ କରବାକମିତ୍ତେ-
 ସେଠାରେ ତଦାରଣପାଶ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ବାସ୍ତୁ ନାମକ ପକ୍ତ
 ଏଠାରେ ଅପରପକ୍ତ ।
 ନିରନ୍ତରପାଶୀ ପକ୍ତକର ଉକ୍ତ ଗୋଷ୍ଠୀର ଉକ୍ତ ଶାନ୍ତ
 ପକ୍ତ କରନ୍ତୁ, ସେହି ଧନରେ ଯୋଗ୍ୟ ଶାନ୍ତପକ୍ତକର
 କୃଷି, ଏବଂ ନିରନ୍ତରପାଶ କମିତ୍ତେକରମାନେ ଯାହା ଶୁଣ
 କରନ୍ତୁ ଏହିପରି ଏବଂ ସେମାନେ କରବାକର କମିତ୍ତେ
 ଶାନ୍ତପାଶୀ ଅଧି ଶାନ୍ତପକ୍ତେ ନାହିଁ କୋଇ ନିରନ୍ତରପାଶୀକ
 ଅଧିକାର ଅଛି । ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତ ଅଧି ଶାନ୍ତପକ୍ତରେ କ
 ବ୍ୟବହାର କୃଷି ନାହିଁ ? ବସ୍ତୁନିରନ୍ତରପାଶୀ ଉତ୍କଳର
 ନିରନ୍ତରପାଶୀର ପକ୍ତ ହେବେ ପକ୍ତ ?
 କଲିକତା-ଗୋଷ୍ଠୀ ।
 ବାଲ୍ୟର ଓ ଉତ୍କଳର ଗୋଟି ଅଧିକର ମି ଉ
 ଏବଂ ଗମର ଏକମାତ୍ର ପକ୍ତର ଉତ୍କଳର ଶ୍ରୀ ପକ୍ତର ବସ୍ତୁ
 ବାସ୍ତୁ ଉତ୍କଳର ପକ୍ତ ଦେଖି କଲିକତା ମି ଶ ଅଧି
 ପକ୍ତେ ଅଧିକାର ପକ୍ତର ପାକ ବର୍ଷର ଅଧିକରେ ପାକ
 ଶାନ୍ତକର ବର୍ଷ କରବେ ।
 ଦ୍ଵାରକୋଟର ଜଳ ଉତ୍କଳର ସାହେବ ପକ୍ତେକି
 ପକ୍ତର ବସ୍ତୁକର ପକ୍ତ ଓ ଉତ୍କଳ ପକ୍ତେକି ବାସ୍ତୁକର ମି
 ବର୍ଷର ଏବଂ ହଲ ପାକ ଶାନ୍ତରେ ପକ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ଭୁଲଭୁଲ, ଦେବରେ ପାଦପୁଷା ଓ ଚକା
 ଦାଗପତା କୁଣ୍ଡାଳ ଫୁଲସିଦ୍ଧାପ୍ରଭୃତି ପାଦ
 ଭୃତ୍ୟଦଂଶ, ଓ ଦୃଷିତ ରକ୍ତର ଶିଠା, ଏବ ଧାତୁ-
 ଦୁର୍ବଳତା, ମେହ, ପ୍ରମେହ, ଶୁକ୍ରମେହ, ସ୍ତୁତ୍ତି-
 ସ୍ତୁତ୍ତିହାନି, ସ୍ତୁତ୍ତିକାର, ଧାତୁର ଭରଲତା,
 ପ୍ରସ୍ତାବକଲକ୍ଷଣୀ କ୍ଳାଳାବସ୍ତୁ, ଲୁଗାରେ ଦଳଦାଆ
 ଦାଗପତା, ଅଳ୍ପ ବା ଅଧିକପ୍ରସାବ ଦେବା, ଓ
 ଭକ୍ଷଣଦୟାକୁ ନିଃସ୍ତବ ଦେବା, ଦାତ, ଗୋଡ଼, ଓ
 ଚକ୍ଷୁ କ୍ଳାଳାକର ସୁରକ୍ଷଣକୁ ନ ଥିବା, ସର୍ବଦା
 ଅଲସ୍ୟଭାବ, କୋଷ୍ଠକବଳା, ଶରୀରର ବଳ
 ସାର୍ବ୍ୟସ୍ଥାନପ୍ରଭୃତି ମାନବଶରୀର ସର୍ବପ୍ରକାର
 କଳିଳ ଓ ଦୁର୍ବଳତା, ଏବ ଯେଭେନ ସର୍ବପ୍ର-
 କାର ଔଷଧକୁ ଦୁର୍ବଳଅଛି ସେଇସମସ୍ତ
 କଠିନ ଯେନ ଅଭେଦ୍ୟ କରିବାକୁ ଏହାର
 ନ୍ୟାୟ ଯମତାପନ୍ନ ଔଷଧ କରତରେ ଅଛି
 ଯୁ ନାହିଁ; ଯଦି ଦୁର୍ବଳଦେହ ସକଳ କର-
 ବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଥାଏ, ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଦେହକୁ କାର୍ଯ୍ୟ-
 କ୍ଷମ କରିବାର ବାସନା ଥାଏ, ଦୃଷିତରକ୍ତ
 ଶୋଧନ କରିବାକୁ ବାସନା ଥାଏ, ଶରୀର
 ଦୁଷ୍ଟପୁଷ୍ଟ ଓ କ୍ରୋଧାକ୍ରମିଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଅର୍-
 ଲାସ ଥାଏ ତେବେ ଏହି ଶାଲିଶ
 ସେବନ କର । ଏଥିରେ ପାଦ, ଅମ୍ଳିମ,
 ମଦ ପ୍ରଭୃତି କୌଣସିପ୍ରକାର କିଣାକୁ
 ଉପୁର ସମ୍ଭବ ନାହିଁ । ଚିତ୍ତାନ ଏହାର ଏହି
 ଏକ ଅତ୍ୟୁର୍ଯ୍ୟଗୁଣ ଯେ ସେବନ କରୁ ଦେହ-
 ରେ ସୁଖି ଜାତ ହୁଏ; ଯୁଧା ଅଧ୍ୟନ୍ତ
 ହୁକି ହୁଏ; ଓ ଦେହରେ ଦ୍ଵିଗୁଣ ବଳସମ୍ଭାର
 ହରେ; ଏହା ବନ୍ଧାଶାଲିଶା ନୁହେ, ସକଳ-
 ରକ୍ତରେ ସକଳ ଅବସ୍ଥାରେ ଆକାଳ ବୁଦ୍ଧ-
 ବନତା ସେବନକରିବାକୁ ପାରନ୍ତି; ଅହା-
 ତର ବନ୍ଧାବନ୍ଧ ନିୟମ ନ ଥିବାରୁ ଏହା
 ନରକାବକର ଏକମାତ୍ର ବହୁରନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ
 କରେ, ସମସ୍ତ ନିୟମପ୍ରାୟ ସ୍ଵାଦୁକିଳ ମୂଲ୍ୟ
 ପ୍ରତିକୋଇଲ ଟ ୧୦ କା ତୁଳନ ଟ ୧୦୦ କା
 ତାକମାସୁଲ ସୁଭଳ । ଓଡ଼ିଆ, ବଙ୍ଗଳା, ଇ-
 ଶାଳୀ, ଯେଉଁଠାରେ ଦେଖି ସଞ୍ଜାସରେ ନାମ,
 ଧାମ ଲେଖିଲେ ମଫସଲକୁ ହେ: ସେ:
 ତାକରେ ଔଷଧ ପଠାଇଥାଉଁ, ସର୍ବଦା ଏକେଠା
 ଅବଶ୍ୟକ ।

ଔଷଧପାଇବାର ଠିକଣା ।
 ଜଗନ୍ନାଥ, ମାରଟାନ,
 *୧ ନଂ କଲେକଷୁ ଟ
 କରବତା

ବାଲିକାଗଳ ।

ଉତ୍କଳଜାତ ସମସ୍ତା ଦେହରେ ସର୍ବଦା ବଡ଼କ
 ଚୈତ୍ଵର ବଳର ବାବୁ ଗୋଷ୍ଠିକର ସମ୍ପଦ
 ବ୍ୟାଧିକତେ ବାବୁ ଅଭିଭାବ କର ବ୍ୟାଧାନ
 ଦୋଷାଦିରେ କଳ୍ପୟ ଦେଉ ଅଥ ଉପା—
 ୧୭ ଗଠ ୩୦ ୦ ୧୦୫ ୨୩ ୦ ୧୦୫ ୦୩୨
 ୧୧ ଗଠ ୫୩ .. ୫୦ ୩୦
 ୧୨ ଗଠ ୫୩ .. ୫୦ ୩୦
 ୨୨ ଗଠ ଉତ୍କଳପୁରସ୍ଵେତ, ୫୩ .. ୫୦ ୩୦

ସାଧୁତ ବାବୁ ଗୋଷ୍ଠିକର ସମ୍ପଦର
 ଉତ୍କଳବଳର ବ୍ୟାଧିକତେ ଅମ୍ଳାକର
 ଦୋଷାଦିରେ ବନରକୋଶା ଓ ଭଲଗ ଓ
 ରେସମାଓଗେର ଲୁଗା ଓ ଷ୍ଟେସକର ଓ ବଳ-
 କରା ଚମାତ୍ର ସରବତର କଳ୍ପୟ ଦେଉ ସଜ୍ଞ
 ତାହା ସମସ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବଡ଼ତ
 ଅଛି । ଉତ୍କଳର ଅନେକପ୍ରକାର ଫେମ୍ପ
 ଜନସାଧୁ କଳ୍ପୟ ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ଯାହାକର
 ପାଦା ଅବଶ୍ୟକ ଉକ୍ତ ଦୋଷାଦିରେ ଅଦେ-
 ସନ କଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ
 ଶାରିବେ ।

ପିତତାର ।

ଏ ଚାରକୁ ଦେଉଣସି ଶାଢ଼ିରେ ରଖି
 ନିଅଁରେ କରୁଲାଇ ହୋଠାପ୍ରକର ଫାଟିଲେ
 ଦେଲେ ପାଣିମଳା ବର ଦେବ ଦେଉ ମଠି
 ଅଲେ ଲେପିଦେଲେ ମଜବୁତ ଦେବ ଓ ଉଲ
 ଧରତ କାହିଁ ।

ଦରିକ ଚମାତ୍ର ଓ ସାକରେ ଉତ୍କଳଦୀପ
 କାଳ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଅଭିଭାବକ କର ବ୍ୟାଧାନ

ଉତ୍କଳଦୀପରେ ଉତ୍କଳପୁରସ୍ଵେତର ଶରୀ
 ଉତ୍କଳଜାତ ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଯଥା ।—

ପ୍ରଥମପକ୍ଷ ସକାଶେ

ଧାତୁପକ୍ଷ ଟ ୦୭

ଅକ୍ଷୟପକ୍ଷ ଟ ୨୫

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଏବ ପ୍ରମୁକ୍ତ ଟ ୧୦

ମ୍ଵେଦ କୋଶସି ଉତ୍କଳପୁର ସେତେ ଯଦି
 ଦେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିର ଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୦୩ ରୁ ଉତ୍କଳ ଦେବ
 କାହିଁ ।

ଋଷୟ ଓ ଉତ୍କଳପୁର ସକାଶେ ଖର୍ଚ୍ଚା ପ୍ରଥମ
 ପକ୍ଷର ଦେତା ଓ ଦ୍ଵିତୀୟ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ ।
 ଅଧିକ ଦଳର ସକାଶେ ସତର ବନୋବସ୍ତୁ
 ହୋଇପାରିବ ।
 ଉତ୍କଳପୁର ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍କଳପୁରରେ ପଠାଉ
 କାକୁ ଦେବ ।

କଟକଭଣ୍ଡାର ।

ସଦୃଶ ଓ ମଫସଲବାସୀମାନଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ
 ଅକଳୁ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଦେବ ପ୍ରାପିତ ହୋଇ
 ସୁବନୋବସ୍ତୁ ସହଜ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଅଛି । ଏଥି-
 ରେ ନାନାବିଧ ଭାଗ୍ୟ ଓ କବିତା ଔଷଧ

କଳ୍ପୟ ଦୁଅଇ । ଏହାଉଡ଼ା ଅନ୍ୟ ସାହାର
 ଦେଉଣିବ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ କ୍ରମ ଲେଖିଲେ
 ଅଭିଭାବ ଓ ବଶେଷ ସାବଧାନତା ସହଜ
 ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ । ମାତ୍ର ଦ୍ରବ୍ୟ ଚିତ୍ରା

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମୁଦାୟ ଦୁବ୍ୟ ବକ୍ତୃତ୍ୱ ଓ ସରଳ-
 ସ୍ୱଭାବ କରୁ । ଶେଷ ଧ୍ରୁବ୍ୟମାନ ଅନ୍ୟସ୍ଥାନରୁ
 କୃଷ୍ଣ କର ପଠାଇବାକୁ ହୁଏ ଉତ୍ତର ଉପର
 ଚଳାଇ ଦର ଉପରେ କଣି ପଠାଇବାର ପର-
 ଶ୍ରମନମନ୍ତେ ସରଳସ୍ୱ ୫ ୨। ହୁସାବରେ କିମି-
 ଶଳ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଅଯାଏ । କେବଳ
 ସ୍ୟାବଂ ଓ ଜାକର୍ଣ୍ଣା ପଠାଇଲେ ଊଷଧ ଓ
 ଦ୍ରବ୍ୟର ଭାଲ୍ୟୁପେଇବଲ ଜାକରେ ମଧ୍ୟ
 ପଠାଯାଇ ଯାଏ । କେଉଁ ବା ଇନସିପିସିବନ୍
 ସମ୍ପ୍ରସାଦ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଉପାଦାନକର୍ତ୍ତା ବା
 ବୁଦ୍ଧପରିଷଦା ଶିକଲ ଖଣ୍ଡେ ନ ପଠାଇଲେ
 ପତ୍ରର ଉତ୍ତର ଦିଅଯାଏ ନାହିଁ ।
 ମହାସରକାରୀ ଅନେକ ଅନେକ ସଜା ଜମିଦାର
 ଓ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କଠାରୁ ସର୍ବଦା ସ୍ୱେଗର
 ଚିକଣା ଓ ଊଷଧ ପ୍ରେରଣ କରବାସକାଶେ
 ସହାୟ ଯାଇଥାଉଁ । ଅଧିକ ସେମାନଙ୍କ ଓ
 ସର୍ବସ୍ୱାଧୀନଙ୍କ ସହାୟ ଓ ଜଣାଉଅଛୁ କି ଯେଉଁ-
 ମାନେ ଅପୂର୍ବ ଅଭାବର ଚିକିତ୍ସା ଦେବାକୁ
 ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେମାନେ ପାତ୍ରର ଅବସ୍ଥା ଉପସ୍ଥିତ
 ବାରଣ, ବ୍ୟାଧି ଭୁଲକ ବା ନା, ସ୍ୱେଗୀ ସୁରୁଷ
 ବା ହି, ସେନିର ପୂର୍ବ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭାବର
 ଦୟାକ୍ଷେପ, ସଦା, କୋଷ୍ଠାମୁକି, ଧାତୁ ପ୍ରଭୃତି,
 ଇତ୍ୟାଦି ସ୍ୱେଗର ବୁଝାନ୍ତି ଲେଖି ପଠାଇଲେ
 ପାତ୍ରର ସାହାଯ୍ୟର ଊଷଧ ପଠାଇବୁଁ ।
 ଟଙ୍କା, କଉଡ଼ି ବା ପତ୍ରାକ ନମୁ ଠିକଣାରେ
 ଅପୂର୍ବ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।
 କଟକ ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକଜାଣୁଊଷଧ ।

ନମୁନାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତାବନାପତ୍ର ଓ ଚିକିତ୍ସାବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପସ୍ଥିତ
 ଊଷଧମାନଙ୍କୁ ଉପକ୍ରମେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୁଏ ।
 ୧ । ପାତ୍ରାକାର ଚିକିତ୍ସା—କରୁ ବେପାରୁ ଦେହରୁ
 ଅଭାବରା ହିଏ ଏହି ଊଷଧ ଗୁରୁତ ଦୋଷଅଛି । ଏହା
 ବ୍ୟାଧିର କଲେ, ଦେହସ୍ୱଚ୍ଚତା, ଦେହର ଅନାଚଳତା,
 ଅନାଚଳତା, ଏବଂ ଶିରୋପାତା, ଶାସ୍ତ୍ରପୂର୍ଣ୍ଣ ଇତ୍ୟାଦି
 ନିରାଚର, ମସ୍ତକର କଣ୍ଠ ଓ ଶାଶ୍ୱତନିକ୍ଷୁ:ଦୋଷ ଦେବ ଓ
 ମୃତ୍ୟୁ ସୁଖୀକର, କେବ ବର୍ତ୍ତ, ଶୋକସ୍ୱପ୍ନ ଓ ସୁକାଦି
 ହୁଏ । ପ୍ରତି ଦିନେ ମୂଲ୍ୟ ଦାୟତା ମାତ୍ର ।
 ୨ । ପଦ୍ମ କୁମାରୀ—ନୀଳ କୁମାରୀ ଏହା କରୁ ନ-
 ସ୍ୱାଦ ବାସେ ହୁଏ। ସଂଖ୍ୟା କେମାନେ କଣା ଯାଏ ନାହିଁ ।
 ମାତ୍ର ଏହା ବସ୍ତୁକ୍ଷେପରେ ହୁଏ। ନିରାଚର ବୁଲି ନାହିଁ,
 କଲେ ଏକ ପାତ୍ରାକ ଏହା ବେଳକେ କେବଳ ବେଳ, କିଛି-
 କେ ଶର ସେନେ ନାହିଁ । ଏହା ବ୍ୟବହାର ଏହା ୨୫
 ବର୍ଷର ବସ୍ତୁ ଦେବ ଅଭାବର ଦୋଷଅଛି, ପ୍ରତି ଦିନେ
 ୫୦୦ ଶୁକ ଅଣା ମାତ୍ର ।
 ୩ । ଶକ୍ତିବ୍ୟାଧି—ଏହା ସାଧାରଣ ସେବକ ବଲେ

କି ପାତ୍ରାକ କି ନୁହେଁ ସବୁ ପ୍ରକାର ଅଭାବ, ପିତ୍ତକ୍ଷେ-
 ପ, ବୃକ୍ଷ (ଅନାଚର), ବନଜା ଅତି ସଂଖ୍ୟାପାତ୍ର-
 ଲକ୍ଷଣମାନ ଉପର ହୁଏ । ଏକପକ୍ଷ ବାଳ ସେବକ୍ଷୁ ଊଷ-
 ଧର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ଅଠ ଅଣା ।
 ୪ । କୋଷ୍ଠାକାର ଚିକିତ୍ସା—କୋଷ୍ଠାକାର ସର୍ବପ୍ରକାର
 ସେବକ ଉପସ୍ଥିତ ଓ ବର୍ତ୍ତର ପ୍ରକାର ବାସନ ଅଛି । କୋଷ୍ଠ-
 ଶୁକି ନ ଦେଲେ କୋଷ୍ଠର ଦୋଷ ଅଭାବର ବ୍ୟାଧି କୋଷ୍ଠ
 ଊଷଧ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାରକ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହି ଊଷଧ ବ୍ୟବ-
 ହାର କଲେ କି ପାତ୍ରାକ କି ନୁହେଁ ସର୍ବପ୍ରକାର କୋଷ୍ଠକ
 ଏବଂ କୋଷ୍ଠକରକ ଅନାଚର ପାତ୍ରା ପଥା, କୋଷ୍ଠାକାର
 ବାସ୍ତୁ, କୁର, ଅର୍ଦ୍ଧ, ଅକ୍ଷୟ, ଶୋଥ, ଉପସ୍ଥ, ପକ୍ୱତ, ପାଣ୍ଡୁ
 ଓ ଚକ୍ୱର ଶିରୋପାତା ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣଶାକ ଶିରୋପ ହୁଏ ।
 ଏହି ଚିକିତ୍ସା ପରେକି । ସର୍ବପ୍ରକାର ପାତ୍ରାକ
 ଏମନ୍ତ କି ଅନାଚର ଊଷଧ ବ୍ୟବହାରର ସେବକ ମଧ୍ୟ
 ଏହା ବ୍ୟବହାରର ଉପସ୍ଥିତ ଅଛି । ସୁଖ, ଅସୁଖ, ବାଳକ,
 ବୃକ୍ଷ, ଶି ଓ ପ୍ରଭୃତ ସମସ୍ତେ ଏହା ସେବକ କରି ଯାଆନ୍ତି ।
 ପ୍ରମାତ୍ର ବାଳ ସେବକ୍ଷୁ, ଊଷଧର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଟଙ୍କା ।
 ୫ । ହିମସାଗର ଅଭାବ—ଏହା ସେବକ ବଲେ ନ୍ୟା-
 ଲେକ୍ଷ୍ୟା ବା ଦୃଷ୍ଟି ନିରାଚରକ ହୁଏ, ସର୍ବ ପ୍ରକାର
 ପାତ୍ରାକ, ସୁବନ୍ଧ, ବସନ ଓ ବ୍ୟକ୍ତି, ପାତ୍ରା ସୁବନ୍ଧ,
 ଅକ୍ଷୟ, ଅକ୍ଷୟ, ଶାଶ୍ୱତା, ବ୍ୟକ୍ଷେପା, ଅନୁପିତ କୋଷ୍ଠ,
 ଶାଶ୍ୱତ ଓ ମାତୃକ ଅବସ୍ଥା ନିରାଚରକ ହୁଏ ଏବଂ ଦେହ,
 ପରସ୍ତ ବୋଧ ଭଲ ସମାଧି ହୁଏ । ଏକ ପକ୍ଷାକାର
 ସେବକ୍ଷୁ, ଊଷଧର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା
 ଅଠ ଅଣା ।
 ୬ । ଶୋକପ୍ରସାଧକ (ଶାଳଗ୍ରା)—ଶୋକିତ ମାନବ-
 ଦେହର ପ୍ରକାର ଉପାଦାନ ଅଭାବ ଏହା ପରସ୍ତ ବଲେ ବ୍ୟା-
 ଧି ହୁଏ। ବ୍ୟାଧିର ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ । କରୁ କରୁ
 ଶୋକିତ ମାନବ ମାତ୍ର ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଏ ମନେ
 ହୁଏ। ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ମାତ୍ର ପ୍ରକାର ଅଭାବ
 ବ୍ୟାଧିରକ ହୁଏ । ଅନୁପିତ ଅଭାବ, ବହାକ ଅଭା-
 ବରୁ ଶାଶ୍ୱତ ଓ ମାତୃକ ଅବସ୍ଥା, ଦୃଷ୍ଟି ନିରାଚର
 ପାତ୍ରାକ ବସ୍ତୁକ୍ଷେପ, ଉପସ୍ଥ, ଉପସ୍ଥ ଇତ୍ୟାଦି ଦେବ
 ଉପସ୍ଥର କରୁ ଦୃଷ୍ଟି ଦୋଷ କେବେ ବ୍ୟାଧିରକାର
 ଶର, ବସ୍ତୁକ୍ଷେପ, ବାସ୍ତୁ, ବସ୍ତୁ, ସଂକ୍ଷେପକା, କେବ ଓ
 ଶାଶ୍ୱତା ଦେବ ଶାଶ୍ୱତ ଓ ମାତୃକ ଅବସ୍ଥା ଇତ୍ୟାଦି
 ଦୋଷ ଓ ଲକ୍ଷଣମାନ ବାଦ ଦୋଷ ମନେକରୁ ଅଭାବ
 ହୁଏ ହୁଏ । ଏହି ସୁଧା ବ୍ୟବହାର କଲେ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଏ
 ପ୍ରକାଶ ଅଭାବର ଦୋଷ ମାତୃକେବେ ଉପସ୍ଥକ
 ପାତ୍ରା ଓ ଶୋକସ୍ୱପ୍ନ ହୁଏ । ସୁଖପକ୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାଧି-
 ଉପସ୍ଥ ଏହା ଉପସ୍ଥାପି । ମାନବକାର ବର୍ତ୍ତବେନ,
 ବାସ୍ତୁ କ୍ଷେପ ଓ ଶୋକ ଏହା ସେବକେ ଅଭାବ ହୁଏ ।
 ବାଳ ଅବସ୍ଥା ସେବକ୍ଷୁ ଊଷଧର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଟଙ୍କା ଅଠଅଣା ।
 ବାସ୍ତୁକାର, } ଶାଶ୍ୱତ ।
 ଚକ୍ୱର } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
 ଊଷଧରକାର । } V. L. M. S.

Watches! Clocks! Time pieces
 Repaired by an efficient workman
 the premises of the Cuttack Printing
 Company, Charge moderate.

ଘଣ୍ଟିମରମତି ।

ଜାତୀୟକାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନିକ୍ତ ଚିକିତ୍ସକ

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସମ୍ପର୍କ ଦେବା ଓ ଯଥା ସମ-
 ସ୍ୱରେ ପାତ୍ରାକାର ଭଲ ବ୍ୟବହାର ଏ
 କରାଗଲେ ନ ହୁଏ। ଅନ୍ୟ ଘଣ୍ଟି ମରମତିର
 କାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ କରାଯାଉଛି । ଯାହାକର ବରଦାସ
 ଦେବ ଶ୍ରୀମାତାଠାରେ ଭକ୍ତ ହଲେ ସମସ୍ତ
 ଜାଣି ପାରିବେ ।

ଘଣ୍ଟିର ଅବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ମାସଠାରୁ ଦୁଇ-
 ଦର୍ଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବେଳେ ଦିଅଯିବ ଅର୍ଥାତ୍ ମର-
 ମତି ଦୋଷରୁ ନିର୍ମୂଳ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଘଣ୍ଟି କି
 ବୁଲିଲେ ପୁନଃବାର ଦୁଇଟି ବରଦାସିବ ।

ଚିକିତ୍ସା

ଘଣ୍ଟିର ଚିକିତ୍ସା କେବଳ, ମୂଳ, ପୁଣି, ସୁକ୍ଷ୍ମ-
 ସ୍ୱଭାବରକ୍ଷେପ ଓ ଲଳିତକ୍ଷେପର କମର-
 ଦୋଷର ଓଶେର ସାଧ, (ପମ୍ପୁର ଓ ପିତ୍ତକ୍ଷେପ
 ନାନାଭ୍ୟ ଅଳକାସୁକ ରୂପା ଅବା ସୁକାରେ,
 ରୂପାର ମୂଳ ଓଶେର ଅଳକାର ସୁକାରେ)
 ଲିଲିଟି କର ଦିଅଯିବ ।

ଘଣ୍ଟି ଓ ଶାଶ୍ୱତକେ ବସ୍ତୁ

ମେହରୋଗ ।

ଘଟକାମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଜାଣା ଉପକାର କରୁ
 ଓ ଦେବ । ବୁଲି ପ୍ରମେହବ୍ୟାଧି ସେହିମାନଙ୍କ
 ଅକମଳ ବରଦାସ ସେମାନଙ୍କର ଚିକିତ୍ସା ଯୋଗ୍ୟ
 ଏହାକାର ଉପକାର ନିଦେ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥକର୍ତ୍ତା
 ସଦାସେ ଲାଭକର ମାତ୍ର ପରାଧ୍ୟାନ କରୁହୁଏ ।

ଏହି ଊଷଧ ଉପକାରରେ ଏକପ୍ରକାର ସେବା
 କଲେ ଉପକାର ଦେବ ଏକ ଭଲ ବସ୍ତୁ ସମା-
 ନରେ ସୁଖରକ୍ଷେପ ଅବସ୍ଥା ଅଭାବର ଦେବା
 ସେହିମାନେ ଅଭାବର ନ ଦେବେ ନିଷ୍ପତ୍ତି
 କରୁଅଛୁ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗ-
 ଶୋଳ ଲାଭକର ସେଷସମସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ
 ଶୁଭର ଉପକାରରେ ପ୍ରାଣକର ନ ଦେଲେ ଅଧି-
 ଶୁଭ ନାହିଁ ଅନେକ ସେବା ଅଭାବର ଲକ୍ଷ
 କର ପ୍ରସଂସାପକ୍ଷମାନ ଦେବଅଧିକ୍ଷି ସେ ସମସ୍ତ
 ଶକ୍ତିମୂଳେ ସୁସୁକାକାରେ ପ୍ରାଣକର ଦେବ
 କରଦାସ ଅବେଶକୋଳ ନ୍ୟୁର ବରଦାସ
 ଶ, ବେ, ପତ୍ର ଉପକାରରେ ଏକ କଟକ
 ବରଦାସକାର ପିତ୍ତକ୍ଷେପ ସୁସୁକାକାମୁଲେ
 ଏହି ଊଷଧ କରୁ ଦେବଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକଟି-
 ଟଙ୍କା ୫୫ ନା । ସୁକା ଓ ଜାକର୍ଣ୍ଣା ପ୍ରାଣକ
 ଶ୍ରୀ ବସ୍ତୁ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସମ୍ପର୍କ ଦେବା ଓ ଯଥାସମ୍ଭବ
 ଉପକାରକ ସହାୟକ ହେବ ଓ ଶାଶ୍ୱତ ଦେବ

ଉତ୍କଳବାସିନୀ । ଶ୍ରୀ ୨ ରାଜ ମାତେ ପିତୃବଞ୍ଚ ସନ ୧୮୯୨ ମସିହା । ।

ବିଜ୍ଞାପନ । ନାମାବଳୀ ।

ଉତ୍କଳମାନଙ୍କର ବେଦାର୍ଥନ ସମୟରେ ଉଦ୍‌ଗ୍ରସ୍ୟ ସ୍ଵରୂପ ଅଳରେ ଧାରଣ କରବାର ମନୋହର ନାମାବଳୀ ବା ସପ୍ତରତ୍ନ; ଲମ୍ବ ପ୍ରାୟ ୩ ୨୫ ଜ ଓସାର ଦୁଇଫାଳ ଏଥିରେ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ପାଦପଦ୍ମ ପ୍ରଭୃତି ଚିତ୍ର ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଶରଣ ପ୍ରଭୃତି ଅନେକ ନାମ ଉତ୍କଳ ବଙ୍ଗଳା ଓ ଦେବନାଗର ଅକ୍ଷରରେ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ଆମ୍ଭ ନିକଟରେ ଉକ୍ତ କଲେ ଗ୍ରାହକମାନେ ପାଇପାରବେ । ମୂଲ୍ୟ ଖ ୧ ଶୁଏ ଟ ୧୯କା ଓ ଜାକମାସୁଲ ଟ ୦ । ଏକତ୍ରୋ ଦଶ ବାରଖଣ୍ଡ ନେଲେ ଜାକମାସୁଲ ଉଣା ପଡ଼ିବ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ }
 ଯଦ୍ଦାଲୟ } ଶ୍ରୀ ଭୂଗୀରଥୀ ସାଠିଆଁ ।
 କଟକ }

ପୁସ୍ତକାଳୟ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଜୀଉଙ୍କର ମନ୍ଦିରର ପ୍ରସ୍ତୁତ ସମସ୍ତକ୍ରମ ଚାନ୍ଦା ।

ପଦ୍ମପ୍ରକାଶିତ ଚାନ୍ଦା	୪ ୦୦୯
ପଦ୍ମ ପଦ୍ମା ବେଲୁପଦ୍ମା	୪ ୦୦୯
ମି କୁଶ ସାମି ଅପ୍ପନଗର, ଚାନ୍ଦୋର ଦ୍ଵାରା	
କମିଟିର ସେକେଟର ବର୍ତ୍ତୁକ ପ୍ରେସର ଟ ୨୮୮	
ଶ୍ରୀମତୀ ଚୋରାପଦ୍ମାଙ୍କ ଦେହ କଟକ	୪ ୧୦୯
ବାବୁ ବନାକର ସେନାପତି	୪ ୨୫୯
,, ଇସ୍ଵର ଚନ୍ଦ୍ର ରାୟ	୪ ୨୦୯
,, ଦେବୀବନ୍ଧୁ ଦାସଙ୍କଦ୍ଵାରା ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ଦ୍ଵାରା	
କମିଟିର	୪ ୨୦୯
ଦୋଷ୍ଟର ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ବାବୁ	୪ ୨୦୯
ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖାର୍ଜୀ, ଜମିଦାର,	
ଉତ୍କଳପଦ୍ମା	୪ ୨୦୯
ଶ୍ରୀମତୀ ମନୋରାଜା ଦେବୀ	୪ ୨୦୯
,, ଶ୍ରୀମତୀ ଦାସୀ, ବ୍ରହ୍ମପୁର	୪ ୧୦୯
ବାବୁ କାର୍ତ୍ତିକଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ଦୋଷ୍ଟର ସେକେଟର	
ଦ୍ଵାରା କମିଟିର ଉପକ୍ରମ	୪ ୨୨୯
ବାବୁ ଦେବୀଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଚାଟ୍ଟ, ଅପ୍ପନଗର	
ସେକେଟର ଅଧିକାରୀଗଣ, ସିଲହଟ୍ଟା	୪ ୧୦୯
ମାର୍ବର ପଦ୍ମା ଦେବୀପଦ୍ମା	୪ ୨୫୯
ଦାସ୍ ଧରପତି ଦାସ୍ ବାପାଦାସ୍, ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ	୪ ୧୦୯
ବାବୁ ବନୋଦ୍ଦା ପଲ ଦୋଷ୍ଟର, କଟକ	୪ ୧୦୯
ମି ବାବୁଦାସ୍ ଦାସ୍ ମୁଖାର୍ଜୀ, ସିଲହଟ୍ଟା	୪ ୨୫୯
ମହାବଳପୁର, ଓ ଚନ୍ଦ୍ରପୁର ନବାଗା ବେଦେବ	
ସାହିତ୍ୟୋପାଧ୍ୟକ୍ଷଦ୍ଵାରା ପ୍ରେସର	୪ ୨୨୯
ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ସାହୁ, କଟକ	୪ ୨୦୯
,, ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ଦେବୀ, ,,	୪ ୧୦୯

ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ, ସେକେଟର ଦ୍ଵାରା କମିଟିର
 ଲମ୍ବପଦ୍ମ ଗୁପ୍ତପଦ୍ମ ପ୍ରେସର ଟ ୨୫୯
 ୧୦ କଟକର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ସମିତି ଟ ୧୨୮ ।

୧୯୨୧ }
 ୧୯୨୨ }
 ୧୯୨୩ }
 ୧୯୨୪ }
 ୧୯୨୫ }
 ୧୯୨୬ }
 ୧୯୨୭ }
 ୧୯୨୮ }
 ୧୯୨୯ }
 ୧୯୩୦ }
 ୧୯୩୧ }
 ୧୯୩୨ }
 ୧୯୩୩ }
 ୧୯୩୪ }
 ୧୯୩୫ }
 ୧୯୩୬ }
 ୧୯୩୭ }
 ୧୯୩୮ }
 ୧୯୩୯ }
 ୧୯୪୦ }

THE COLLEGE COUNCIL.

The first ordinary meeting of the College Council will be held in the Ravenshaw College Hall, on Saturday 6th February, 1922, on which occasion the office bearers for the current session will be elected, and Babu Bhabani Sankar Das will move that.

"The caste system among the Hindus is, in the opinion of this House, productive of good." Babus Madan Mohan Patnaik, Kailash Ch. Sen, Sarat Chandra Dutta and others will support him.

The motion will be opposed by Babu Hem Kanta Je Jachuk.

Mohamed Akbar, Sheik Moniruddin and others will support him.

The question will be decided by votes. The members only will be allowed to address the meeting.

Gentlemen desirous of taking part in the debate should apply to the undersigned for the enrolment of their names as members.

TIME At 2 P. M.
 Cuttack } Krishna Ch. Nanda
 30-1-92 } 1st Year Class B. College

୧୮୯୧ ସାଲର ମାଲକର ସଂଖ୍ୟାର ପତ୍ର ।

- ୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ—ପାଠକପଞ୍ଚାୟନାମାରେ ।
- ୧ ଜମିଦାର ଶ୍ରୀମତୀ । ସୁଲର ନାମ । ଜଣା
 - ୧ ଶ୍ରୀ ନିକେଟର ବଳ କଟକ ଟାଉନ କଟକ
 - ୨ ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ମାହାନ୍ତି " "
 - ୩ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଦାସ ଭଦ୍ରୋରଥ ଜୁବଲ ବାଲେଶ୍ଵର
 - ୪ ଶ୍ରୀ ଦୁରମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ ମଡେଲ କଟକ
 - ୫ ଶ୍ରୀ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ରାୟ ଖୋରଧା ପୁରୀ
 - ୬ ଶ୍ରୀ ଭବାନୀଚରଣ ମାହାନ୍ତି ଭଦ୍ରନାଥପୁର କଟକ

- ୨ ଶ୍ରେଣୀ—ପାଠକପଞ୍ଚାୟନାମାରେ ।
- ୧ ଶ୍ରୀ ରାଜାଲଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ଦେବୁରଦା ବାଲେଶ୍ଵର
 - ୨ ଶ୍ରୀ ଭବାନୀଚରଣ ମିଶ୍ର ବୌଧ ବୌଧ
 - ୩ ଶ୍ରୀ ଦୟାନିଧି ମାହାନ୍ତି କଟକ ଟାଉନ କଟକ
 - ୪ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହ ବସ କଟକ
 - ୫ ଶ୍ରୀ କାଶିନାଥ ମିଶ୍ର ନିମାପଡ଼ା ପୁରୀ
 - ୬ ଶ୍ରୀ ବାଞ୍ଚାନାଥ ଦାସ ଖୋରଧା " "
 - ୭ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସିଂହ ନିମାପଡ଼ା ପୁରୀ
 - ୮ ଶ୍ରୀ ନିମାଚରଣ ସିଂହ ଭଦ୍ରନାଥପୁର କଟକ
 - ୯ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ମିଶ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ " "
 - ୧୦ ଶ୍ରୀ ନାଗରାଜ ପୁଅର କଟକ ଟାଉନ " "
 - ୧୧ ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ମାହାନ୍ତି ଭଦ୍ରୋରଥ ଜୁବଲ ବାଲେଶ୍ଵର
 - ୧୨ ଶ୍ରୀ ପରମାନନ୍ଦ ମାହାନ୍ତି (ଖ) ନିମାପଡ଼ା କଟକ
 - ୧୩ ଶ୍ରୀ ମିର୍ସା ଅମରଦ ଅଲି ବେଗ୍ ଭେଣ୍ଡାବୋପ " "
 - ୧୪ ଶ୍ରୀ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଦାସ ବିରଜା " "
 - ୧୫ ଶ୍ରୀ ଫକୀରମୋହନ ଦାସ ଭଦ୍ରୋରଥ ଜୁବଲ ବାଲେଶ୍ଵର
 - ୧୬ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ର ସେଖର ମହାପାତ୍ର ଭେଣ୍ଡାବୋପ ଭେଣ୍ଡାବୋପ
 - ୧୭ ଶ୍ରୀ ସୀତାନାଥ ଚୋଲ ଦେବୁରଦା ବାଲେଶ୍ଵର
 - ୧୮ ଶ୍ରୀ ଦୁରମୋହନ ମାହାନ୍ତି ଅପୁରୋଧ କଟକ
 - ୧୯ ଶ୍ରୀ ବିଷ୍ଣୁଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ କଟକ ଟାଉନ " "
- ୩ ଶ୍ରେଣୀ ।
- ୧ ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ଵେଶ୍ଵର ମିଶ୍ର ଅପୁରୋଧ କଟକ
 - ୨ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମଚରଣ ଦାସ କଟକପୁର " "
 - ୩ ଶ୍ରୀ ଦଶରଥ ମାହାନ୍ତି ରାମବାଗ " "
 - ୪ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ସାମଲ କଲିଙ୍ଗପୁର " "
 - ୫ ଶ୍ରୀ ଅମରନାଥ ମାହାନ୍ତି ବୋଗୁର " "
 - ୬ ଶ୍ରୀ ସଦ୍‌ଦେବ ମାହାନ୍ତି ଖୋରଧା ପୁରୀ
 - ୭ ଶ୍ରୀ ଗୋଲକବିହାରୀ ଶେଟ୍ଟର " "
 - ୮ ଶ୍ରୀ ଭଦ୍ରନାଥପୁରୀମାହାନ୍ତି ଭଦ୍ରୋରଥଜୁବଲ ବାଲେଶ୍ଵର
 - ୯ ଶ୍ରୀ ଅକ୍ଷୟଚରଣ ଦୋଷ୍ଟର ବାଲବାଣୀ " "
 - ୧୦ ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦାସ " "
 - ୧୧ ଶ୍ରୀ ବଳରାମ ମାହାନ୍ତି ପଟ୍ଟନାୟକ " "
 - ୧୨ ଶ୍ରୀ ରାମନାଥପୁରୀ ଦାସ ଦେବୁରଦା " "
 - ୧୩ ଶ୍ରୀ ପ୍ରତାପଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖାର୍ଜୀ " "
 - ୧୪ ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ଦ ପାଣି* ରାମବାଲି ବାଲେଶ୍ଵର
 - ୧୫ ଶ୍ରୀ ଦାଶରଥ ଦାସ* " "
 - ୧୬ ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର* ବାଦାଶ୍ଵର " "
- * ଏହି ବାଲକମାନେ କେବଳ ସଂସଦ ଭାଗରେ ପଢ଼ିବେ ହୋଇପାରିବେ ।

୧୮୯୧ ପାଲର ଭଣ୍ଡାଳୁକର ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଫଳ ।
 ୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ—ପାରଦର୍ଶିତାମୟାରେ ।
 ୧ ଶ୍ରୀମତୀ ଶିବଦାସ ଦାସୀ*ରେ, ଦାଳକା କଟକ
 ୨ ଶ୍ରୀ ଲୋକନାଥ ନନ୍ଦ ମହାବିଂଦପୁର ”
 ୩ ଶ୍ରୀମତୀ ଅବନ୍ତୀ ଦାସ ରେ, ବାଲକା ”
 ୪ ଶ୍ରୀ ବାଳକୃଷ୍ଣ ମାହାନ୍ତି ଚଣାଦଣ୍ଡା ପୁସ୍ତକ
 ୫ ” ଗଙ୍ଗାଧର ମିଶ୍ର ଚେକାକାଳ ଚେକାକାଳ
 ୬ ” କଳକନ୍ତ ଶତପଥୀ ବୌଧ ବୌଧ
 ୭ ” ଅକ୍ଷୟକୃଷ୍ଣମାୟ ବିଂଦ ପୁରୁଣାମତ୍ତ ଅନନ୍ତଳ
 ୮ ” ପୂର୍ଣ୍ଣାକାନ୍ତ ମାହାନ୍ତି ବୋଠାର ବାଲେଶ୍ଵର
 ୯ ଭାଗବତପଦ୍ମ ମିଶ୍ର ସିଦ୍ଧେଶ୍ଵରପୁର କଟକ
 ୧୦ ” ଗୋବିନ୍ଦ ଦାସ ରୂପଦେଶ୍ଵର ପୁସ୍ତକ
 ୧୧ ” ନାଗସୁଣ୍ଠା ମାହାନ୍ତି ଜାଆଁଳା ”
 ୧୨ ” ଜଗନ୍ନାଥର ପଞ୍ଚନାୟକ ସଂସ୍କୃତ ହିନ୍ଦୋଳ
 ୧୩ ” ବନମାଳୀ ନନ୍ଦ ରୁଦ୍ରନେଶ୍ଵର ପୁସ୍ତକ
 ୧୪ ” ଅନନ୍ତପ୍ରସାଦ ଦାସ ମାଲଗିରି ମାଲଗିରି
 ୧୫ ” ଗିରିଧାରୀ ମାହାନ୍ତି ” ”
 ୧୬ ” ଚିନ୍ତାମଣି ରଥ ରୁଦ୍ରନେଶ୍ଵର ପୁସ୍ତକ
 ୧୭ ” ମାନବେନ୍ଦ୍ର ପଥାକ ବେରବୋର ”
 ୧୮ ଶ୍ରେଣୀ—ପାରଦର୍ଶିତାମୟାରେ ।
 ୧ ଶ୍ରୀ ମୋହନ ପଥାକ ଚଣ୍ଡିକା କଟକ
 ୨ ଶ୍ରୀମତୀ ଦୁର୍ଗାମୟୀ ଦେବୀ ଚଣାଦଣ୍ଡା ପୁସ୍ତକ
 ୩ ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବ ସାହୁ ବିପିତା ନନ୍ଦମାଳ
 ୪ ” ଅଭୁକାକିନ୍ଦାସୀଶ୍ରୀ ଚଣ୍ଡିକାକାଳ କଟକ
 ୫ ” ଦାମୋଦର ନାୟକ ଭୂମପୁର ପୁସ୍ତକ
 ୬ ” ଦାମୋଦର ଦାସ ବ୍ୟାପଟିଞ୍ଜୁ ଜେନରଲ କଟକ
 ୭ ” ଚକ୍ରଧରମହାପାତ୍ର ଚେକାକାଳ ଚେକାକାଳ
 ୮ ” ସଦୁମଣି ଚୈତ୍ୟ ସଂସ୍କୃତ ହିନ୍ଦୋଳ
 ୯ ” ଦାଶରଥ କର ପାରକୁଦ ପୁସ୍ତକ
 ୧୦ ” ସଦ୍‌ନାଥ ସାମଲ ସାମଲପୁର କଟକ
 ୧୧ ” ମୁକୁନ୍ଦ ଦାସ ନିମାପଡ଼ା ପୁସ୍ତକ
 ୧୨ ” ଚିନ୍ତାମଣି ଶତପଥୀ କଟକ ଛାତ୍ର କଟକ
 ୧୩ ” ଚନ୍ଦ୍ରକ ମିଶ୍ର ଖଣ୍ଡପଡ଼ା ଖଣ୍ଡପଡ଼ା
 ୧୪ ” ରବିକିଶୋରୀ ଦୋଷ ମଡ଼େଲ କଟକ
 ୧୫ ” ବ୍ରଜବନ୍ଧୁ ପଞ୍ଚନାୟକ ଖଣ୍ଡପଡ଼ା ଖଣ୍ଡପଡ଼ା
 ୧୬ ” ଅର୍ଚ୍ଚିଶାନ୍ତ ନନ୍ଦ ରୁଦ୍ରନେଶ୍ଵର ପୁସ୍ତକ
 ୧୭ ” ନିଧିପଣ୍ଡା ସିଦ୍ଧେଶ୍ଵରପୁର କଟକ
 ୧୮ ” ଭଦ୍ରନାଥ ବ୍ରହ୍ମ ଶରନରସିଂହପୁର ପୁସ୍ତକ
 ୧୯ ” ବନମାଳୀ ଶୋଷା ବେରବୋର ”
 ୨୦ ” ବିଦ୍ୟାଧର ପଞ୍ଚନାୟକ ବଡ଼ାମା କଳଗଡ଼
 ୨୧ ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଗାମୟୀ ଦେବୀ ବାଲପୁର ସେଟକାପ କଟକ

୨୨ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ପଞ୍ଚନାୟକ ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର କଟକ
 ୨୩ ” ଚିନ୍ତାମଣି ପଞ୍ଚନାୟକ ଦଶପଞ୍ଚା ଦଶପଞ୍ଚା
 ୨୪ ” ସୀତାକାନ୍ତ ବନୋପାଧ୍ୟାୟ ରେଣୋ ବାଲେଶ୍ଵର
 ୨୫ ” ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ପାତ୍ର ପାରକୁଦ ପୁସ୍ତକ
 ୨୬ ” ଶାରଦାପ୍ରସାଦ ବାନାର୍ଜି ମଡ଼େଲ କଟକ
 ୨୭ ” ମାଗୁଣୀ ବୈଦ୍ୟ ସଂସ୍କୃତ ହିନ୍ଦୋଳ
 ୨୮ ” ଦ୍ଵାରୀପୁଣ୍ୟପ୍ରସାଦବ.ସ.ବୋଠାର ବାଲେଶ୍ଵର
 ୨୯ ” ଲକ୍ଷ୍ମୀବଳପଞ୍ଚନାୟକ ପୁରୁଣାଗଡ଼ ଅନନ୍ତଳ
 ୩୦ ” ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ରମହାପାତ୍ର ମଡ଼େଲ କଟକ
 ୩୧ ” ଚିନ୍ତାମଣି ଜେନା ଜେନରଲ ବାଲେଶ୍ଵର
 ୩୨ ” ଭଗବାନମିଶ୍ର ଶରନରସିଂହପୁର ପୁସ୍ତକ
 ୩୩ ” ବିଶ୍ଵାଧର ଚନ୍ଦ୍ରଧର ବାଲକା ବାଲେଶ୍ଵର
 ୩୪ ” ମଧୁସୂଦନ ମିଶ୍ର ବେରବୋର ପୁସ୍ତକ
 ୩୫ ” ପ୍ରଭାକର ପାଣିଗ୍ରାହୀ ବାଲିଶ୍ରୀ ବାଲେଶ୍ଵର
 ୩୬ ” ଶିବଚରଣ ପଣ୍ଡା ” ”
 ୩୭ ” ବୈଷ୍ଣବଚରଣସାଧା ରୁଦ୍ରେଶ୍ଵର ଅସୁର
 ୩୮ ” ମନ୍ଦେନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦ ଦାସ ବାଗୁର
 ୩୯ ” ମାଳବୀକା ରଥ ଦରକଣ୍ଠାଧାର ପୁସ୍ତକ
 ୪୦ ” ଅବଦାନ ଶତ୍ରୁକ୍ତା ମହାବିଂଦପୁର କଟକ
 ୪୧ ” ଭଗବାନ ସ୍ଵାଇଁ କଟକ ଛାତ୍ର
 ୪୨ ” ମଧୁସୂଦନ ପାଠକ ରଘୁନାୟକ ପୁସ୍ତକ
 ୩୩—ଶ୍ରେଣୀ ।
 ୧ ଶ୍ରୀ ବିଦ୍ୟାଧରବାନାରୀ ଜଗତସିଂହପୁର କଟକ
 ୨ ” ମାୟାଧରପଣ୍ଡା ମଉଦା ”
 ୩ ” ଦୁର୍ଗାମୟୀ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ମହାପାତ୍ର ”
 ୪ ” ଅକ୍ଷୟକର ରାଜା ମହାବିଂଦପୁର ”
 ୫ ” ସୀତାକାନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ ” ”
 ୬ ” ବାଞ୍ଚାନାଥ ଦାସ ବାପଟିଞ୍ଜୁ ଜେନରଲ ”
 ୭ ” ରଘୁବୀର ” ”
 ୮ ” ଦୁର୍ଗାମୟୀ ଦାସ ସିଦ୍ଧେଶ୍ଵରପୁର ”
 ୯ ” ଦାମୋଦର ନନ୍ଦ ” ”
 ୧୦ ” ଚୈତ୍ୟକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର ମଡ଼େଲ ”
 ୧୧ ” ଗୋବିନ୍ଦାଥ ପଣ୍ଡା ” ”
 ୧୨ ” ସିଦ୍ଧେଶ୍ଵର ଦାସ ” ”
 ୧୩ ” ରାଜକିଶୋର ସେନ କଟକ ଛାତ୍ର ”
 ୧୪ ” ଗୋବିନ୍ଦ ଦାସ ” ”
 ୧୫ ” ଦୁର୍ଗାମୟୀ ନାୟକ ” ”
 ୧୬ ” ଭଦ୍ରନାଥ ନାୟକ ଦେଓଧାଳ ଶିଖର ”
 ୧୭ ” ବାଲୀମଣି ବିଂଦ ସମନାଗ ”
 ୧୮ ” ବାଲଧର ପଣ୍ଡା ” ”
 ୧୯ ” ବଡ଼େଶ୍ଵର ଦାସ କଳାଶପୁର ”
 ୨୦ ” ପଦ୍ମକ ପଣ୍ଡା ବସ ”
 ୨୧ ” ରଘୁବୀ ମିଶ୍ର ଚଣ୍ଡିକା ”

୨୨ ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ସାହୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର କଟକ
 ୨୩ ” ବାଲଚରଣ ନାୟକ ଅର୍ଚ୍ଚିଶାନ୍ତ ”
 ୨୪ ଶ୍ରୀ ନରଦର ମହାପାତ୍ର ଚଣାଦଣ୍ଡା ପୁସ୍ତକ
 ୨୫ ” ସେଇ ଶ୍ରୀ ନାରନରସିଂହପୁର ”
 ୨୬ ” ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ପଞ୍ଚନାୟକ ଶୋଷା ”
 ୨୭ ” ପ୍ରଭାକର ଦାସ ନିମାପଡ଼ା ”
 ୨୮ ” ଦୁର୍ଗାମୟୀ ମିଶ୍ର ପାରକୁଦ ”
 ୨୯ ” ବଳକନ୍ତ ଶତପଥୀ ରୁଦ୍ରନେଶ୍ଵର ”
 ୩୦ ” ବିନୋଦକଳିଆ ବିଂଦ ” ”
 ୩୧ ” ସ୍ୟାମବନ୍ଧୁ ଯେନା ” ”
 ୩୨ ” ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଦାସ ଭୂମପୁର ”
 ୩୩ ” ଚନ୍ଦ୍ରଧର ମହାପାତ୍ର ରୁଦ୍ରନେଶ୍ଵର ”
 ୩୪ ” ଦୟାଧର ନନ୍ଦ ” ”
 ୩୫ ” ଭଗବାନଚନ୍ଦ୍ରପଣ୍ଡା ଶାନ୍ତିପୁର ମିଶନ ବାଲେଶ୍ଵର
 ୩୬ ” ଦୁର୍ଗାମୟୀ ଦାସ ଚେମୁଣା ”
 ୩୭ ” ରାଜମୋହନ ମହାପାତ୍ର ମଙ୍ଗଳପୁର ”
 ୩୮ ” ରୁଦ୍ରନେଶ୍ଵର ଦାସ ” ”
 ୩୯ ” ଦାମୋଦର ସାହା ରୋଷର ”
 ୪୦ ” ସେଟମୋହନ ମହାପାତ୍ର ସେରବ ”
 ୪୧ ” ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ବୋଲସା ”
 ୪୨ ” ବିକ୍ରମ ପଣ୍ଡା ” ”
 ୪୩ ” ରୁଦ୍ରଚରଣ ବ୍ରହ୍ମ ” ”
 ୪୪ ” ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମହାନ୍ତି ” ”
 ୪୫ ” କବିରୁଦ୍ର ଯେନା ବାଗୁର ”
 ୪୬ ” ସୀତାକାନ୍ତ ଦାସ ଅନନ୍ତପୁର ”
 ୪୭ ” ଦୁର୍ଗାମୟୀ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଦୟାବାବୁ ଶିଖର ”
 ୪୮ ” ଜୟକୃଷ୍ଣ ବରଦ ଶାଳଗୀ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ”
 ୪୯ ” ବେ ବିନଚନ୍ଦ୍ର ଦେ ” ”
 ୫୦ ” ବିଦ୍ୟାଧର ପଣ୍ଡା ” ”
 ୫୧ ” ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ବାବାରଗଡ଼ ”
 ୫୨ ” ବଳକନ୍ତବିଶୋର ପୁରୁଣାଗଡ଼ ଅନନ୍ତଳ ”
 ୫୩ ” ସୋମନାଥ ମିଶ୍ର ଗାଲଚେର ଗାଲଚେର ”
 ୫୪ ” ଗଜକୃଷ୍ଣ ନାୟକ ” ”
 ୫୫ ” ବାଲଧର ପଞ୍ଚନାୟକ କଣ୍ଠଗଡ଼ କଣ୍ଠଗଡ଼ ”
 ୫୬ ” ଦୟାବାବୁଦେଓଧାଳ ପଞ୍ଚନାୟକ ”
 ୫୭ ” ସମେଶ୍ଵର ମିଶ୍ର ଖଣ୍ଡପଡ଼ା ଖଣ୍ଡପଡ଼ା
 ୫୮ ” ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ମହାପାତ୍ର ରଘୁପୁର ରଘୁପୁର
 ୫୯ ” ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ” ”
 ୬୦ ” ନାଗସୁଣ୍ଠା ମିଶ୍ର ବଡ଼ାମା-କଳଗଡ଼ ବଡ଼ାମା
 ୬୧ ” ରମେଶ୍ଵରମହାପାତ୍ର ଶାନ୍ତିପୁର-ମିଶନ ବାଲେଶ୍ଵର
 (Sd.) Radha Nath Rai,
 Joint Inspector of schools,
 Orissa Division.

* ବଡ଼ ବସରେ ସଂସ୍କୃତ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସପ୍ତାହୀନ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

୧୯୨୭	ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ମାତେ ଫେବୃଆରୀ ୨୯ ତାରିଖ । ୧୯୨୭ ମସିହା । ୧୯୨୭ ମସିହା ୧୯୧୧ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ	ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୩୯
୧୯୨୮		ପଞ୍ଚାବ୍ଦିୟ	ଟ ୨୪

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଓଡ଼ିଶା

ସହ ୧୮୧୮୯୯ ମସିହାର

ନୂତନ ପଞ୍ଜିକା ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ହାଉସ୍‌ରେ ପୁସ୍ତକ-ପ୍ରାୟ ଶୁଣା ହୋଇ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୪/ ଡାକମାତ୍ରମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୦/ ଶ୍ରେଣୀପଞ୍ଜି ଟ ୨୦/ ଡାକମାତ୍ରମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୬/

ଅମୃତମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀପଞ୍ଜି ଓଡ଼ିଶାକୁମାରୀ ଯେଉଁ ଅନୁଷ୍ଠାନପତ୍ର କଲକତା-ଗଡ଼ଜାତରେ ବାହାରଅଛି ତହିଁରୁ ପ୍ରକାଶ ହେ ସେ ଡା ୧୭-ଇଞ୍ଚସକ୍ଷ୍ୟା ସମୟରେ ପାଳମୁଦ୍ରା କରାଯାଇ ଲେଉଟି ଯାଇ ସେଠାରୁ ଏ ଜଗତକୁ ଅଧିକେ । ବାହାରେ ଲିଖିତକରିଠାରେ ଅଟକିବାର ଲେଖା ନାହିଁ ।

ପ୍ରାକାଶ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରେସ୍‌ପତ୍ରରୁ ପାଠକମାନେ ଅବଗତ ହେବେ ଯେ ପୁସ୍ତକପତ୍ରରେ କେତେ ଓଡ଼ିଆଲିଖି କଳାକୃତି ପ୍ରକଳ ହୋଇ ଅଛି । ଚିତ୍ରଶ୍ରେଣୀପଞ୍ଜି ଏସବୁ କଳାକାରର ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କୁ କରବା ବାହାଣ ବିଧେୟ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଅଛି । ଏସମୟରେ ପୁସ୍ତକ ଉଣା ହେବା କଥା ପଢ଼ିବା ବାଧ୍ୟ ଅଧିକ ପୁସ୍ତକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାବାର ଆବଶ୍ୟକ ।

କଲକତା ଦାଇକୋର୍ଟ ଏହି ମର୍ମରେ ଏକ-ବିଧି ପ୍ରକାର କରି ଅଛନ୍ତି ଓ ପଞ୍ଚମାନ ବୋର୍ଡ-ଜିଏ ବିବେଚନାରେ କୌଣସି ଓଡ଼ିଆବା ବା ମୁକ୍ତାସ ପଞ୍ଚମାର୍ଥୀ । ଅଧିକାର ଦୋଷ ବିନା ଅନ୍ୟକାରଣରେ ପଞ୍ଚମା ଦେବାକୁ ଅନୁମତି ନ ଯାଇଲେ ବୋର୍ଡଜିଏ ସେକ୍ଟରର ଠାରୁ ତହିଁର ସାହିତ୍ୟିକଟ ନେଇ ଦରଖାସ୍ତ ସଙ୍ଗେ ଦାଖଲ କରି ଅପରାଧ ପ୍ରକୃତ୍ୟିତ ଟଙ୍କା ଫେର ପାଇବ । ଏ ନିୟମ ନ ଥିବାରୁ ପଞ୍ଚମା ସଦାଶେ ଅଗ-ଭୁବ ଦେଇ ଥିବା ଫିସ ଫେର ପାଇବାର ବଡ଼ ବିପ୍ଳା ହେଉ ଥିଲା । ସେ ବସ୍ତୁ ନିଦାରିଣ ହେଲା ବଡ଼ ପୁସ୍ତକ ଉପସ୍ତ ଅଛି ।

ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲେଟିଗାରୁ ଅନଳସହର ଅବଗତ ହେଲା ଯେ ଜାଗସୁରର ମରହଟ୍ଟା-ମାନେ "ସୁଦେଶୀୟ ମିଲ" ନାମରେ ଗୋଟିଏ ଲୁଗାଗୁଣିକାର ଉତ୍ପାଦନ ଅଛନ୍ତି । ଗଜମାସ ତା ୨ ରଖରେ କମିଶ୍ନର ଦେଲ-ସାହେବ ସେହିଜଳର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ବଳେ ଏକ ନେସମୟରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇପଦପ୍ରଲୋକ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ନାଗସୁରରେ ପାରସ୍‌ମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ବସ୍ତୁକଳ ପୁସ୍ତକ ଅଛି । ଏଅର ଅଉ ଗୋଟିଏ ଦେଲ ଉତ୍ପାଦନ କରୁ ଦେଶୀୟ ଲୋକେ ଏହି କଳମାନଙ୍କର ଲୁଗା ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ସାଧ୍ୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ।

ବାଲେଶ୍ଵର ଦରପୁରଗ୍ରାମର ଗଜକବୀର ଓ ତପସ୍ଵର ମାସର ଅୟୁବ୍ୟୟ ଗଠିତଅ ଓ ନବସମ୍ପାଦରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଦର-ପୁରଗ୍ରାମରେ ଉକ୍ତ ଦୁଇମାସରେ ଟ ୧୨୯୯ କା ଅୟୁ ଏବ ଟ ୧୧୧୫/୭ କାୟୁ ଏବ ଅନା-ଅଅଶ୍ରମରେ ଟ ୭୮୫୭ ଅୟୁ ଓ ତାଦା ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା । ଦରପୁରଗ୍ରାମରୁ ଅକ,ଞ୍ଜ ଓ ଭୁବୁଗେରିକୁ ୭୫ ଶସ୍ତ୍ର କମ୍ପନ ଓ ନଗଦ ଟ ୧୫୮ ବିଆଇଥିଲା । ଅତୀତ-ଅଶ୍ରମରେ ଟ ୮୮୮ ବାଲକ ବାବତୀ ପ୍ର-ପାକିତ ହେଉ ଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କୁ ପିଞ୍ଜରା ଓ ଗୋଡ଼ଦେବା ଲୁଗା ଏବ ଗୋଟାଏ୨ ଶୁ-ପାଇ ବସ୍ତୁପାଇଅଛି । ଗୁରୁପାଇ ତ ନିତାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ?

ଗତ ସୋମବାରଠାରୁ ଏଶ୍ରାନ୍ତ ପଞ୍ଚମା ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ଗତ ଶୁକ୍ରବାର ଶେଷ ହେଲା । ଇଂରାଜୀ ଇତିହାସ ଓ ଭୂଗୋଳର ପ୍ରସ୍ତୁ ଅନ୍ୟା-ନ୍ୟାବିଷୟଠାରୁ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ବିଷୟ ହୋଇ-ଥିଲା । ପଞ୍ଚମାର ଶେଷଦିନ ତାଇରେକଟରଟ ନକଟରୁ ତାରସମାଦ ଅଧିକ ଯେ ପଞ୍ଚମା-ପିଞ୍ଜର ପୁଣି ଥରେ ପଞ୍ଚମା ଗୁଣ୍ଡାଦ ହୋଇ-ପାରେ ଏବ ତହିଁର ସବ୍ୟସେକ ବିବେଚନା ବିଜ୍ଞାପନ ହାବ ତା ୨ ରଖରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ । ଏଥିରୁ ବସ୍ତୁ ହେଉଅଛି ଯେ ପ୍ରସ୍ତୁ ଶେଷ ହୋଇଥିବ । ପଞ୍ଚମାବିଷୟ କଲ-

କରାର ବିଶ୍ୱାସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଶୁଦ୍ଧିତ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ସେ ପଦ୍ମାପୁତ୍ରଙ୍କର କେତେ ଅନର୍ଥକ କଷ୍ଟ ଓ ବ୍ୟୟ ଦେଉଅଛନ୍ତି ତାହା କିଏ ଚିନ୍ତା କରେ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଅଦେଶାନୁସାରେ ରେଭିନ୍-ନଜ୍ଜି ବୋର୍ଡ଼ ସରକାରଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବ କରାଯାଇଛି କୌଣସି ମହଲୁମାର ନିମ୍ନସ୍ଥ କର୍ମର ପଦ ସକାଶେ ଏଣ୍ଟ୍ରିପୁ ପାସ ଓ ଅଧିକ ବେତନର କର୍ମ ସକାଶେ "ଏଫଏଲ" ପାସ ଆବଶ୍ୟକ । ଏ ହେତୁ ମନମୋହନ ବାବୁଙ୍କ ମହଲୁମା ମୋହରର କର୍ମରେ ଭଲ ଜଣ ଏଣ୍ଟ୍ରିପୁ ପାସ ଭାଇଦନ-ବସନ୍ତ ଗର ମଙ୍ଗଳକାରୀ ନିୟୁତ୍ତ କଲେ । ଏହା ଅତି ଉତ୍ତମ ମାତ୍ର ନିୟୁତ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅତି ଅପଟ୍ଟ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ ପାଇବାକୁ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ମତେ ସେମାନଙ୍କୁ ଭାଇମ କରବା କାରଣ ସେ ମହଲୁମାରେ ଉପକରଣ ସୁସ୍ଥର ଅମଳ ମୁହାଁର କରାଗଲା । ପାଖାପାଖି ପ୍ରତି ଏହାଦ୍ୱାରା ସୁଦୃଷ୍ଟି ବିଦ୍ୟା-ପିତାଙ୍କର ଉତ୍ସାହକର ଅଟେ । ପାଠକାଳମାନେ ସହପ୍ରକାରେ ଗୋରବ ରଖା କଲେ ହୁଏ ।

ଏଠା ଅଦାଲତ କେତେଗର ମୁଖ୍ୟମା ଉପନିସ ହେବାରୁ ଭାବ୍ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଲକ୍ଷଣ-ତାରୁ ପି, ପି, ବସନ୍ତମକ ଏକ କର୍ମୀୟୁ ସୁବକ ନିୟୁତ୍ତ ହୋଇ ଅସିଅଛନ୍ତି । ଏଥିପୂର୍ବ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଜଳ ମାନମାୟୁ ଶୁଣ୍ଠ ସାହେବ ଏକ ପ୍ରତି-ପୋଷିତା ପଦ୍ମାପୁତ୍ରଙ୍କ ବେତେକ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ସୁବକଙ୍କ ବାଉନେଇ ତହିଁମଧ୍ୟରୁ ବେତେକକର୍ମକୁ ମୋହରର ଓ ଭାବଦଳ-ସରେ ନିୟୁତ୍ତ କରାଯିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ ନ ପାଇବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅତି ବାହାରଲେବ ନେତେ ନାହିଁ ହୋଇ ତଥାପିଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ପୁଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଖାଇଲୁ ବଞ୍ଚାପନ ନ ଦେଇ ଏବଂ ବା ବିଦେଶକୁ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଦାନ କରାଅଛନ୍ତି । ବଡ଼ଲେକକର ସବୁକଥା ମୁହର କରେଷତା ଶୁଣ୍ଠ ମାହେବ ଓ ଉପାର ବିଶ୍ୱ-କର୍ତ୍ତା ।

ଗର ଲେକତା-ଗଜେଟରେ ଅନନ୍ଦସହର ପାଠ କର୍ମୀ କ ଭେକାଳାଲ ମେନେଜର ବାବୁ ସୁଦାମଚରଣ ନାୟକ ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ସମ୍ମତ ଶ୍ରେଣୀରେ ଭବନ ହୋଇ ମହଲୁମାର ଅସିଷ୍ଟଣ୍ଟ ସୁପ୍ରଭୁକ ନିୟୁତ୍ତ ହୋଇ

ଅଛନ୍ତି । ଏହି ନିୟୋଗ ନମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ନିମ୍ନସ୍ଥ ଶାସନ ଟିଏନଏ ସାହେବଙ୍କ ବିଶେଷ ଅନ୍ୟତାବ ଦେଉଅଛୁ । ସୁଦାମଚାର ବଡ଼ ମାତ୍ର ଓ ନିହିତ ପ୍ରକାଶର ଲେବ ଏକ ଉପକାଳ ଭେକାଳାଲ ପର ବୁଦ୍ଧି ଓ ଉନ୍ନତ ଗଳ୍ୟର ମାନେକପା ସୁଖ୍ୟାତ ପୂର୍ବ ନିଗାଦ କର ଗଜକାଳକାର୍ଯ୍ୟର ବିଶେଷ ପାଇଠଣିତା ଲଭ କର ଅଛନ୍ତି । ଏ ନିୟୋଗରେ ଅପାଚତଃ ଭାବକର ବେତନ ବୃଦ୍ଧି ଅପେକ୍ଷା ପଦ ବୃଦ୍ଧି ଅଧିକ ହେଲ ଏବଂ ତାହା ହୁଅଇ ଯୋଗ୍ୟ-ସମ୍ଭବ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଗାଦ କର ବିଶେଷକରେ ବେତନବୃଦ୍ଧି ନିଦିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଯାକପୁରସ୍ତାପକାରୀଙ୍କ ପତ୍ରରୁ ଦୁଃଖରସହର ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ସେଠା ସବୁଡ଼ିବଜନ ଅଧିକର କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ପର ଯାକ-ପୁରସାହିକ ମଲଲଅଇନ ଜାଗହାର ବଡ଼ବ୍ୟୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତାହାକ ବଠିକ ସାଧନରେ ସୁଲୀପଅଭ୍ୟାସର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ କେତେକ ମୋକଦମା ମଧ୍ୟ ଦାଏର ହୋଇଅଛି । ଗର୍ୟକୁ ଜଣା ମାଜେଷ୍ଟ୍ରି ଏବଂ ସମ୍ପ୍ର ଅବଗତ ହୋଇ ଯେଉଁ ପ୍ରାଣ ମଲଲ ରଲେ ଲେକେ ବସ୍ତୁମୟ ହେବେ ତହିଁର ବଞ୍ଚାପନ ଦେବାର ଅଦେଶ କରାଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଲେକକ ଦୁଃଖ ଅନେକ ଲଭବ ହେବ । ଅତୁର ଦୁଃଖର ସହର ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ସବୁଡ଼ିବଜନ ବାକମ ଏକ ନିଜ୍ଜ-ପିପଲ କମିଶନରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅମେକ ଘଟି-ଅଛି । ଭଲପା କରୁଁ ମାନ୍ୟକର ଶ୍ରେଣୀକଟ ବାହାମୁରକର ଏକସମୂହରେ ଦୁଃଖି ପ୍ରତିବ ଏକ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ସମ୍ଭରୁପେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲିବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହେବ ।

କେତେକ ବଳ ହେଲ ଅଭାଗର ପହିମ ଅଥବା ନୈରାତ ଦଗରେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଘୋ-ଡ଼ିଏ ବଡ଼ତାରୁ ଦୁଃଖ ଦେଉଅଛି । ଏ ଦୁଇ ଘାବମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁଠି ଅପେକ୍ଷାକୃତ ବୁଦ୍ଧି ବଡ଼ ଭବୁଲ ଅଟେ ତାହାର ନାମ ଶୁକରବ ଏବଂ ଅନ୍ୟତର ନାମ ବୁଦ୍ଧିବରମ୍ଭବ ଅଟେ । ବୁଦ୍ଧିର ଲୁପରେ ଏକ ଶୁକ ଚଳେ ଥିଲେ, ଶୁକ ନିମା-ଗର ଅପ୍ରମର ହୋଇ ଗରଗଜକାର ସନ୍ଧ୍ୟା-କାଳର ବହୁପୁର୍ବେ ବୁଦ୍ଧିର ସଙ୍ଗେ ମିଶି ମିନାରୁ ଲେକେ ଯୋଡ଼ିବତାସ ଏବଂ ଦେଖି ଗମ୍ଭୟ ହୋଇଥିଲେ । ତହିଁ ଅରବନଠାରୁ

ଶୁକ ବୁଦ୍ଧିରଠାରୁ ନିମନ୍ତେ ଅନ୍ତର ହୋଇ ଉକ୍ତକୁ ଉଠୁଅଛନ୍ତି । ଅତଏବ ଗଜଗଜକାର ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାଶ ବାଟିଥିଲା । ପ୍ରକାଶ ସମ-ୟରେ ଦୁଇପ୍ରକ ଘୋର ଦେବାର ଦେଖା ଯାଉଥିଲେ ହେଁ ପରଫର ମଧ୍ୟରେ ୪୯ କୋଟି ମାଲଲ ଅନ୍ତର ଥିଲା । ତାହାର ପୃଥିବୀରୁ ବୁଦ୍ଧିର * ୧୧ କୋଟି ମାଲଲ ଏକ ଶୁକ ୧୧ କୋଟି ମାଲଲ ଅନ୍ତରରେ ଥିଲେ । ତତପ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ବୁଦ୍ଧିର ଓ ଶୁକର ଏହିପରି ମିଳନ ଅରେ ଘଟିଥିଲା ।

—O*O—

ସୁଦାମଚାରୀଙ୍କରୁ ଅନନ୍ଦ ସହର ଅବଗତ-ହେଲୁଁ ଯେ ବାଲେଶ୍ୱରଜବାସୀ ବାବୁ ସ୍ୱା-ରମଣଦାସ ଅପଣା ବସିଗରେ ଚଳନମହର ନାମରେ ଯେଉଁ ସୁନ୍ଦରପୁଲକୋଟି ନିର୍ମିତ କରାଅଛନ୍ତି ତହିଁ ସଲଗୁରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତୁ-କୀର୍ତ୍ତାପୁମି ପ୍ରସ୍ତୁତକର ଗରପୂର୍ ସୋମବାର ସେଠାରେ କିଠା କରବା ବାରଣ ମେଠାର ମାଜେଷ୍ଟ୍ରିଟ ସୁଲ୍ୟ ଇତିମଧ୍ୟରୁ ଜାଗର ବି-କଣ ପ୍ରକାଶ ସାହେବ ଓ ସେମାନଙ୍କମେ ଓ ପିଲମାକକୁ ଅମରଣ କରାଥିଲେ । ଏବଂ ସେ ଯୋଗର ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ବୁଦ୍ଧ୍ୟମାନ ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ କରାଥିଲେ । ସାହେବ ସେମ ଓ ପିଲମାମେ ଅମରଣମତେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ବସ୍ତୁମାନ ସେଠାରେ ଅମେଦି ପ୍ରମୋଦ କର ଅଭାନ୍ତି ପ୍ରାଣ ଦୋଇଥିଲେ । ଅନୁମୋଦେ ସବୁଗୋ-ରିକସହର ଅଧ୍ୟ ହୋଇ ବହୁଅଛି ଯେ ସାହେବ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ରତଲେବମାନଙ୍କର ଏପ୍ରକାର ସମ୍ମାନ ପରଫର ପ୍ରାଣ ଓ ସହ-ଭୁତ ବର୍ଷକର ସୁନ୍ଦର ଉପାୟ ଅଟେ, ଦୁଃଖର ବିଶ୍ୱୟ ଯେ କଟକରେ ଏହା ପୂର୍ବେ ବେଦେ-ଦେଖା ଯାଉଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାୟ ଗଢ଼ିତ ହୋଇଅଛି ।

—O*O—

ସୁନ୍ଦରପୁଲକୋଟିଗଣାରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ଥିବା 'ଜୀ ବୋଠଦେମ' ପ୍ରାଣର ବର୍ଣ୍ଣିତ ପତ୍ରରେ ଲେଖା ଅଛି କି ଦୁଇମାସ ପୂର୍ବେ ବି-ଶ୍ରାମରେ ପ୍ରଚଳନ କଲୋକପ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ଭବରେ ଗୋଟିଏ ସକ୍ଷୀ ହୋଇଥିଲା । ସେଠାରେ ତତେ ମନଦମ ପ୍ରକାଶ କଲେ କି ତାହାକର ସଦୃ-ଶମା ୫୦୦୦ ବର୍ଣ୍ଣ ୧୧ ପଞ୍ଚା ସମୟରେ କାରଣ ଦାଖଲ କର ନ ପାରବାରୁ ତାହାକ ଉପରେ ୫୦ କୋ ଲକ୍ଷମାନା ହୋଇ ଅଦାୟ ନିର୍ଦ୍ଦିତ

କରର ଦୁର୍ଦ୍ଦାୟ କୋରକ ରହିଥାଏ । ପଞ୍ଚ-
 ଯେଉଁକ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ତ ଅନେକ ଦେବନ
 ଓ ଜମିଦାରଙ୍କ ଉପରେ ଏହି କାରଣରୁ ଜମି-
 ମାଳା ଦେବାରୁ ସେମାନେ ବ୍ୟସ୍ତରେ ପଡ଼ି
 ଅଛନ୍ତି । ଏପରି ଅନେକ ଶ୍ରେଣୀ ମନୁଷ୍ୟ ଓ
 ଜମିଦାର ଅଛନ୍ତି ତ ସେମାନେ ମୁର୍ଦ୍ଦେ ଅସୁଲ
 ଚଳାଉଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଲେଖା ପଢ଼ା ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାରଣପତ୍ର ରଖନ୍ତି ନାହିଁ । ଏମାନେ
 ପାସବର୍ଷର ଜମା ଉତ୍ପାଦନକାଳ କାରଜ
 ଦେବାକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ମତ ନୁହଁନ୍ତି । ଏପରି ଲେବକୁ
 କାରଜ ନ ଦେବା ଦୋଷରେ ଜମିମାଳା କରବା
 ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ କାନ୍ତି ନେବା ଏହାକଥା
 ଅଟେ । ଅନେମାନେ ଅଣା କରୁଁ ତ ଚଳୁ ଲେଖ
 କରବା ଲେବମାନେ ମାନ୍ୟତର ଶ୍ରେଣିକଟକ
 ଠାରେ ଚାଷ କର୍ମରେ ବହୁତ ପ୍ରଜାକାର ପ୍ରାପ୍ତ
 ଦେବେ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶାସନକର୍ତ୍ତା ମାନ୍ୟତର
 ଶ୍ରେଣିକଟ ବାଦୀରୁ ବାଲେଶ୍ୱର ସହକର୍ମନ
 କର ସଦ୍ୟ ମାଲଗିରି ବାଟେ ସୋଭେଲୁ ଅଧି-
 ସ୍ତବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶାନ୍ତ୍ୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦାୟରୁ ମଧ୍ୟ ସମ-
 ସ୍ୱରେ ପ୍ରଜାକର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ଚାହାଣୁ ଅବ-
 ସର ବସୁଲବା ସକାଶେ ଅବଶ୍ୟକ ଦେଉ
 ଅଛୁ । ଓଡ଼ିଶା ଅତି ଗରବ କେବଳ ତାହା
 ସୁଲଭ ଦେଲେ ଏଠାଲୋକେ ପ୍ରାୟ ରକ୍ଷା କର
 ପାରିବୁ । ଏଥର ଗରସପ୍ରାଦର ଗଜେଟରେ
 ସାଧାରଣ ମୁଦ୍ରିକର ଦର ବିଚାରରେ ସେ ୨୫ର
 ପୃଷ୍ଠାରେ ସେ ୧୩-୨୮ ର ବାଲେଶ୍ୱରରେ ସେ
 ୧୫-୨୨ ର ଏକ ଉପରେ ସେ ୧୯ ର ଚିତ୍ରପୁ
 ଦେଇ ଅଧିକ ଲେଖା ଅଛି । ମାତ୍ର ଏଥିରୁ
 ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ଜଣା ପାଇ ନାହିଁ କାରଣ
 କୌଣସି ପ୍ରାକଳେ ବିଚାର ଓ ଜନ ସେ ୧୨-୧୩-
 ରୁ ଅଧିକ ମିଳିବାର ଦେଖା ନାହିଁ ଏବଂ ଏହି
 ଲିପିରେ ଶ୍ରମଜୀବୀଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦାୟ ଦେବା ଏବଂ
 ପ୍ରକାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ । ପ୍ରକୃତରେ ଅନେକ ଲେବ
 ସେଠାପୁରୁ ଆଦାର ପାଇ ନାହାନ୍ତି । ଏପରି ଏ
 ଉଚ୍ଚର ଉପରେ କେବଳ ଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟ
 ବଦଳୁଅଛି । ମୋଟସଲରେ ଖୋଜିଲେ ଗୁଡ଼ିକେ
 ସୁଦ୍ଧା ଧାର ଚିତ୍ତିକାରୁ ମିଳି ନାହିଁ । ଧାନ ଅପ୍ରାପ୍ତ-
 ହେବୁ ଗରବମାନଙ୍କୁ କମ୍ପୁର ବାଧୁ ଅଛି ।
 ଲେଖକ ବାଦୀରୁ ଗରବଲେଖକ ଅନୁକମ୍ପ
 ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟର ବହୁ ଉପାୟ କରବେ ସମସ୍ତଙ୍କର
 ଏହି ଅନୁରକ ପ୍ରାର୍ଥନା ଅଟେ ।

—*+*—

ଗରସନିବାର “ କଲେଜ ବାଉଁଶ ” ର
 ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ସାମବାସ୍ୟମୁଖ୍ୟତାରେ
 ହୋଇଥିଲା । ତୁଳୁ ସମ୍ଭାରେ ପ୍ରଥମରେ ବାବୁ
 ଜୟକୋପାଳ ଦେ ବି, ଏ, ସଭାପତି ବାବୁ
 ମୁଲ୍ୟଧର ବାନାର୍ଜୀ ଏମ, ଏ, ମୌଲିବିହାରୀ
 ମୁଲ୍ୟଧର ବି, ଏ, ବାବୁ ମାଧୁସୂଦନ ଦେ,
 ବି, ଏ, ବାବୁ ନିଲକଣ୍ଠମାହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ, ସଦ-
 କାରୀ ସଭାପତି; ସେଠା ମଧୁରକିନ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ-
 ଚନ୍ଦନ ସମ୍ପାଦକ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ଚୌଧୁରୀ
 ଧନ୍ୟାନ୍ୟ ନିୟୁତ ଦେଲ ପର “ ଏସମ୍ଭାରେ
 ମତରେ ଉଦ୍ଦମାନଙ୍କର ଜାତଦେବ ପ୍ରଥାଦ୍ୱାରା
 ବିଶେଷ ଉପକାର ସାଧୁତ ହୋଇଅଛି ” ଏହି
 ପ୍ରସ୍ତାବଟି ଅଲୋଚନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅଧି-
 କାଂସ ସଭ୍ୟ ସେହିରୂପ ମତ ପ୍ରକାଶ କରବାରୁ
 ତୁଳୁ ପ୍ରସ୍ତାବଟି ସଭାର ମତ ହୋଇ ଗ୍ରହଣ
 ଦେଲା । ରକ୍ଷାଦେଲ । କରୁବା ସେବେ ଜାତି-
 ଦେବ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଧିକାଂଶକ ମତ ହୋଇ-
 ଥାନ୍ତା କେବେ କଲେଜର ଶ୍ରମମାନେ ସେ ଉଚ୍ଚ-
 ଦେଶ ପାଳିବାକୁ କେ ବ୍ୟସ୍ତରେ ପଡ଼ିଲେ ଅମ୍ଭ-
 ମାନଙ୍କ ବିଚେତନାରେ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ଧର୍ମର ଚର୍ଚ୍ଚା
 ସାଧାରଣ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ମିଶ୍ର ସମାଜରେ ଦେବା
 ଉଚିତ ନୁହେଁ । କାରଣ ରହିରେ କେତେ-
 କେଲେ ଅଧିକ ଉଚ୍ଚିପାରେ । ସାଧାରଣ ଗା-
 ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଏହି ସମାଜର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇ
 ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟମାନେ ବିଚେତନା କରୁଁ ଓ ସେହି ସାମା-
 ହ୍ୟରେ ଅବକ ରହିବା ଉଚ୍ଚ ।

—*+*—

ଗର ସରସ୍ୱତୀର ଉପଲକ୍ଷରେ ପୂର୍ବ-
 ମାନଙ୍କ ପ୍ରାୟ ଏକର୍ଷ ମଧ୍ୟ ବୋଠପଦାରେ
 ଓଡ଼ିଆ ନାଟକାଳୟ ହୋଇ ଥିଲା । ଉପସା-
 ହ୍ୟ କେବଳ ବାହାରେକେବଳ ନାଟକର ଆଦିକ
 ଅଭିନୟ ହୋଇ ଅନ୍ୟ ଦଳମାନଙ୍କରେ ସମ-
 ଦର୍ଦ୍ଦବାସ୍ୟ ବକବାଳା ନାଟକମାନ ଏବଂ ସମ-
 ସରର ବାବୁଙ୍କ ନବ ପ୍ରଣୀତ ଗୁଡ଼ାବରୁ ଜାମତ
 ପ୍ରଦର୍ଶନର ଅଭିନୟ ହୋଇ ଥିଲା । ସମସ୍ତ-
 ଦାସ ଅପେକ୍ଷା ବଳବାଲର ଅଭିନୟ ଅତି
 ସୁଲଭ ହୋଇ ଥିଲା । ଗୀତଗୁଡ଼ିକ ଏମନ୍ତ
 ମିଶ୍ର ହୋଇଥିଲା ଯେ ନିର୍ଣ୍ଣୟେ ହିଁ ଉଚ୍ଚପର
 ଗୁଣୀ ସୁଦ୍ଧା ରୂପ ଦେବାର ଦେଖା ଗଲ ନାହିଁ ।
 ଅନେମାନେ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ବୋଠପଦାଠାରେ
 ଅନ୍ୟ ଗୌରୀକ ଓଡ଼ିଆନାଟକର ଅଭି-
 ନୟରେ ଲେବମାନେ ଅନୁଭବ ଦେବାର ଦେଖି
 ମନେ କରୁଥିଲୁ ଯେ ବିଷୟରେ ସେମାନେ

ଅନୁଷ୍ଠ ହୋଇ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ନାଟକରେ
 ସୁଦ୍ଧା ସେମାନଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ଥିବାର ଦେଖାଗଲା
 ଯାହାମାନେ ନାଟକାଳୟ ଦେଖିବାକମିତ୍ତି
 ଅଧିକ ରୂପ ହୋଇ ମୋଟସଲ ସମଲକା
 ପ୍ରଭୃତି ଯାହା ଠିଅ ହୁଅନ୍ତେ ସେମାନେ ଗୁଲି-
 ଯିବାର ଦେଖି ବୋଧ ଦେଲ ସେ ଲେବକ
 ରୁଚି ପରବର୍ତ୍ତନ କମଣ୍ଡା ଦେଇଅଛି ଏଥିପାଇଁ
 ବୋଠପଦା ନାଟକାଳୟଦଳ ଓ ସେମା-
 ନଙ୍କ ନେତା ସେଠା ମଦୁକୁ ଉପୋକ୍ଷ ରତ୍ନକାନ୍ତ-
 ପୁଣ୍ୟ ଗୋସାଇଁ ଧନ୍ୟବାଦର ପାତ୍ର ଅଛନ୍ତି ।

ଗର ଗରବାର ସାମୁଦାୟରେ କଲିକତା-
 ଗାଆଁ ବିଖ୍ୟାତ ମହାସୁଦ୍ଧା ବାଦୀରୁ ସର
 କୋଷାଗ୍ରମୋକ୍ତ ଠାକୁର ଅପଣାର ବାରକ-
 ପୁରସ୍ତ ଉଦ୍ୟାନକୁ କଲିକତାର କଲେଜମାନ-
 କର ଶ୍ରୀ ଅମଲଣ କର କେଲ ସେଠାରେ
 ସେମାନଙ୍କ ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ନିମନ୍ତେ ନାନା-
 ବିଧି ଅପ୍ରେକ୍ଷକ ଗ୍ରହଣ ସମାବେଶ ସହକର କର-
 ଥିଲେ ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ଅମଲଣ ମତେ ଦର୍ଶନ-
 ସରୁ ମାନ୍ୟତର ଶ୍ରେଣିକଟ ଭଲପୁଟ ବାଦୀରୁ,
 ମାନ୍ୟତର ପ୍ରଧାନ ଜଜ ପାଣ୍ଡବମ ଏବଂ ଅପର
 ଅନେକ ଭଲସେପାୟ ଓ ଦେଶୀୟ ସମାଜ
 ବ୍ୟକ୍ତି ମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ସାଣା, କୁପ୍ତା,
 ଦୌଡ଼ାକୌଡ଼, ସରକସ, ଐକତାନକ ବାଦ୍ୟ,
 କେଳବାଜ, କୌଳାକବାର ପ୍ରଭୃତି ଅନେକ
 ପ୍ରକାର କୀର୍ତ୍ତା ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲା ଏବଂ ଉଦ୍ୟାନଟି
 ଅତି ମନୋହରରୂପେ ସମ୍ପରିତ ହୋଇଥିଲା ।
 ଉପସାରେ ଗର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଠାରେ କୀର୍ତ୍ତାବର ମତ
 ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତ ସମୟରେ ସଦାମାତ୍ୟ ରବର୍ଣ୍ଣର
 ଉଚ୍ଚକରର ବାଦୀରୁ ଅନାଦୃତ ସେଠାରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ବହୁଲେ କ ସେ ଏହି ଉପବର
 ସମ୍ପାଦ ବାରକପୁରୁ ଶିବା ବାଟରେ ପାଉଁଶରୁ
 ଶକାଦୂର ବ୍ୟକ୍ତି ସୁରୁପ ଚୌତୁର ଦେଖିବାକୁ
 ଉପଲେ । ଏଥିରେ ଅମଲଣକର୍ତ୍ତା ଏବଂ
 ଅମଲଣ ଲେବକର ଦେବେ ଅନୁଦ ଦେବ
 ବାହା ବାଦ୍ୟବାସ ପ୍ରକାଶ ଦେବା ପୈତ ।
 ସମସ୍ତେ ମମମାତ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣ କରୁଥିଲୁ କରବର
 ଏ ପ୍ରକାର ଉପାୟ ଓ ମତ । ଉପରେ
 କେଲେ ଏବଂ ମନେ ବାହାକୁ ଅଧ୍ୟାୟ କର
 ଦେଲେ । ଏଥିରୁ କେ ଏବଂ ମନେ
 ଘାଣେ ମେ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ । ବାଦୀ-
 କର ବିଶେଷ ସଦ୍ୟ । ଓଡ଼ିଶାର
 ବାବୁ ଅଧ୍ୟାପକ

ଏହି ସଭାରେ

ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ତାହାଙ୍କର
କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପର୍କ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ହୋଇ
ସୂତ୍ରର ସମ୍ମେଳନ ମନ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଉପହାର
ଦେଲୁ ।

ନାବାଲଗ୍ନ ରାଜା ଓ ଜମିଦାରଙ୍କ
ଶିକ୍ଷା ।

ପିତାତୁଳ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ନାବାଲଗ୍ନଙ୍କ ସ୍ୱଳ୍ପ-
ସାଧନ ଓ କଳିଙ୍ଗର ଉପକର ଉତ୍ତମ ପ୍ରଦାନ
କରୁଅଛନ୍ତି । ଉପଯୁକ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଉପ-
ଯୁକ୍ତ ଉତ୍ତମ ନିୟମ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କ ପୁତ୍ରମାନଙ୍କର
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ୱତ୍ୱ ପୁତ୍ରର ଉତ୍ତମ ପ୍ରଦାନ କର ଚାନ୍
ନାଏକ ଅର୍ଥାତ୍ କଲେକ୍ଟରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କର-
ଅଛନ୍ତି କେବଳ ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ଉତ୍ତମ ଉତ୍ତମ
ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି । ଏହି ନିୟମବଳରେ ନାନା-
ଲଗ୍ନମାନେ ଚଳୁଅଛନ୍ତି । ବର୍ଷଦେବର ଅବସ୍ଥା
କହିବାର ଅନୁମାନରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନଦେ
ଅନେମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ଅବସ୍ଥା ଛାଡ଼ି ଶିକାରୁପ
ସରକାର ବାହାଦୁରଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛନ୍ତି । କଲେ-
କ୍ଟରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଥାଇ ସୁଦ୍ଧା ଶାନ୍ତ
କଲେକ୍ଟର ମାନଙ୍କର ଅଧୀନରେ ନାବାଲ-
ଗ୍ନମାନେ ବସେଷତଃ ଚଳୁଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ
ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ଭୋଜପାଳ,
ଦତ୍ତାତ୍ରିୟ, ନରସିଂହପୁର ଓ ପାଲକପଡ଼ାରେ
ନାବାଲଗ୍ନ ରାଜା ଅଛନ୍ତି । ମୟୂରଭଞ୍ଜରାଜ୍ୟକୁ
ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଥମେ ବାବୁ
ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ଗୁରୁଶିକ୍ଷକ ପଦରେ
ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ରାଜା ଇଂରାଜୀଶିକ୍ଷା
ଅଭିମୁଖରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପ୍ରଦାନରେ
ଅନ୍ୟଏକ ଶିକ୍ଷକର ଲୋଡ଼ା ଦେଲେ । ଉକ୍ତ
ବେଳରେ ଏକ ସାଦେବ ଶିକ୍ଷକ ନିଯୁକ୍ତ
ହୋଇ ଇଂରାଜୀଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷାରେ ଇଂରେଜଙ୍କ
ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଓ ଦେଶପ୍ରଦେଶ ପରିଚ୍ଛେଦ
ଇତ୍ୟାଦି ଶିକ୍ଷାକର ଅବଶ୍ୟକରେ ଫାଷ୍ଟାଅର୍ଡ଼ିସ-
ପଦ୍ଧତିରେ ଉତ୍ତମ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ
ଉପଦେଶ ଦେବା ପୂର୍ବରେ ସ୍ୱଳ୍ପସାଧନ-
ଶିକ୍ଷାକ୍ରମେ ବର୍ଷାଧିକ ଦେବ ଉତ୍ତମକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ
ଦୋଇ ଏକ ନିକମରେ ଚ, ଏ, ପଦ୍ଧତି
ଦେବ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଓ କଲିଙ୍ଗର ନାବାଲଗ୍ନମାନଙ୍କର
କର ୧୯୦୦ ଠାରୁ ୧୯୦୫ ବର୍ଷ ଦେବ ।
ଏମାନେ ୧୯୦୫ ପରେ ଶିକ୍ଷା କରୁ-
ଅଛନ୍ତି । ଗଜପତି ଉପରେ ବସି ଶିକ୍ଷା-

କାର୍ଯ୍ୟ କୌଶଳରେ ଭଲ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବ
ଅବଧି ଏମାନଙ୍କ କଟକରୁ ନ ଅଣାଇବାର ବହୁ
କାରଣ ରୂପା ଯାଉ ନାହିଁ । ଏମାନଙ୍କୁ ଏନ-
ଗରକୁ ଅଣି କଲିକଟାରେ ପୁଲରେ ବରଦ
କରିବା ଏବ ଉପଯୁକ୍ତ ଓ ପ୍ରମାଣ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ
ଉତ୍ସାହଧାନରେ ରଖିବା ଉଚିତ ।

ପାଲକପଡ଼ା ପ୍ରାୟ ୨୪ ଶ ହେବକୋର୍ଟ-
ଅବର୍ତ୍ତନାଦ୍ୱାରାରେ ଅସିଅଛି । ରାଜପୁତ୍ରର ବୟସ
ପ୍ରାୟ ଦଶବର୍ଷ ଦେବ । ଏହାକୁ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦାନ
କରିବାର ଉଦ୍ୟମ ଲାଗୁଅଛି । ଅଲଗ୍ନକଲେ
ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ବେତନରେ ପ୍ରୋତ୍ସାହ
ଦୋଇଅଛନ୍ତି ।

ପାଲକପଡ଼ା ପ୍ରାୟ ବସୁରାଜ ପ୍ରଭୃତ୍ ଚାଳ-
କେରାଜକପ୍ରକୃତ ଅଭିମୁଖରେ କଲେ
ଭୋଗ୍ୟ ଭଲ ଦେବରୁ ଅପ ନାହିଁ ।

ଓଡ଼ିଶା ବିକଳିଷ୍ଟକୁ ନରୁ କଟକରେ
କଲକା ମଧ୍ୟରେ ପାଲକା ଓଦରପା ଏହି ସବୁ
ମାହାଲର ଜମିଦାରମାନେ ନାବାଲଗ୍ନ ପ୍ରକାର
ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ସାହଧାନରେ ଅଛନ୍ତି ।

ପାଲକା ଓଦରପା ନାବାଲଗ୍ନପୁତ୍ରର ବୟସ
ଅଠରୁ ଅଧିକ ଦେବ କଲୁ ଶିକ୍ଷା ଯାହା ଯାଇ
ଅଛନ୍ତି ତାହା ବୋଧ ହୁଏ ଅଶିକ୍ଷା ସହଜ
ସମାନ । ଇଂରାଜୀଶିକ୍ଷା ଦୁଇ ବିନିଶ୍ଚୟରେ ବେଶୀ
ପଢ଼ିଅଛନ୍ତି ବ ନା ସଲେଦ ବର୍ତ୍ତମାନ ନାବାଲଗ୍ନ
ଶେଷ ଦେଲ ପ୍ରାୟ ସରବଂ ସ୍ୱଳ୍ପସାଧନ କାର୍ଯ୍ୟ
ଶିକ୍ଷା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଘରଠାରେ ଅଛନ୍ତି ।

କଲକା ନାବାଲଗ୍ନର ବୟସ ୧୮୯୭
ଦେବ । ଶିକ୍ଷାପଥରେ ଅଭିମୁଖ ହୁଇଗୋଟି
ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ନାହାନ୍ତି । ରାଜପୁତ୍ର କଟକ ସବୁ-
ରରେ ଅଛନ୍ତି ଉତ୍ତମ ଶାନ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ନିମ-
ନ୍ତେ ଓ ତାଙ୍କର ଗୁରୁକାର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍ସାହଧାନ
ନିମନ୍ତେ ଦେବର ଜଣେ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ବେତନର
ଶିକ୍ଷକ ଅଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟର ଶାସନ ନିମନ୍ତେ ଏକ-
ଜଣ ମାନେଜର ମାସିକ ୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ପାଇ
ପାରିବ କଲୁ ଶିକ୍ଷାକାର୍ଯ୍ୟ ବଦଳାରେ ୫୦୦୦ ଟଙ୍କା
ଉତ୍ତମ ଦେବ ଦୋଇ ପାରେ ନାହିଁ । ଏହା ସଦ୍-
କର ବୋଇ ଅନେମାନେ କହୁ ନ ପାରୁ ।
ରାଜା ବହୁପ୍ରକାର ସମୟରେ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ରାଜ-
ପୁତ୍ର ଶୋଷ୍ୟପୁତ୍ର ନ ଦୋଇଥିବା ସମୟରେ
ଏଠାରେ ରାଜାଙ୍କ ରାଜା ଓ ଗୁରୁକାର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍ସା-
ହଧାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏକଜଣ ୫୦୦୦ ଟଙ୍କା
ବେତନରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ସବୁ ଭାଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠ
କରୁଥିଲେ । ଶୋଷ୍ୟପୁତ୍ରର ଶିକ୍ଷାସମୟକୁ ଉତ୍ତ-

ଲୋକଙ୍କର ଦରକାର ଦେଲ ନାହିଁ ଅଥଚ
ଶିକ୍ଷା ଓ ଗୁରୁକାର୍ଯ୍ୟ ଉଲ୍ଲସା ନିମନ୍ତେ ଜଣେ
୫୦୦୦ ଟଙ୍କାରେ ଅଛନ୍ତି ଓ ତାଙ୍କପ୍ରତିଭୁଲ ସବୁ-
ରର ଭର ଅର୍ଥନା ଦେବ ଦୋଇଅଛି । ଅନେ-
ମାନେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ବସୟରେ କୌଣସି
ଦୋଷାବେଶ କରୁ ନାହିଁ କଲୁ ଯେଉଁ ଜମି-
ଦାର ରାଜାମଧ୍ୟରେ ଶାନ୍ତ ଓ ଯାହାର ସ୍ୱଳ୍ପ-
ସାଧନ କରିବାକୁ ଜଣେ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କଲେକ୍ଟର
ମାନେଜର ଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ଶିକ୍ଷାସମୟ ନିମନ୍ତେ
୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ବେତନରେ ଶିକ୍ଷକ ଉପରେ
ସମସ୍ତ ଭାଗ ଅର୍ଥନା କର ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇ ରହିବା
ବ ଉତ୍ତମ ଅଟେ ?

ନୟପୁର ନାବାଲଗ୍ନର ବୟସ ୨୮ ବର୍ଷ
ଦେବ ତାଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାଦେବା ନିମନ୍ତେ ଜଣେ
୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ବେତନର ଶିକ୍ଷକ ଅଛନ୍ତି । ଶିକ୍ଷା-
କର ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ପ୍ରଦେଶିକାଦ୍ୱାରା ଦୁଇ
ନୂତନ ଏଥିରେ ନାବାଲଗ୍ନର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରକାର
ଅସାଧକ ପାଠକେ ରୁହନ୍ତି ।

ଅନେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ତରରେ ସମସ୍ତ
ନାବାଲଗ୍ନଙ୍କ ବସୟ କଲୁ ଏ ବସୟର ସଦ୍-
ପ୍ରାୟ ବହୁଗାମି କମିଶନର ଓ କଲ କଲେକ୍ଟର
ମହୋଦୟଙ୍କ ବର୍ଗର ଉପରେ ନିର୍ଭର କଲେ ।
ଅନୁମତକର ଏମାନୁ ଅସା ଏମାନେ ଶାନ୍ତ
କଲୁ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରବେ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଏହାପୂର୍ବର ଶାନ୍ତ ବତାୟ ହୋଇ ବସନ୍ତର ଉତ୍ସାହ
ଶାନ୍ତ ହୋଇଅଛି ।
ପଦକୋଳ ସେବକରେ ସୁଦାସର ସରକାରୀ
କୋଟି ବଜାରୀ ଯୋଗକର । ଅନୁମତ ଦେବ ବୃଦ୍ଧବଦ
ପ୍ରଦେଶରେ ଯୋଗେ ଏହା କରୁଅଛି ।
ପ୍ରକର ସେ ଉତ୍ତମ ଓଦରପା ପ୍ରକର ଦେବାକୁ ମାଧ୍ୟ-
କର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବାକୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ନାହିଁ ।
ନୟପୁର ଇଂରେଜୀର ସମ୍ପାଦକ ତାଙ୍କୁ ଗୋଟିମତ
ଦେବା କଟକର ସାଦେବର ମୋକମାନେ ବଦଳ ଦେ-
ବାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନରେ ଦେଖା କର ବାବୁ ଗୋଟିମତ
ତାଙ୍କୁ ସମ୍ପାଦକ ନିୟୁତ କରୁଅଛନ୍ତି ।
ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ଅବକର ଦେବ ସେ ଅବକର
କର ସୁବଦ୍ଧିପ୍ରଦ ମେହାଦ ସାଦେବ ସମ୍ପାଦକର
ଦେବରେ କରରେ ପଥର ପାଇ ଅଛନ୍ତି ।

କଲକତା-କେଳିକଟ ।
ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ମହାଲର ଆ ଗୁରୁକେତ୍ର
ସବୁ ସରକାରୀର ପାଠ ବାହାଦୁର ଗଠ ଶିକ୍ଷକ ମାଧ୍ୟ
ତା ୧୫ ଋଷରେ ଅନୁମତ ଓ ସରକାରୀ ମାତ୍ରପୁତ୍ର ଓ
କଲେକ୍ଟର ପଦକେ ନିୟୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ବାବୁ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ

ପ୍ରୋଫେସର ।
ପ୍ରୋଫେସରଙ୍କ ମହାମତ ନିମନ୍ତେ ଅପ୍ପେ-
ମାନେ ଦାୟୀ ନୋହୁଁ ।

ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳସମିତା ସମ୍ପାଦକ
ମହୋଦୟ ସମ୍ମିଥାକେଷୁ—

ମହାଦୟ,
ଲଳିତା ଲଳିତା ଲଳିତା ଲଳିତା ଲଳିତା ଲଳିତା
ଅପଣଙ୍କ ଗୁଣଗ୍ରାହଣୀ ପତ୍ନିବୀରେ ପ୍ରକାଶିତ କର
ଓ ନିଜଦେଶର ଗୋଟିଏ ସମୁଦୃଶ ଅଲ୍ପକ
ମୋଚନାର୍ଥ ଲଳିତାଙ୍କ ଦୋଳ ପତ୍ନିବୀର ପ୍ରଧାନ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସିଦ୍ଧ କରିବାଦେବେ ।

ଲଳିତାଙ୍କୁ ବିଦେଶୀୟ ଯାଜପୁର
ଅଳ ପ୍ରାକାଶ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ପ୍ରାକାଶ । ଅସମ୍ଭବ ପୁସ୍ତକ
କାଳୀନ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ଯଜ୍ଞାଦି କ୍ରିୟାରେ
ପୁନିପୁଣି ଥିଲେ ଏଥିନିମନ୍ତେ ନୂପତ ସମାପ-
କେଶ୍ୟଦେବ ଏ ପ୍ରାକାଶ ଯାଜପୁର ନାମ
ରଖିଥିଲେ । (ଯାଜ୍ଞ ଅର୍ଥାତ୍ ଯଜ୍ଞକାନ୍ତା ସେ-
ମାନଙ୍କ ପୁର) ପ୍ରଭୃତ ବର୍ତ୍ତମାନକାଳୀନ
ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ବିଦ୍ୟାଗ୍ରାହଣ ଓ ଭିକ୍ଷୋପକାମ ।
ବହୁଳ ମେଦାଭୁକ୍ତ ଥୋର ଭଜନରେ ଦୈବୀତ୍ୱ
ଗୋଟିଏ ଛାତ୍ର ଦେଖା ଗଲ ପର ସେହି
ପତ୍ନିପ୍ରମାଣକ ବର୍ଣ୍ଣନା ମିଳେ ସେମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା
ଅଗ୍ରକ ଶୋଚନୀୟ ଅଭବକ ମହାମାନ୍ୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ-
ଲକ୍ଷ ବାହାଦୁରଙ୍କ ନିକଟରେ କୁଟାଶୁଳି ଏଭଳି
ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ବେଦାବିଦ୍ୱାନଙ୍କଦେବଦୟିତଂ ସଂଖ୍ୟା-
କଂ ରୁଚିତଂ ଦୈନିକାଶ୍ରୀୟାଃ କୁଟାଶୁଳିକଂ
ସାଗ୍ରମଦେ ସାମ୍ପ୍ରତିମ୍ । ଶୁଭା ନୋ କୁଟାଶୁଳି-
ରୁଚିତବାମୁକାବୁଂ ଦୁର୍ଗଂ ବର୍ତ୍ତୁଂ ପତ୍ନି-
ସୋଷ୍ୟପ୍ରୋଷଣପ୍ରଣୟକଂ ନିର୍ଦ୍ଦିଶ । ୧ ।
ସମାପ୍ତଂ ନିଃସଦାପୂଜାମନଶକାଂ ଗଣପ-
କମ୍ । ଉତ୍କଳ-ବିଦ୍ୟା-ବିଦ୍ୟାଳୟଂ ପ୍ରାର୍ଥୟାମ୍
କୁଟାଶୁଳି । ୨ ।

ବେଦାବିଦ୍ୱାନଙ୍କଦେବଦୟିତଂ ବିଦ୍ୟା-
କିୟୋ ଶୁଭାପ୍ରୋଷଣପ୍ରଣୟକଂ ନିର୍ଦ୍ଦିଶ ।
କିୟୋ । ବିଦ୍ୟା ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ-
ଦାମାନ୍ୟକାଃ ଶେଷା ଦେବତା ପୁନିପୁଣି
ଦାମାଃ ସଦା ନିର୍ଦ୍ଦିଶ । ୩ ।
ସୁଖେ କଳା ବିଦ୍ୟା ବିନୀତାମାନୁଷ୍ଠ-
ସ୍ଥାଳଂ ସୁଖଂ ନିର୍ଦ୍ଦିଶ । ବିଦ୍ୟା ବିନୀତାମାନୁଷ୍ଠ-
ମନ୍ଦିର ସ୍ଥଳଂ ବିଦ୍ୟା ବିନୀତାମାନୁଷ୍ଠ-
ମନ୍ଦିର ସ୍ଥଳଂ ବିଦ୍ୟା ବିନୀତାମାନୁଷ୍ଠ-

ପ୍ରୋଫେସରଙ୍କ ପ୍ରତି ।
ପ୍ରୋଫେସର ସାଇକଲ—ବେଦାବିଦ୍ୱାନଙ୍କ ପ୍ରକା-
ଶିତ କୁଟାଶୁଳି ନାହିଁ ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମୂଲ୍ୟ	୪ ୦୦
ପତ୍ରର ମୂଲ୍ୟ	୪ ୦୦
କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମୂଲ୍ୟ	୪ ୦୦
ପତ୍ରର ମୂଲ୍ୟ	୪ ୦୦
କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମୂଲ୍ୟ	୪ ୦୦
ପତ୍ରର ମୂଲ୍ୟ	୪ ୦୦

ବିଜ୍ଞାପନ । ନାମାବଳୀ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ଦେବୀଦାସ ସମୟରେ
ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସମୟରେ ଧାରଣ କରବାର
ମନୋହର ନାମାବଳୀ ବା ସମ୍ପର୍କଦଣ୍ଡ; ଲମ୍ବ
ପ୍ରାୟ ୩ ୫୫ କ ଓସାର ଦୁଇଦିନ ଏଥିରେ
ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ପାଦପଦ୍ମ ପ୍ରଭୃତି
ଚିତ୍ର ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଗର୍ଭଣ ପ୍ରଭୃତି ଅନେକ
ନାମ ଉତ୍କଳ ବଙ୍ଗଳା ଓ ଦେବନାଗର ଅକ୍ଷରରେ
ପ୍ରଥମ ଦୋଳ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ଅମ୍ଭ
ନିକଟରେ ଯଦୁ କଲେ ଗ୍ରାହକମାନେ ପାଇ-
ପାରିବେ । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ ଶୁଣ ୫ ୧୦୦ ଓ
ଜାଲିମାସୁଲ ଟ ୩ ଏକହେ ଦଶ ବାରଖଣ୍ଡ
ମେଲେ ତାଙ୍କମାନଙ୍କ ଉପା ପଢ଼ିବ ।
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍ } ଶ୍ରୀ ଭୂଗୀରଥୀ ଶାଠିୟା ।
ସମ୍ପାଦକ }
କଟକ }

ବାଲିକାଗଜ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସମୟରେ ସମୟ ଚକ୍ର
ଚୌଧୁରୀ ବଜାର କାରୁ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ
କଥା ନକଟେ କାରୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ କର ଜଗନ୍ନାଥ
ଦୋଳାକରେ ଭକ୍ତଙ୍କୁ ଦେଇ ଅଛି ପଥା—
୧୦ ଟଙ୍କା ପାଇ ୦ ୧୦ ୫ ୨୫ ୦ ୧୦ ୫ ୨୫
୧୫ ଟଙ୍କା " " ୫ ୨୫ " ୫ ୨୫
୨୦ ଟଙ୍କା " " ୫ ୨୫ " ୫ ୨୫
୨୫ ଟଙ୍କା " " ୫ ୨୫ " ୫ ୨୫

ଶ୍ରୀମୁଖ ବାଲି ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ
ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର କଥା ନକଟେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ
ଦୋଳାକରେ ଭକ୍ତଙ୍କୁ ଦେଖା ଓ ଭକ୍ତଙ୍କୁ
ରେଖାଓରେଇ କୁଣା ଓ କ୍ଷୁଦ୍ରାକ୍ଷ ଓ କଳି-
କଳା ବନ୍ଧୁ ସମୟରେ ଭକ୍ତଙ୍କୁ ଦେଇ ଅଛି
ତାହା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକଙ୍କର ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ
ଅଛି । ଉତ୍କଳ ଅନେକପ୍ରକାର ଫେସ୍
କଳିକାକୁ ଭକ୍ତଙ୍କୁ ସଦାପେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ସାହାବର
ପାଦା ଅବଶ୍ୟକ ଛୁଇଁ ଗୋଳାକରେ ଅନେ-
କକାଳରେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
ପାରିବେ ।

ପିତୃତାର ।

ଏ ତାରକୁ କେଉଁଠି ପାଠରେ ରଖି
କଟି ଦେଇ ଭକ୍ତଙ୍କୁ ଦୋଳାକରେ ପାଠରେ
ଦେଲେ ପାଠିକଣା ବଡ଼ ଦେବ ଦେବର ମନେ
ଅଛି ଲେପିଦେଲେ ମନୁଷ୍ୟ ଦେବ ଓ ଭକ୍ତ
ଧରଣ କାହିଁ ।

ଦୋଳ ବନ୍ଧୁ ଓ ସାହରେ ଦୋଳାକର
କାମ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଅଭିଭାବକ କର ଜଗନ୍ନାଥ
ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାଦୋଳ ଶ୍ରୀ
ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ରୂପେ ଧାରଣ ହୋଇଅଛି ପଥା ।—
ପ୍ରଥମପଥର ସମୟରେ
ଅଭିଭାବକ ୫ ୦୦
ଅଭିଭାବକ ୫ ୦୦
ପୁଅ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ୫ ୦୦
ମନୁ ଧାରଣ କେଉଁଠି ଦେଲେ ଛୁଇଁ
ଦେଲେ ଛୁଇଁ ଗୋଳା ୫ ୦୦ ରୁ ଗୋଳା ଦେଇ
କାହିଁ ।
ଉତ୍କଳ ଓ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସଦାପେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଥମ
କର ଦୋଳାକ ଦୁଇଦିନ ପଥାକମେ ଦେବ ।
ଅଧିକ ଦୋଳ ସଦାପେ ପ୍ରକୃତ ଦୋଳାକ
ଦୋଳାକର ।
ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପଠାଇ
କାରୁ ଦେବ ।

WANTED

A Sub-Inspector of schools, Pay
Rs. 50, must be a graduate or under
graduate with Educational experience
and must be able to ride. Applica-
tions giving age and copies of testi-
monials should reach the Chairman
on or before 15th. March next,
District Board's Office,
Cuttack, February 1892.

D. ALLEN
Chairman.

NOTICE.

An English Teacher for the
Middle English school on
month.
Applications with testimonials will
be received up to 22nd. Instant by
District Board's Office,
Cuttack, February 1892.

M. S. Das
Vice Chairman.

କଟକଭଣ୍ଡାର ।

ସଦୃଶ ଓ ମହାଶୟନୀମାନଙ୍କ ସ୍ୱସାଧାର୍ଥ
ଅଳ୍ପ ପ୍ରାୟ ସାହାବର ଦେବ ପ୍ରାଣି ଦୋଳ
ସୁବନ୍ଧୋପସ୍ତୁ ସହଜ ବାର୍ଯ୍ୟ ରକ୍ତଅଛି । ଏଥି-
ରେ ଜାଲକଥା ତାଙ୍କୁ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଉପସ୍ଥ
କରନ୍ତୁ କୁଅଇ । ଏହାଉଡ଼ା ବନ୍ଧୁ ଦୋଳ
ସେହିଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ କୁଏ ଲେଖିଲେ
ଅଭିଭାବକ ଓ ଭଗେଷ ସାବଧାନତା ସହଜ
ପଠାଇ ଦିଅଯାଏ । ମାତ୍ର ଦୃଶ୍ୟ ହୁଡ଼ା

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମୁଦାୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଓ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ । ସେହି ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଅନ୍ୟାନ୍ୟାଦିକୁ କ୍ରୟ କରି ପଠାଇବାକୁ ହୁଏ ଯଦିଓ ଚିତ୍ତ ବଜାର ଦର ଉପରେ କିଛି ପଠାଇବାର ପରିଶ୍ରମନମନ୍ତେ ଯଦକରୁ ୫ ୨। ହୁଏବରେ କମିଶନ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଏ । ବେଳ ପ୍ୟାକ୍ ଓ ଡାକଖର୍ଚ୍ଚା ପଠାଇଲେ ଶିଖ ଓ ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ଭାଲ୍ୟୁପେଇବଲି ଡାକରେ ମଧ୍ୟ ପଠାଯାଇ ପାରେ । ବେରଂ ବା ଇନଷ୍ଟାଣ୍ଟିଏନ୍ତୁ ପକ୍ଷ ଗୁଣ୍ଡକ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନକର୍ତ୍ତା ବା ଦୁଇପକ୍ଷସିଦ୍ଧା ଟିକିଲି ଶ୍ରେଣୀ ନ ପଠାଇଲେ ପକ୍ଷର ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ।

ମହାସଲବାଣୀ ଅନେକ ଅନେକ ରୂପା କମିଶନ ଓ ସମ୍ପାନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ସବଦା ରେଗର ଚିକିତ୍ସା ଓ ଶିଖ୍ୟ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଏବେ ପ୍ରକାର ପାଇଥାଉଁ । ଅବଏବ ସେମାନଙ୍କ ଓ ସବଦାଧାରଣଙ୍କ ସୁବ୍ୟାପ୍ତି କଣାଦେଖି କି ଯେହି ମାନେ ଅମୃତାସୁ ଅରଃପର ଉତ୍ତମିତ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେମାନେ ପାତ୍ରାଦି ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତୁରି କାରଣ, ବ୍ୟାଧି କୁଳକ ବି ଶା, ସେଗା ସୁରୁଷ ବି ଶା, ସେଗା ର ପୁଷ ଓ କର୍ତ୍ତମାନ ଅଭରଣ ବୟାକମ, ଅଦାର, ବୋଗୁଗୁକି, ଧାକୁ ପ୍ରକୃତି, ଇନ୍ଦ୍ୟାଦି ରେଗର ବୁଗୁଗୁ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ବାହାର ସତାସୋନ୍ୟ ଶିଖ୍ୟ ପଠାଇବୁଁ । ଟଙ୍କା, ବକୃତି ବି ଯାକ ନମ୍ନ ଠିକଣାରେ ଅମ୍ନାକୁ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

କଟକ ଶ୍ରୀ ନିକରମୋଦନ ଚକବର୍ତ୍ତୀ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକମାସୁଶିଖ୍ୟ ।

ଉତ୍କଳସମ୍ବେଦୀ ଗ୍ରନ୍ଥାଳୟ ଓ ଉତ୍କଳ-କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ଶିଖ୍ୟମାନଙ୍କୁ କେତେକ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶ କରି ଗ୍ରନ୍ଥ ପଠାଇ ଥାଏ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ କାନ୍ଦ, ବେଶ୍ମନକା, ବେଶ୍ମନ ଅକାଳପଦ୍ମକା, ଅକାଳପଦ୍ମ, ଏବଂ ଚିତ୍ରପାତ୍ରା, ଶିଳପୁସ୍ତକ ଇତ୍ୟାଦି ମସ୍ତକର କଣ୍ଠ ଓ ନାଶାଦିନକା: ଦୋର ଦେବ ଓ ସ୍ଵେଦ ସ୍ଵାଚିନ, ବେଶ୍ମ କର୍ତ୍ତ, ବୋଦପୁସ୍ତ ଓ ସୁକାମିତ ହୁଏ, ପ୍ରତି ଚିତ୍ତର ମୂଲ୍ୟ ବାଧ୍ୟତା ମାତ୍ର ।

୨। ବକ୍ତୃତ୍ଵାପତ୍ର—ଶାମ ଚିତ୍ରାପତ୍ର ପଦା: ଚକ୍ର ବ୍ୟାଜ ବାରେ କୁଳା ସରଣା ପ୍ରମାତ୍ର କରା ଯାଏ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଏହା ବକ୍ତୃତ୍ଵା ପ୍ରକାରେ ଚିତ୍ରାପତ୍ର ଦୁଇ ଦାୟିତ୍ଵରେ ଏକ ପାତ୍ରାଦି ଏକାଦେକରେ ପଦ୍ୟ କରେ, ଚକ୍ର ଦେ ଅବ ସବେବ ନାହିଁ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ବକ୍ତୃତ୍ଵା କର୍ତ୍ତକ ବକ୍ତୃତ୍ଵା ଦେବ ଅବେଦ୍ୟ ଦୋରପତ୍ର, ପ୍ରତି ଚକ୍ରପତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ଥାଏ ମାତ୍ର ।

୩। ଚିକିତ୍ସାସୂତ୍ର—ଏହା ଚିକିତ୍ସା ସେବକ କରେ

କି ପାତ୍ରାଦି ବ ମୂଳକ ସବୁ ପ୍ରକାର ଚକ୍ରପତ୍ର, ପିତ୍ତକେ, ବକ୍ତୃତ୍ଵା (ଅମାବା), ବମନାଦି ଅବ ସରକାରୀସବ-ଲକ୍ଷଣମାନ ଚିକିତ୍ସା ହୁଏ । ଏବପତ୍ର ବାଦ ସେବକସ୍ତ ଶିଖ୍ୟ ଧର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ଅଠ ପଇ ।

୪। ବୋଗୁଗୁକି—ବୋଗୁଗୁକି ସେବକାଦି ସେଗର ଉତ୍ତୁରି ଓ ବୃଦ୍ଧିର ପ୍ରକାର ବାଦଣ ଅଟେ । ବୋଗୁ ଶୁକି ନ ଦେଲେ କୌଣସି ଦେବ ଅବେଦ୍ୟ କଣା କୌଣସି ଶିଖ୍ୟ ମଧ୍ୟ ବାର୍ତ୍ତକାରକ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହି ଶିଖ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ବକଲେ କି ପାତ୍ରାଦି କି ନମନ ସବଦାଦି ବୋଗୁଗୁକି ଏକ ବୋଗୁଗୁକିନକ ଅବ୍ୟାମନ ପାତ୍ରା ଯଥା, ବୋଗୁଗୁକି ଦାସୁ, ଦୁର, ଅର୍ଣ, ଅଙ୍ଗଣ, ଗୋପ, ଉଦୟ, ସବୁ, ଘାଣ୍ଡ ଓ ଚକ୍ରପତ୍ର ବିରାଗପାତ୍ରା ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣମାସ ଚିକାକର ହୁଏ ।

ଏହି ଚିକିତ୍ସା କରେକକ । ସର୍ବପ୍ରକାର ପାତ୍ରାଦି ସମସ୍ତ କି ଅବ୍ୟାମନ ଶିଖ୍ୟ ବ୍ୟତୀତର ସର୍ବେ ମଧ୍ୟ ଏହା ବ୍ୟତୀତର ଉପସ୍ତୁତ ଅଟେ । ପୁଣି, ଅମୁଣ୍ଡ, ବାଳକ, ବୃଦ୍ଧ, ଶି ଓ ପୁଣ୍ଡର ସମସ୍ତେ ଏହା ସେବକ କରି ଯାଉଛ । ସମସ୍ତ ବାଦ ସେବକସ୍ତ, ଶିଖ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଟଙ୍କା ।

୫। ଉତ୍କଳସମ୍ବେଦୀ—ଏହା ସେବକ କରେ ମନ-ରେକ୍ତା ବା ଦୂର୍ବଳ କେଶାଗୁଣକର ହୁଏ, ସର୍ବ ପ୍ରକାର ପାତ୍ରାଦି, ସ୍ଵଚ୍ଚ, ଦେଶ ଓ ଏକ ହୁଏ, ଗୁଡା ସବୁ, ଅଙ୍ଗଣ, ଅଭୃତ, ଶାଳିକା, ରକ୍ତଗୁଣକା, ଅନୁପିତ ବୋଧ, ଶାସ୍ତ୍ରକ ଓ ମାତୃସିଦି ଅବସରତା ଇତ୍ୟାଦି କହୁକର ହୁଏ ଏବଂ ଦେବ, ପରସ୍ତ ଚୋଇ ରକ୍ତ ସହାୟତ ହୁଏ । ଏକ ପକ୍ଷକାଦି ସେବକସ୍ତ, ଶିଖ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ଅଠ ପଇ ।

୬। ଗୋବିନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀକର (ସାଲ୍ୟା)—ଗୋବିନ୍ଦ ମାନବ-ଦେହର ସମସ୍ତ ଉପାଦାନ ଅଟେ ଏହା ପରସ୍ତ ହୁଏ କୌଣସି ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିର ଉତ୍ତୁରି ଦୋରପାରେ ନାହିଁ । ଚକ୍ର ଉତ୍ତୁ ଗୋବିନ୍ଦ ମାମାମନ ମାତ୍ର ଦୂର୍ବଳ ଦେଲେ ଚକ୍ର ଉତ୍ତୁ କମେ କମେ ଶରୀରର ଦାକର ଚକ୍ର ଦୂର୍ବଳ ହୋଇ ଶାମ ସୁକାର ଦେଶ ବ୍ୟାଧିର ଉତ୍ତୁରେ ହୁଏ । ଅନୁପିତ ଅପାର, ବଦାର ଅଭ-ଶକ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ରକ ଓ ମାତୃସିଦି ଏବଂ, ଦୂର୍ବଳ ନରକାସୁ ପାଦପାଦ ଚିକିତ୍ସା, ପ୍ରମେଦ, ଉପଦଂଶ ଇତ୍ୟାଦି ଦେବୁ ଶରୀରର ରକ୍ତ ଦୂର୍ବଳ ହୋଇ ଉଦେ ଏବଂ ମାତାପତାଦ ଶଠ, ଚକ୍ରପା, ଘାତ୍ର, ବଣ୍ଡ, ସର୍ବବେଦନା, ନେତ୍ର ଓ କାସିବା ଦେବ ଶାସ୍ତ୍ରକ ଓ ମାତୃସିଦି ଅବସରତା ଇତ୍ୟାଦି ଦେବ ଓ ଉତ୍ତମମତ୍ର କାଦ ହୋଇ ମନୁକ୍ତ ଅବସରତା କର ହୁଏ । ଏହି ସୁଧା ବ୍ୟତୀତର କରେ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ଉତ୍ତ-ଦେଶାଦି ଉପସ୍ତୁତ ହୋଇ ମାତୃସିଦିରେ ବେଶ୍ମକର ଗ୍ରାସୁ ଓ ଗୋଦପୁସ୍ତ ହୁଏ । ସୁସ୍ତବକରେ ମଧ୍ୟ ବଦାଧାର-କରେ ଏହା ଉପଯୋଗୀ । ମାତାପତାଦ ଚକ୍ରଦେବ, କାହୁ ଦୂର୍ବଳ ଓ ଶକାଦି ଏହା ସେବକେ ଅବେଦ୍ୟ ହୁଏ । ବାଦ ବ୍ୟବ ସେବକସ୍ତ ଶିଖ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଟଙ୍କା ଅଠପଇ ।

ବାକ୍ତୃତ୍ଵାଦି, ବକ୍ତୃତ୍ଵା, ଶିଖ୍ୟାଦିଗାଦି । } ଡାକ୍ତର । ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳମୋଦନ ଚକବର୍ତ୍ତୀ । V. L. M. S.

Watches! Clocks! Time pieces
 Repaired by an efficient workman
 the premises of the Cuttack Printing
 Company. Charge moderate.

ଉତ୍କଳମୋଦନ ।
 କାକାପ୍ରକାର ଶେଷ କର ଶିଳପୁସ୍ତକ

ଉତ୍କଳମୋଦନେ ମସ୍ତକର ଦେବା ଓ ଯଥା ସମ-ସ୍ତରେ ପାତ୍ରାଦିକାର କଲ କେତୋପସ୍ତ୍ର ଏ ଦମରରେ ନ ସୁକାରୁ ଅମ୍ନେ ଉଚିତ ମସ୍ତକର-କାର୍ଯ୍ୟାଦିମ୍ନ କରୁଅଟୁ । ଯାହାକର କରକାର ଦେବ ଶ୍ରୀଶାଳାପାରେ ଚକ୍ର କରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣୀ ଯାଉକେ ।

ଉତ୍କଳ ଅବସ୍ଥା ଅନୁସାୟୀ ମମପଠାରୁ ଦୁଇ-କର୍ତ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେତେକି ଦିଅସିବ ଅର୍ଥାତ୍ ମର-ମତ୍ର ଦୋଷକୁ ନିସ୍ତମିତ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଉଚିତ କରୁଲିଲେ ପୁଲକାର ଉତ୍ତମ୍ନ କରଦିଅସିବ ।

ଶିଳପୁସ୍ତକ

ଉତ୍କଳ ଚେକର ଦେବ, ମୁଦ, ସୁଧା-ସବୁକରାଦେବୁର ଓ ଉତ୍କଳଦେବର କମର-ଦେବାଇ ଓ ମେର ସାଦ, (ଦମ୍ଭା ଓ ପିତ୍ତକର କାଳାଦି ଅଲକାଗୁର ରୂପା ଅବା ସୁକାରେ; ରୂପାର ମୁଦ ଓ ମେର ଅଲକାର ସୁକାରେ) ଲିକ୍ଷିତ କର ଦିଅସିବ ।

୧୯୧୬ମସିହା } ଶ୍ରୀ ଚିକିତ୍ସାସୂତ୍ର ଉପ

ମେଦ୍ଵରୋଗ ।

ଘ୍ରୀଣାମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଜାଲୀ-ସଂକ୍ରାନ୍ତ କିତ୍ତୁ ଉଦ୍ଵେଗ । ଦୁର୍ବଳ ପ୍ରମେଦବ୍ୟାଧି ପ୍ରକୃଷ୍ଟମାନଙ୍କ ଅନୁମତ କରୁଅଟୁ ସେମାନଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ଗୋ-ଶରୀରକାର ଉତ୍ତର କରେ ସାମାନ୍ୟ ଅପବ୍ୟୟ-ସକାଶେ ଶାବକର ମାସୁ ପ୍ରକାଶ୍ୟାମ କର କରେ ଏହି ଶିଖ୍ୟ ଯଥାସ୍ତରରେ ଏକସ୍ତ୍ରାଦି ସେବା କରେ ନୂତନ ସେନା ଏକ ଚିତ୍ର ବ୍ୟା ସମ୍ପ-କରେ ସୁସ୍ତବକରେ ଅବଶ୍ୟ ଅବେଦ୍ୟ ଦେବା କେତମାନେ ଅବେଦ୍ୟ କି ଦେବେ ନିଶ୍ଚୟ ହୁଏ ଅର୍ଥୁ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସକାରେ ଶକ୍ତ ହୋଇ ଶାବକର ଉତ୍ତମସମୟ ସମୟ ଉତ୍ତମ-ଶିଖ୍ୟର ଉତ୍ତମରେ ପ୍ରକାଶ କ ଦେଲେ ଶକ୍ତି ଦିବ କାର୍ତ୍ତ ଅନେକ ସେନା ଅବେଦ୍ୟ କର କର ପ୍ରପ-ଶାପମାଦ ଦେଉଅଛନ୍ତି ସେ ସମ୍ନ ଅଭନମ୍ନରେ ସୁସ୍ତକାଦାରେ ପ୍ରକାଶ କେ ଉତ୍କଳମୋଦନ ଅବଶ୍ୟକେ ମନୁର ବବକର ହ, ଦେ, ଶକ ବଶାକରଠାରେ ଏକ କର୍ତ୍ତୁ ଉତ୍କଳମୋଦନ ଚିକିତ୍ସାକର ସୁସ୍ତକାଦାଦେ ଏହି ଶିଖ୍ୟ ଉତ୍ତମ୍ନ ହେଉଅଟୁ । ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଫୁଲ୍ ୫୨୫ ନା । ସୁଧା ଓ ଡାକଖର୍ଚ୍ଚା ସୁଧା

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳମୋଦନ ଚକ୍ର କରେ ବଦାଧାରଣ କେ ଉତ୍କଳମୋଦନ ସଂସଦରେ ୧୯୦୭ ଓ ବୋଧେ କ

୨୭ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମିଶ୍ର ଧଳଧୁର ଚେକାକାଳ	୨୩ ଗଙ୍ଗାଧର ମହାପାତ୍ର ବାରଦରେକୃଷ୍ଣପୁର ପୁସ	୧୦୩ " ଗିରିଧାର ମହାନ୍ତି ଜେନାପୁର "
୨୮ " ଅନୁର୍ଯ୍ୟାମା ବିଶ୍ଵ ବାହାରିଶ୍ରୀ ଚେକାକାଳ	୨୪ ଶ୍ରୀ ମୋହନପାଳ ପାଲଲହଡ଼ା ପାଲଲହଡ଼ା	୧୦୪ " ଭୂଗିରିଆଁ ନରେନ୍ଦ୍ର ସୁନାଖଳା ପୁସ
୨୯ " କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଜଗନ୍ନାଥ ଫଳାସୁଦାସ କଟକ	୨୫ " ଅର୍ଜୁନ ପଣ୍ଡା ବେଠିପୁର ଗିରକ ମାଳଗିରି	୧୦୫ " ବିକ୍ରମଗୋବିନ୍ଦ ଦାସ ମାଳଗିରି ମାଳଗିରି
୩୦ " ନାରାୟଣପ୍ରସାଦ ଦାସ ରଣପୁର ରଣପୁର	୨୬ " ନିମାଇଚରଣ ମୁଖୁର୍ଯ୍ୟା ମାଳବଣପୁର କଟକ	୧୦୬ " ଶ୍ରେଣୁବାସୀ ଗୁରୁକ ଇଡ଼ାଧୁର କଟକ
୩୧ " ଜଗନ୍ନାଥ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ପଣ୍ଡା କଟକ	୨୭ " ବନମାଳୀ ପଥାଳ ବେରୁ ଭାଲଚେର	୧୦୭ " ମାଗୁଣୀ ବସୁଳ ନୂଆପଟଣା ପୁସ
୩୨ " କୃଷାସିନ୍ଧୁ ପାଠ ଅଜ୍ଞାନ ଅ ବାଲେଶ୍ଵର	୨୮ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରସନ୍ନା ଦାସୀ ଗଙ୍ଗାମନ୍ଦିର କଟକ	୧୦୮ ଶ୍ରୀମତୀ ପୂର୍ଯ୍ୟମଣିଦେବୀ ବରପଦା ବାଳବା
୩୩ " ଶ୍ରେଣୁବାସୀ ପାଲ ବୋଦଳ କଟକ	୨୯ ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନଚନ୍ଦ୍ର ଖୁଣ୍ଟିଆ ଅଯୋଧ୍ୟା ମାଳଗିରି	୧୦୯ " ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ମହାପାତ୍ର ବେଲୁଖୁଣ୍ଟା
୩୪ " ଗଣେଶ ମହାପାତ୍ର ସେରଗଡ଼ ବାଲେଶ୍ଵର	୩୦ " ଉପାଦାନୁ ମହାନ୍ତି ମାଳଗିରି ମାଳଗିରି	୧୧୦ " ଭଗବାନ ଦାସ ପାତ୍ରପୁର କଟକ
୩୫ ଶ୍ରୀମତୀ ଶିଶୁବନମଣିବୋଷି ମଫରବାଳକା ବାଲେଶ୍ଵର	୩୧ " ନରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦତ୍ତ ବାରଦା କଟକ	୧୧୧ " ଦରେକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତି ଶିବପୁର ବାଲେଶ୍ଵର
୩୬ " ବିରଣବାଳା ଦେବୀ ରେବନ୍ଦ୍ୟା ହିନ୍ଦୁବାଳକା କଟକ ବଙ୍ଗରାଜ୍ୟରେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର	୩୨ " ସମ୍ବଦ୍ୟା ମହାନ୍ତି ବୈଦେହ୍ୟର "	୧୧୨ " ଚୈତନ୍ୟକଳଅରସିଦ୍ଧ କପିଳପ୍ରସାଦ ପୁସ
୩୭ ଶ୍ରୀ ଭାଗବତ ମହାନ୍ତି ଗୋପାଳପୁର ରଣପୁର	୩୩ " କାନ୍ତ ଚରଣ ସୁଭଦ୍ରା ସାମୁଦ୍ରପତା ମାଳଗିରି	୧୧୩ " ଚକ୍ରଧର ମିଶ୍ର ବାଲିଅପଦା କଟକ
୩୮ " କୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ମଉଥଲ ରଣପୁର ବାଲେଶ୍ଵର	୩୪ " ସୁମତ୍ତନ୍ତ ପଥାଳ ଚେନ୍ନିପଦା ଅନୁଗୁଳ	୧୧୪ " ରଘୁବାଳନ ଦାସ ମଧ୍ୟାସାଧନ କଟକ
୩୯ ଶ୍ରୀମତୀ ସୌଦାମିନୀ ସୁଭଲ ମଫର ବାଳକା ବାଲେଶ୍ଵର	୩୫ " ଦରେକୃଷ୍ଣ ଦାସ ଭୂମପଥ ବାଲେଶ୍ଵର	୧୧୫ " ସୁମତ୍ତନ୍ତ ମିଶ୍ର ଦାମୋଦରପୁର ପୁସ
୪୦ ଶ୍ରୀ ବାଳକୃଷ୍ଣ ପରଡ଼ା ସାଲେପୁର କଟକ	୩୬ ଶ୍ରୀମତୀ ମାଳମଣିଦାସୀ ଯାଜପୁରବାଳକା କଟକ	୨ୟ—ଶ୍ରେଣୀ ।
୪୧ " ଶ୍ରୀଗୋପାଳଚରଣ ସାହା ଭାଗୁକୋଟ କଟକ	୩୭ ଶ୍ରୀ ରଘୁନାଥ ଜେନା ଉମୋଳ ଚେକାକାଳ	୧ ସମ୍ବଦ ଅପଦଅଳ ନଗସପୁର କଟକ
୪୨ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ପଣ୍ଡିତ ମାଳଗିରି ମାଳଗିରି	୩୮ ଶ୍ରୀ ଶଙ୍କର ମିଶ୍ର ରେବା କଟକ	୨ ଶ୍ରୀ ସମତନ୍ତ ଅରୁର୍ଯ୍ୟ ବଳସୁବାଳ "
୪୩ " ଦାଳାପ୍ରସାଦ ଦାସ ପାଟପୁର "	୩୯ " ରୁଦ୍ରନାଥଶଙ୍କର ଅନାଳ ଅ ବାଲେଶ୍ଵର	୩ " ଦଇତ୍ୟାଧର ମହାପାତ୍ର ଅନନପୁର "
୪୪ ଶ୍ରୀମତୀ ସରୋଜବାଳା ଦେବୀ ରେବନ୍ଦ୍ୟା ହିନ୍ଦୁ ବାଳକା କଟକ ବଙ୍ଗରାଜ୍ୟରେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର	୪୦ ଶ୍ରୀ ରାଧାଶ୍ୟାମ ସୟ ମହାପାତ୍ର ମୁକୁନ୍ଦପୁର "	୪ " ଦରେକୃଷ୍ଣ ବିଖାଳ ନାଳପୁର "
୪୫ ଶ୍ରୀ ରଘୁବନ୍ଧୁ ମହାପାତ୍ର କସରଦା କଟକ	୪୧ " ଶ୍ରୀ ବିଦ୍ୟାଧର ପଟ୍ଟନାୟକ ନୟାଗଡ଼ ନୟାଗଡ଼	୫ " ସିଦ୍ଧେଶ୍ଵର ଦାସ ନରଗୁଆ "
୪୬ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଜ୍ଞାଦ ପଣ୍ଡା କଲ୍ୟାଣୀ ବାଲେଶ୍ଵର	୪୨ " ଜୟକୃଷ୍ଣ ନାୟକ ରଣପୁର ରଣପୁର	୬ " ପଦ୍ମନାଥ ଶତ୍ରୁଞ୍ଜୀ ରଘୁନାଥନଗର "
୪୭ ଶ୍ରୀମତୀ ପୂର୍ଯ୍ୟମଣି ଦାସୀ ସୁଶୀତା କଟକ	୪୩ " ଶ୍ରୀଧର ମହାନ୍ତି ନୂଆପଟଣା ପୁସ	୭ " ପଦ୍ମନାଥ ସାହୁ ପଦ୍ମପୁର "
୪୮ ଶ୍ରୀ ଭାଗବତ ଦାସ ମୁକୁନ୍ଦଦାସପୁର ପୁସ	୪୪ " ଦୁର୍ଗାଦେବୀ ନାୟକ ପାରପାଟଣାପୁର "	୮ " ଜୟବନ ଦାସ "
୪୯ " ପୁରୁଷୋତ୍ତମପୁର ଦତ୍ତ ବାରଦା କଟକ	୪୫ " ଜୟକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତି ଚେଣୁପୁର "	୯ " ସୌର ନାୟକ "
୫୦ " ବୃତ୍ତିଦାସ ମହାପାତ୍ର ରଣପୁର ରଣପୁର	୪୬ " ସାଗର ପୁଅର ମୁକୁନ୍ଦପୁର ବାଲେଶ୍ଵର	୧୦ " ହୃଦାନନ ମହାନ୍ତି ଅତୋଡ଼ା "
୫୧ " ବଳରାଜ କୃଷ୍ଣା ଚୋଟାପତା ପୁସ	୪୭ " ଦାମଦେବ ଦାସ ନାଳପୁର କଟକ	୧୧ " ଅଭିରାମ ମିଶ୍ର ବାଲିଅପଦା କଟକ
୫୨ " ପଥାକାଥ କର ନୂଆପତା ବାଲେଶ୍ଵର	୪୮ " ଦେବୀଦ ଦାସ ବାଳପୁର ବାଲେଶ୍ଵର	୧୨ " ଦୟାନିଧି ସାହୁ ସବଳକଣା "
୫୩ " ଶ୍ରୀମତୀ ଜାକଜ ଦେବୀ ଚଣାଦୁଢ଼ା ପୁରୀ	୪୯ " ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦାସ ରଣପୁର ରଣପୁର	୧୩ " ଜଗବନ୍ଧୁ ଦାସ ଭୂମପତ୍ରପୁର
୫୪ " ସୁରମଣି ଦାସୀ ଯାଜପୁର ବାଳକା କଟକ	୫୦ " ବାଳାପ୍ରସାଦ ଦାସ କେନ୍ଦୁଖୁଣ୍ଟା ମାଳଗିରି	୧୪ " ଦ୍ଵାରବାଳାଅ ସିଂହ ବାରଦା "
୫୫ ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟବାଦୀ ନାୟକ ସିଦ୍ଧୋଳ ହିନ୍ଦୋଳ	୫୧ " ଦାମୋଦର ପଣ୍ଡା ନାପୋ ବାଲେଶ୍ଵର	୧୫ " ପଞ୍ଚାକ୍ଷରକବିରଞ୍ଜନାୟକ "
୫୬ " ପଣ୍ଡିତ ବିଶୋର ସତ୍ତା ଅନୁଗୁଳ	୫୨ " ଜୟକୃଷ୍ଣ ସାହୁ ବେଣୁପୁର ପୁସ	୧୬ " ବାହାନ୍ନିଧି ଚରୁର "
୫୭ " ଦଇତ୍ୟାଧର ମହାପାତ୍ର ସୋସ ବାଲେଶ୍ଵର	୫୩ ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମଚରଣ ମହାନ୍ତି ଗାସପୁର ବାଲେଶ୍ଵର	୧୭ " ଅନନାଚରଣ ସୁଭଦ୍ରା "
୫୮ " ଲକ୍ଷ୍ମଣଚରଣ ଜେନା ରଞ୍ଜିପୁର କଟକ	୫୪ ଶ୍ରୀ କାନ୍ତ ଚରଣପାଣିଗ୍ରାହୀ କୁଅଁରପୁର ବାଲେଶ୍ଵର	୧୮ " ମାଳାନ୍ତ ଚୈତ୍ୟ ଲଗରପୁର "
୫୯ ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଶାଳାସାମଲ ମଫର ବାଳକା ବାଲେଶ୍ଵର	୫୫ " ଦାଶରଥ ଦାସ ଜୟପୁର କଟକ	୧୯ " ଲଳିତଦାସ ଜେନା "
୬୦ ଶ୍ରୀ ଅର୍ଚ୍ଚକ ଦେବୁସ କୋଶଳା ଅନୁଗୁଳ	୫୬ ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ପତି ଦେଉଳୀ କଟକ	୨୦ " ଅନନ ପଣ୍ଡା "
୬୧ ଶ୍ରୀ ଭୂମଚରଣ ଦେବେସ ମାଖଳପୁର ବାଲେଶ୍ଵର	୫୭ " ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ଦାଶ ଶାନ୍ତିପୁର ମିଶନ ବାଲେଶ୍ଵର	୨୧ " ସୁଦର୍ଶନ ମହାରଣା ଦରଦରପୁର "
୬୨ ଶ୍ରୀ ଅରୁମୁଖ୍ୟ ପାଳ ପାଲଲହଡ଼ା ପାଲଲହଡ଼ା	୧୦୦ " ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବାରଦ ଦଦମୁଣ୍ଡା "	୨୨ " ବିଭୁ ମହାପାତ୍ର କସରଦା "
	୧୦୧ " ସମସତ୍ତଦନମଦନକ କାଶୀପୁର କଟକ	୨୩ " ଭଜନୀ ମହାପାତ୍ର ଗିରକ "
	୧୦୨ " ମାଗୁଣୀ ଦାସ ଜୟପୁର "	୨୪ " ରଞ୍ଜି ପାତ୍ର ଗାରୁଡ଼େଶ୍ଵର "
		୨୫ " ଫଳାଚରଣ ପଣ୍ଡା "
		୨୬ " ସେଠ ହିଦାତୁଳ ବର୍ଣ୍ଣାପୁର "

୧୭	ଭଗବାନ ସାହା	ସୋସ	୨୯	ଅନୁରୁଦ୍ଧ ସାହା	"	୯	ବିରାଧାର ସାଧନ	ଭ୍ରମରକମ୍ପର	"
୧୮	ଭଦ୍ରନାଥ ସାମଲ	ବରପଦା	୩୦	ବୈଦ୍ୟନାଥ ଦାସ	କମରଦା	୧୦	ଦାଉଦଖା	ବେଦ	"
୧୯	ଚକ୍ରଧର ନାୟକ	ବଳରାମପୁର	୩୧	ଉମାବାଳା ପଣ୍ଡା	କଲ୍ୟାଣୀ	୧୧	ପାଣ ସାହୁ	ଅଭୟବଜାର	"
୨୦	ଭଦ୍ରନାଥ ଗଜବଳ	ସିଂହ ବରପୁଟ	୩୨	କୁନ୍ଦାବନ ଗଜପତି	ବାହାର ଶ୍ରୀ	୧୨	ନୀଳମଣି ନାୟକ	ବାଠଗଡ଼ାସାହି	"
୨୧	ଦାମୋଦର ସାହୁ	ବୈଦ୍ୟେଶ୍ଵର	୩୩	ନାକପୋଡ଼ା ଗୁନ	ସମ୍ପୂ	୧୩	ସତ୍ୟମଣି ମହାନ୍ତି	ରଥଗାଁ	"
୨୨	ଦର ସାହୁ	ସାଥପୁର	୩୪	ରାଧାନୋବନ ଦାସ	ଶଂଳ	୧୪	ସତ୍ୟବାଦୀ ମହାନ୍ତି	"	"
୨୩	ସଦ୍‌ନାଥ ଦାସ	ଦୋହନ	୩୫	ଶ୍ରୀମତୀ ସତ୍ୟଭାମା ଦେବି	ଦୟନୀବଦ	୧୫	ଅପର୍ଣ୍ଣା ଶତ୍ଢ଼ଜୀ	"	"
୨୪	ପଦ୍ମନାଭ ପଣ୍ଡା	"	୩୬	ସେଖ ମହାନ୍ତି	ଦୟନୀବନ	୧୬	ଲଳିତାଦାସ ସାହୁ	ମୁକାଳବର	"
୨୫	ରାଧାକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତି	ଅର ଅର ପଠି	୩୭	ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ନାୟକ	ଗୋକାପୁର	୧୭	ଧନେଶ୍ଵର ସାହା	ନୋକନପୁର	"
୨୬	ବେଣୁଧର ପତି	ନାମଜାଗ	୩୮	କୃଷ୍ଣକୃଷ୍ଣ ଦାସ	"	୧୮	ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଦାସ	ସୋସ	"
୨୭	ବିରେକୃଷ୍ଣ ଧନ	କୁଅନିଅଳୁଳ	୩୯	ରାଧାନାଥ ରାଠୁ	"	୧୯	ସୁମତୀ ପଣ୍ଡା	ବରପୁଟ	"
୨୮	ବ୍ରଜବଳର ମିଶ୍ର	ଗୋପନଳ ପଟ୍ଟଣା	୪୦	ସେଖ ବଲୁ	ମଣ୍ଡା	୨୦	ବାଘରବଳୁ ମିଶ୍ର	ଚନ୍ଦନନଗର	"
୨୯	ସତ୍ୟମଣି ନାୟକ	ବାସୁଦେବପୁର	୪୧	ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ଵମ୍ଭର ଦାସ	ଗୁଜୁରପଡ଼ା	୨୧	ଚନ୍ଦ୍ରକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତି	ବିଶୋକ	"
୩୦	ରାଜାଲଚନ୍ଦ୍ର ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ	ଶେଷା	୪୨	ଦାଶରଥ ମିଶ୍ର	ଅନନ୍ଦପୁର	୨୨	ନିଧି ରାଠୁ	"	"
୩୧	ରଘୁନାଥ ବଳ	"	୪୩	ଦାତାବଳୁ ସାହୁ	ହାଲମଠୁଳ	୨୩	ବସୁନ୍ଦର ଶତ୍ଢ଼ଜୀ	ବାସୁଦେବପୁର	"
୩୨	ଦିରେକୃଷ୍ଣ ସମ୍ପ	ଅଳ	୪୪	ଦାତାବଳୁ ଦାସ	"	୨୪	ଦାନବଳୁ ମହାନ୍ତି	ପକାଗାଦ	"
୩୩	ମଥୁରାନନ୍ଦ ଦାସ	ପାଳାଗାଦ	୪୫	ମାର୍ଗସିଂହ	ଚରକ ମଘାଳ	୨୫	ବନକଲେଚନ ମିଶ୍ର	ବାକଟପୁର	ପୁରୀ
୩୪	ନନ୍ଦକିଶୋର ସାମଲ	ଦନ୍ତନା	୪୬	ଶ୍ରୀ ନକୁଳସାହା	ଶଙ୍ଖିଆ	୨୬	ସେଖ ଅବଦୁଲହକିମ	କାର୍ତ୍ତିକପଟ୍ଟଣା	"
୩୫	ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ମିଶ୍ର	ଦରଗଣ୍ଡା ସାହି	୪୭	ରୁଦ୍ରଚରଣ ମହାନ୍ତି	ହାଲମଠୁଳ ବିଷକ	୨୭	ବରମି ଶାଁ	"	"
୩୬	ବେଣୁପାଣି ପଟ୍ଟନାୟକ	ମାଲୁଦ	୪୮	ରଘୁଚର ଚନ୍ଦ୍ରପାଁ	ଭ୍ରମରକୋ ଚୋକାନାଳ	୨୮	ଶ୍ରୀ ଦାଶାନନ୍ଦ ମିଶ୍ର	ଗିରିଜୋ	"
୩୭	ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମିଶ୍ର	ଦାମୋଦରପୁର	୪୯	ଲେଖନାଥ ଅର୍ଚ୍ଚ୍ୟ	ପାଲଲିକଡ଼ା ପାଲ-	୨୯	ସୁଧନିବାସର ଶାନ୍ତିପୁର	ମିଶଳ ଦାଲେଶ୍ଵର	"
୩୮	ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମିଶ୍ର	ଜଗନ୍ନାଥପୁର	୫୦	ସେତୁସାଧି ଅର୍ଚ୍ଚ୍ୟ	"	୩୦	ଭ୍ରମରକୋବେଦୁର	ଜଳେଶ୍ଵରମିଶଳ	"
୩୯	ଦରଦର ରଥ	ସମ୍ପୃକତ୍ୟରପୁର	୫୧	କୁନ୍ଦାବନ ପଟ୍ଟନାୟକ	କନ୍ୟାଗଡ଼ା ଦେଘାଗଡ଼ା	୩୧	ରାଧାନୋବନ ମହାନ୍ତି	ମନାଗସାହି	"
୪୦	ମଧୁସୂଦନ ମିଶ୍ର	"	୫୨	ନିମାଇଚରଣ ଗଡ଼ନାୟକ	ସଂନ୍ତା ଅନୁଗୁଳ	୩୨	ମୋଦନ ମାଝି	ସେବକ	"
୪୧	ବାଞ୍ଚାନନ୍ଦ ନାୟକ	ବାଲସିରଞ୍ଜ	୫୩	ବିଚିତ୍ରାନନ୍ଦ ବିଶୋଇ	"	୩୩	ଭୃଗୁସିଂହ ସାହି	ଚପଳା	"
୪୨	ଅଲେଖ ରଥ	ବସିଳପ୍ରସାଦ	୫୪	ମୁଦନମୋଦନ ମିଶ୍ର	ମାଲଗିରି ମାଲଗିରି	୩୪	ରାଧାନାଥ ଦେ	"	"
୪୩	ସୁଧାକର ପଟ୍ଟନାୟକ	କାଳମାଞ୍ଚିଆ	୫୫	କଥାଲ ସେନାପତି	ସୌମନାଥପୁର	୩୫	ଜଗନ୍ନାଥ ପଥାଳ	ବସୁ	"
୪୪	ଭୃଗୁସାଧ ମହାନ୍ତି	ଭୃଗୁବୋର	୫୬	ଅଭରା ସେନାପତି	"	୩୬	ଭଦ୍ର ମହାରଣ	ଗଜଲଜ୍ଞଦା	"
୪୫	ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ଦାସ	ଗୋବିନ୍ଦପୁର	୫୭	ଜନମେଢ଼ପୁ ସାଧା	ବଦଳଦା ମସୂରଭୃଞ୍ଜ	୩୭	ରମାବାଳା ମହାନ୍ତି	କୁବେର	"
୪୬	ସୋଗେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି	ବେଣୁପୁର	୫୮	ଜନକଲ ବର	"	୩୮	ଶ୍ୟାମଚରଣ ମହାନ୍ତି	ପଟ୍ଟଣା	"
୪୭	ଅନନ୍ଦ ମିଶ୍ର	ଦକ୍ଷିଣସୁକ୍ଷ୍ମ	୫୯	ବଳଭଦ୍ରକୁମାରବାବୁ	ସାନଗାଁ	୩୯	ନିଧିଚରଣ ମହାନ୍ତି	ସାଦାପୁର	"
୪୮	ଗୋପୀନାଥ ମିଶ୍ର	"	୬୦	ସୁମତୀରଣ ମଣ୍ଡଳ	କୁଅମର	୪୦	କାମଧାନ ମିଶ୍ର	ଅଭୟପୁର	"
୪୯	ନେଶାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର	ପାଳସାହାପୁର	୬୧	ଦାନବଳୁ ପଟ୍ଟନାୟକ	କାମପୁର କରପିଦପୁର	୪୧	ଦୟାନିଧି ମିଶ୍ର	"	"
୫୦	ସଦାନନ୍ଦ ସାହୁ	ବାଗଲପୁର	୬୨	ଶ୍ରୀ ମୁକୁନ୍ଦଚରଣ ମହାନ୍ତି	କାଳପୁର ରଞ୍ଜକ	୪୨	ନନ୍ଦାଧର ଥାଡ଼ା	ମାଣନପୁର	"
୫୧	ଦୟାନିଧି ମହାନ୍ତି	"	୬୩	ଗୋପାଳଚରଣଦାସ	ଭଦ୍ରନାଥନଗର	୪୩	ରଘୁନାଥ ମହାପାତ୍ର	ଭୃଗୁନା	"
୫୨	ଭଦ୍ରସୁନାଥ ଭୋଇ	ଗିରିଜୋ	୬୪	ଭାରଣୀଚରଣ ସେନ	ଗୁପ୍ତ	୪୪	ଅନନ୍ଦଗଡ଼ ନାୟକ	ବୋଷଳା ଅଧୁପୁର	"
୫୩	ଶ୍ରୀମତୀ ସୂର୍ଯ୍ୟମଣି ଦେବି	ବରପୁଟପୁର	୬୫	ଭାବାରଚରଣ ସିଂହ	ଅଭୃତା	୪୫	ଭଦ୍ରସୁନାଥପୁର	ସାଲ ସେଢ଼ଗଡ଼	"
୫୪	ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଦେବି	ମୋଫତ ବାଲକା	୬୬	କୁଞ୍ଜବନ୍ଦୁ ମିଶ୍ର	ବାଲଅଧଦା	୪୬	ସତ୍ୟନାଥଦାସ	କୁବେର ମାଲଗାଁ	ମସୂରଭୃଞ୍ଜ
୫୫	ଅର୍ଚ୍ଚନଚନ୍ଦ୍ର ସାହି	ସାଗୁରୁର ମିଶଳ	୬୭	ମାୟାଧର ମହାନ୍ତି	କପୁପୁର	୪୭	ଅପର୍ଣ୍ଣାଶତ୍ଢ଼ଜୀ	ବୈଦ୍ୟପୁର	"
୫୬	ଭୃମରକୋ ମହାନ୍ତି	ଅନନ୍ଦ	୬୮	ଶ୍ୟାମଚରଣ ଦାସ	"	୪୮	ସୁକୁଶୋଭ୍ୟ ଦାସ	ସାଦାପୁର	ନାଲେଶ୍ଵର
୫୭	ମଦେନ୍ଦୁନାଥପୁର	ଦାସ ଗୋପ	୬୯	ଗଙ୍ଗାଧର ମହାପାତ୍ର	ସବଳକଣା				
୫୮	ମାଧବଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ	ଓକାଡ଼							

(Sd.) RADHANATH RAI,
Joint Inspector of Schools, Orissa.

ରେ ବଜ୍ରତା କରିବା ଅନ୍ୟାୟ । ବାସ୍ତବରେ କେହି କାହାର ଧର୍ମପ୍ରତି ଅନାସ୍ତା ଦେଖାଇବା ତମ୍ଭା ପରସ୍ପର ଧର୍ମର ନିନ୍ଦା କରିବା ଅନୁଚିତ ଅଟଇ । ମାତ୍ର କେବଳ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ କରିବକ କରବାଦ୍ୱାରା ଏଥିର ପ୍ରଚାର ଦେବ କି ? ଅଇନ ସଙ୍ଗେ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ଅବଶ୍ୟକ ।

କେତେକଦଳ ଦେଲ ଅମ୍ଭେମାନେ ଗୁଣ- ଅଳ୍ପ ଯେ ଇରମର ଜଣେ ବଡ଼ଜମିଦାର ଓ ମହାଜନ ବାବୁ ବୁଦ୍ଧବିଷୟ ପାଠା କୋଷ୍ଠ- କେନାଲରେ ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାଇବା ଅଭିପ୍ରା- ସ୍ତରେ ଶ୍ରଦ୍ଧିଏ ଧୂଆଁକଳକାହାଳ ଜୟ କରି ଥିଲୁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଣ୍ଟା କରୁଥିଲୁ ଯେ ଏହି ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରସାରରେ ଅରମ୍ଭ ଦେବାର ଦେଖି ଅନନିତ ଦେବୁ । କିନ୍ତୁ ଉତ୍କଳର ଇଚ୍ଛା ଅନ୍ୟପ୍ରକାର ଦେଲ । ଅଣ୍ଟା- ସକଳ ଧୂଆଁ କରବା ଫକୀରୁ ବାବୁ ବୁଦ୍ଧବିଷୟ- ପାଠା ଏସମାରରୁ ବିଦାୟ ହୋଇ ଗଲେ ବଡ଼ ସଲ୍ଲୀପର ବିଷୟ ଅଟଇ । ଓଡ଼ିଶାବାସୀ କେତେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧୂଆଁକଳକାହାଳ ଚଳାଇ- ଦାର ବ୍ୟବସାୟ କରି ନାହିଁ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଏଥିରେ ମନ ବଳାଇଥିଲେ ସେ ଗୁଲିଗଲେ ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ଏହି ଶୁଭକାର୍ଯ୍ୟଟି ଅକର୍ଷିତ ହୁଏ- ଶ୍ୟକ୍ତେ ସୁସୁଲଭ । ଓଡ଼ିଶାର ରାଜ୍ୟ ଏହିପରି !

—୧୦୫—

ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଧିକ ଦୁଃଖର ସହିତ ବାଲେଶ୍ୱରର ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରେ ପାଠ- କଲୁ କି ସେତାର ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ଜମିଦାର ବାବୁ ସାଧାରଣ ଦ.ସ (ଗଙ୍ଗାନାସପୁଣ ବାବୁ) ଗତ ତା ୨ ରଖ ରବିବାର ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଅନଳୁ ଆମକୁ ଯାହା କଲେ । ମୁରୁର ପାଞ୍ଚଦଳ ପଦରୁ ତାହାଙ୍କୁ ବାବୁକୁର ଦୋଇ- ଥିଲ । ବିଷେଷ ଗତିମ ଦୋଇଅଛି ତବ ଆପଣା ଇନ୍ଦ୍ରାମିତ କିଛି ଶୀତଳ ଚିତ୍ରଣା କର- ବାରୁ ଦଠାଟ ସମିପାତ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇ ପ୍ରାଣ ଦେଇ ଗୁଲିଗଲ । ସାଧାରଣ ବାବୁ ଜଣେ ମିଶ୍ରଗଣୀ ଅଥଚ ଶୁଖୁବକ୍ତା ନିଷ୍ଠାପର ଏବଂ ଧାର୍ଯ୍ୟବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ସାଧାରଣକାର୍ଯ୍ୟରେ ତାହାଙ୍କର ବିଶେଷ ଅନୁଗମ ଥିଲ । ଅଇନ- କାଳକୁ ଏବଂ ତମିଦାଗକାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଷେଷ ପରଦର୍ଶିତା ଲଭ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଅନେକ କେବେ ତାହାଙ୍କଠାରୁ ସହପଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରୁ-

ଥିଲେ । ଚିତ୍ରଣା ବିଷୟ ମଧ୍ୟ କିଛି ଜଣାଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍କଳ ଶିକ୍ଷାମାନ ସମସ୍ତ କରିଥିଲେ । ତାହାଙ୍କ ସିଦ୍ଧାଙ୍କ ପ୍ରାପିତ ସଦାବର୍ତ୍ତର ଉପକ- ରଣଥିଲେ । ଏପରି ମହାନ ବ୍ୟକ୍ତିର ଅବ୍ୟୟମ (୧୪୫୫୭ ଟ) ରେ ମୁରୁ ଦେବା ଶୈଳ୍ୟ ମୋକ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟର ଶ୍ରେୟ । ଅମ୍ଭେମାନେ ସେଦିନ ତାହାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ସହକାର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍ତେଜ କରି ଅଣ୍ଟା କରୁଥିଲୁ କି ନିମାଗତ ଏହାଙ୍କର ପ୍ରଖ୍ୟାତ କରିବ । ଉଧାତା ଅନ୍ୟରୂପ ବିପ୍ଳର କଲେ ଅସୁଦ୍ଧ ବାହାର ଅଛି । ମନୁଜମୟ ପରମେଶ୍ୱର ଏହାଙ୍କ ଅସ୍ତର ମଙ୍ଗଳ ବ୍ୟାଧି କରୁବେ ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ପରତା- ରଦର୍ଶକୁ ସଜ୍ଜନା ଦେବେ । ଏହି ଫାଲଗୁଣ- ମାସ ତା ୧୫ ରଖରେ ଏହାଙ୍କ ପୁତ୍ରର ଶୁଭ ବିଦାୟର ଲଗ୍ନ ପୁରି ହୋଇ ଅଦୈବତମାନ ଦେଉଥିଲ ଏବଂ କେତେକ ଛିଅ ଛିଅଣୀ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବଡ଼ ତାହାଙ୍କ ଉତ୍କଳ ଅଧିଷ୍ଠିଲେ । ଏମନ୍ତ ସମୟରେ ନିଷ୍ଠୁର ସମକ ତାହାଙ୍କ ଦସାରରୁ ଦେଲି ଯାଇ ଦର୍ଶରେ ବିଷଦ ଘଟା- ଈଳ ଅଦୂର ଦୁଃଖର କଥା !

ଉତ୍କଳଶୈଳ ଉତ୍କଳ ଅବିଭାଗେନସ୍ ଏବଂ ଅବଶ୍ୟକ ମୁରୁରେ ପ୍ରଜା ସାଧାରଣଙ୍କ- ଶ୍ରେକ ସଦାନୁଭୂତ ସ୍ତ୍ରୀଦାର କରି ଶ୍ରମଣ ମହା- ଶୀ ଲୁଚିବେଶ୍ୱର ଯେଉଁଠି ବିକଳରେ ପ୍ରବାସ କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁର ଅନୁବାଦ ଦେଶୀୟ ସମ୍ବାଦ- ପତ୍ରମାନଙ୍କରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଅଦେଶ ଦେଇ ଥିବାରୁ ବଙ୍ଗୀୟ ଗର୍ବମେଖନ ଅନୁସୈଧକ୍ରମେ ବଙ୍ଗୀୟ ଶ୍ରେୟରୁ ଅସିଥିବା ନିଃଲିଖିତ ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ ଅମ୍ଭେମାନେ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶକଲୁ ଯଥା ।

(ଅସବର୍ଣ୍ଣ, ତା ୨୨ ରଖକାଳ ଏଣ୍ଟ ସନ ୧୮୯୭)

ଅମ୍ଭର ଓ ଅମ୍ଭର ପରମାରବର୍ତ୍ତନ ଓ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଜାତିକ ପକ୍ଷରେ ଯେତେ ଦୂର୍ଭିକ୍ଷନା ଘଟି ଅଛି ତହିଁମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିକ ରଜା ଅଛି ସବୁ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଦୁଃଖଜନକ ଓ ଦାରୁଣ ଏହି ଦୂର୍ଭିକ୍ଷକାସମୟରେ ଅମ୍ଭର ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶରେ ଦାସ କରୁଥିବା ଅମ୍ଭର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ସହଯୁକ୍ତି ଓ ସ୍ନେହ- ଦୁର୍ ସଦାନୁଭୂତରେ ଅମ୍ଭର ହୃଦୟ ଗଭୀର- ଭାବରେ ଅକୃଷ୍ଣ ଦୋଇଥିବାରୁ ଅମ୍ଭେ ପୁନଃ ସେହି ମନର ଲାଭକୁ ପ୍ରକାଶ କରୁ ଅଛୁ । ଅପା-ବିବେଚନ, ମନୋହର, ଧାର୍ଯ୍ୟ ଓ ସବକ-

ନପ୍ରୀୟ ଅମ୍ଭର ସ୍ନେହାଂବୁ ୧୯- କାଳରେ ଅବସ୍ଥାତୁ ସ୍ୱର୍ଗଗାମୀ ଦେବାରୁ ପତ- ଶୟ ମର୍ତ୍ତ୍ୟବତ ତାହାଙ୍କର ପିତାମାତା, ପୁତ୍ର-ସୌ- କଳା ତାଙ୍କର ପ୍ରିୟପୁତ୍ରପୁତ୍ରୀ ଏବଂ ସ୍ନେହ-ବଦ୍ଧ- ଲା ଅମ୍ଭେ ଏହି ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟପୁତ୍ର ପେଦରେ ଏପରି ଅଭୁତ ଦୋଇଅଛୁ ଯେ ଉଧାତା ଅ- ଅଜ୍ଞେୟ ବିଷକୁ ଶିବେଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ବଞ୍ଚି ମଣୁଅଛୁ । ଏମନ୍ତ ସମୟରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲେକଳ ସଦାନୁଭୂତ ତଦୋଦୟକକରୁପେ ଓ ଦୃଷ୍ୟ- ରୂପେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦୋଇଥିବାରୁ ତାହା ଅମ୍ଭପ୍ରତ ବିଶେଷରୂପେ ରୁଷ୍ଟିଜନକ ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ଅମ୍ଭେ ଅମ୍ଭର ନିଜପକ୍ଷରୁ ଓ ଅମ୍ଭର ସନ୍ତାନ- ସନ୍ତାନମାନଙ୍କ ଶ୍ରେୟ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରଦର୍ଶିତ ସଦାନୁଭୂତର ସେହିସବୁ ଚିତ୍ତ ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭର ହୃଦୟର ନିଶେଷ ଭାବଣିତା ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଅଛୁ ; ପୁଣି ଅମ୍ଭର ଯେଉଁ ପ୍ରୀୟ ଶୈଳ୍ୟ ଅମ୍ଭେ ପୁଣି ରୁଦ୍ଧ୍ୟ ସ୍ନେହ କରୁଅଛୁ ଓ ଯେ ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ସୁଖ ପ୍ରାୟ ସେବା କରୁଥିଲେ ତାଙ୍କର ଗୁଣାବଳୀ ସର୍ବସାଧାରଣ ହୃଦୟଜନ କରୁଥିବାରୁ ତାହା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଃଖସମୟର ଅମ୍ଭପ୍ରତି ଓ ଅମ୍ଭର ପରବାର- ଦର୍ଶକ ପ୍ରମ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସାମୁଦ୍ଧାୟ ବିଷୟ ଦୋଇଅଛି । ଗତ ଉତ୍କଳବର୍ଷ ବ୍ୟାପୀ ଅମ୍ଭର ସୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସମୟରେ ଅମ୍ଭର ମୁରୁଜନକ କର୍ତ୍ତୈକ ପ୍ରକୃତରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଦୋଇଅଛି । ଅମ୍ଭର ପଦ ସହିତରେ ତିରି ସଲ୍ଲୀ ଅମ୍ଭର ଚରଣମ, ଚନ୍ଦ୍ରା ଓ ବସ୍ତ୍ର ଅନେକ ଦୋଇ- ଥିଲେଦିଏ ଅମ୍ଭେ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ନିକଟରେ ବ୍ୟକ୍ତତାର ସହିତ ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ଯେ ସେ ଅମ୍ଭର ଜୀବନ ଥିବାଯାଏ ଅମ୍ଭର ପ୍ରିୟ ସ୍ୱଦେଶ ଓ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ମଙ୍ଗଳ ଓ ପୁଖର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପଶେମ କରିବାପାଇଁ ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ଯଥୋଚିତ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ବଳପ୍ରଦାନ କରୁ ଥାଉନା ।

—* * *—

ଓଡ଼ିଶାରେ ଶେଷକଟ ।
ବଙ୍ଗଦ୍ୱାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଶାସକତତ୍ତ୍ୱ ମାନବର ସର ଗର୍ଭିଷ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଚାହାଦୁର କଠସପ୍ରଦତ୍ତ ଓଡ଼ିଶାରେ ତୁମଣ କରୁ ଅଛନ୍ତି । କଠବର୍ଷ ଜନୁଏରୀମାସରେ ନିଶେଷକାର୍ଯ୍ୟରେ ସେ କେବଳ ବିଷକିଳା ପତ୍ର ତୁମଣ କର ଅଭିଷିକ୍ତ ଗୁଲିମାଲ ଥିଲେ । ମା ୧୩୧ ରୁରୁ ପୁଣି ଓଡ଼ିଶାରେ ବରଜମାନ ଦୋଇ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଛଡା ସମସ୍ତ ସବୁକିଳକ

ର ପଦାର୍ପଣପୂର୍ବକ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ ଦେଉ-
ଅଛନ୍ତି ସାମାନ୍ୟ ସୁଖର ବିଷୟ ନୁହଇ । ଏ-
ହାଙ୍କ ଶାସନାଧୀନ ଭୂମିଶାସ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା
ଧରଣରୁ କରନ୍ତୁ ନୁହଇ ଏବଂ ଅନୁଭବ ସୁଭବଂ
ଅଧିକ ଧରଣରେ ଏହାଙ୍କ ମନୋଯୋଗ ଏବଂ
ପ୍ରସାଦର ଲିଖାଣ । ଅମୂମାନଙ୍କର ଏକାନ୍ତ
ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ମାନବର ମହୋଦୟ ସେହି ଦା-
ୟିତ୍ୱ ବିଶେଷରୂପେ ଅନୁଭବ କର ଏବେ ଶାସ୍ତ୍ର
ଅମୂମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଅଧି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ଅମୂମାନଙ୍କର ସଦସ୍ତ ଦୁଃଖ ଥିଲେହେଁ ବିଜ-
ପ୍ରତିକ୍ରମକ ଦର୍ଶନ ଲଭକରି ସୁଲଭତ ଦେଉ-
ଅଛି । ବାସ୍ତବରେ ଯେତେବେଳେ ଅମୂମାନଙ୍କ
ଶାସନକର୍ତ୍ତା ଭ୍ରମଣର ପରଶ୍ରମ ଓ କ୍ଳେଶକୁ ଏ-
କାବେଳକେ ଭୁଲ କରି ଅମୂମାନଙ୍କର ଧନ-
ପ୍ରାଣରକ୍ଷା ଏବଂ ସୁଖ-ସୁଚ୍ଚନତା ସମ୍ପାଦନ
ଛଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ-
ମାନ ଭଲଭଲ କରି ପଦଶା କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ଯେ ଯାହା ନିବେଦନ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ଅଗ୍ରଦ-
ସହର ଶ୍ରବଣ କରୁଅଛନ୍ତି ତେତେବେଳେ
ଅମୂମାନଙ୍କର ଅନନ ବିନା ଅଛି କି ହୋଇ-
ପାରେ ? ସର ଇଲିୟଟ ବାହାଦୁରଙ୍କ ପରି
ଶାସନକର୍ତ୍ତା ପାଇବା ଦୁର୍ଲଭ । କରୁଣାମୟୀ
ସ୍ୱଚ୍ଛବଦେଶ୍ୟ ଭିକ୍ଷୁରଣ ଉପଯୁକ୍ତ ପାତ୍ରରେ
ଶାସନରୁ ଅର୍ପଣ କରି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅମୂ-
ମାନଙ୍କର ଉପା ଅଶା ଅଛି ଯେ ଏହାଙ୍କ ଶା-
ସନନାଳରେ ମଙ୍ଗଳ ବିନା ଅଛି କିଛି ଦେବ
ନାହିଁ ।

କେହି ପ୍ରଶ୍ନ ପାରନ୍ତି କି ଯେବେ ମାନବ-
ବର ମହୋଦୟଙ୍କ ଶୁଭଗମନରେ ଓଡ଼ିଶାର
ପ୍ରଜାମାନେ ଏବଂ ଭଲଭ ଭେବେ ତାହା-
ଙ୍କର ସୁଖକାର୍ଥେ କୌଣସି ଅଜମର ହୋଇ
ନାହିଁ କାର୍ଯ୍ୟ ? ଏଥିର ଉତ୍ତର ଏହିକି
ବାସ୍ତବରେ ସଜ୍ଜତ୍ୱରେ ଓଡ଼ିଶା ଅପର କୌ-
ଣସି ପ୍ରଦେଶରୁ ନୁହଇ ଏବଂ ଅନୁଧ୍ୟାନ
ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ଗୁରୁଗମନକାଳରେ ଓଡ଼ିଶା-
ବିଧିମାନେ ଯେପରି ଅଜମର ସହର ଅପ-
ଶାର ମନୋଗତରୁ ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛନ୍ତି
ତଦ୍ୱାସ ସେମାନଙ୍କ ସଜ୍ଜତ୍ୱ ଯଥେଷ୍ଟରୂପେ
ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଅଛି । ଗରୁଡ଼ ମଧ୍ୟ ତାହାସବୁ
ବାସ୍ତବ୍ୟରୂପେ ଅନୁଭବ ହୋଇଥିଲା । ସି-
ନ୍ଧୁତ ଶ୍ରୀମତୀମହାଶୟୀ ଏବଂ ଶୁଭପରବାସୟ-
ମାନେ ସଜ୍ଜତ୍ୱର ଅକାଳ ବିଯୋଗରେ
ଅସ୍ଥିର ସଜ୍ଜତ୍ୱରୂପମାନେ ଶୋକତର ଧାରଣ

କରୁଅଛନ୍ତି । ଏସମୟ ଉତ୍ତର କାଳ
ନୁହଇ । ଏଣେ ଓଡ଼ିଶାର ଅଧିକାଂଶ ଏବର୍ଷ
ଧୋଇ ମରୁତ ଓ ବାତ୍ୟା ଯୋଗୁଁ ବଡ଼ କ-
ଷ୍ଟରେ ପଡ଼ିଅଛି । ବିଶେଷତଃ ସର ଇଲିୟଟ
ଅଜମରପ୍ରସ୍ତୁ ନୁହନ୍ତି ସେ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରସ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁ-
ସ୍ତେଧରେ ସେ ଅନେକଥର ତାହାଙ୍କ ଶାସିତସ୍ତ-
କ୍ୟମଧ୍ୟରେ ଭ୍ରମଣ କରିବାର ଇଚ୍ଛା ରଖନ୍ତି । ପ୍ରତି-
ଥର ଲୋକମାନେ ତାହାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନେ ଭବିଷ୍ୟରେ
ପଡ଼ିବା ଭଲ ନୁହେଁ ଏଥିପାଇଁ ସେ ପୂର୍ବରୁ କିଛି
ପଠାଇଥିଲେ କି ଯେ ଯେଉଁଠାରେ ସେ ଥରେ
ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି ଅଛି ଥରେ
ଶ୍ରଦ୍ଧା କରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଏକଗରରେ
ପହଞ୍ଚିବା ସମୟରେ ମିତ୍ରନିସିପଲକମିଶ୍ୱର-
ମାନଙ୍କୁ ସେ କଥା ସ୍ୱୟଂ ବୁଝାଇ ଦେଲେ ।
ଏହି ସବୁ ବାରଣରୁ ଏଥର କିଛି ଉତ୍ତରକାର୍ଯ୍ୟ
ହୋଇ ନାହିଁ । ଏଥର ଗସ୍ତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
କେବଳ କାର୍ଯ୍ୟ । ଉଦ୍ୟାନ୍ୟଥର ସାଧାରଣ-
ଲୋକେ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଆଜମରପୂର୍ଣ୍ଣ
ଅଧ୍ୟୋଜନ କରିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଥିଲେ
ଏବଂ ତହିଁପାଇଁ କିଛି ଖର୍ଚ୍ଚାନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଦେଉ-
ଥିଲେ । ସେକଗାର ଦେଉଥିଲେ ଫୁଲ ଫାନୁସ-
କାରିଗରବର । ଏଥର ସେହି ବ୍ୟୟ ଓ ବ୍ୟ-
ସ୍ତତା ଅମଲକ ଉପରେ ପଡ଼ିଲା ଏବଂ ସେକ-
ଗାର ଦେଲ ଦରଜ ଓ ପାଗବାଳକାକାଳଙ୍କର
ଅପକା ସିରସ୍ତା ଠିକ ରଖିବାପାଇଁ ଅମଲ-
ମାନେ ଦବା ସ୍ୱା ଖଟୁଥିଲେ ଓ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ନୁଅପୋଷାକ କରିବାରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଉତ୍ତା
ଅଧକରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଏବ୍ୟୟ ଓ
ବ୍ୟସ୍ତତା ଅପାତତଃ କାହାରବ ବାଧୁଲେ ସୁଦ୍ଧା
ଦୁଃଖର କଥା ନାହିଁ କାରଣ ସିରସ୍ତାମାନ
ସଜାତ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ସିରସ୍ତା ପରସ୍ତାର
ଦେବା ସଙ୍ଗେ ଅମଲକର ଦେଶ ସୁଦ୍ଧା
ପରସ୍ତାର ଓ ପରସ୍ତାଣୀ ହେଲା ଯାହା କି ଦାର୍ତ୍ତ-
କାଳସ୍ତାୟୀ ହେବ । ବାସ୍ତବରେ ଅମଲକ କଳା-
ଧଳାମିଶା ପୋଷାକ ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଅଛି ।
ମାନବର ମହୋଦୟ ଯେଉଁଠିକ ଯେଉଁ-
ଠାରେ ରହି ସେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ତାହା
ପଞ୍ଜରୁ ବିସ୍ତାରରୂପେ ଯାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ-
ଅଛି । ତହିଁର ଦ୍ୱିରୁକ୍ତିର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ।
ଏକକି କହଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ଦେବ ସେ ଅନୁଷ୍ଠା-
ନପତ୍ରଲିଖିତ ମତେ ସକଳ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ
ଅଛି । ବାଲେଶ୍ୱର ଉଦ୍ୟ ଓ ଯାଜପୁରଠାରେ
ଅଧିକନପତ୍ରମାନ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇ ଥିଲା ବାରଣ

ସେ ସବୁ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ମାନବର ପୁଣ୍ୟ କେବେ
ଯାଇ ନ ଥିଲେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଠାରେ କେଉଁଠି-
ର ଅନେକ ପ୍ରଜା ମହାରାଜାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ
ଗୁହାର କରିଥିଲେ । ଏହି କେଉଁଠିର କଲର
ଏଥର ଗସ୍ତର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ
ତାହା ଏ ନଗରରେ ଗତ ଗୁରୁବାର ଏହିପରି
ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେଲା କି ସ୍ୱୟଂ ନନକଶୋର ଦାସ
ବାହାଦୁର କେଉଁଠିର ଯୋଲିକଲ ଏକକା
କମ୍ପୁଳ ହେଲେ । ସେ ସୁଦ୍ଧାକାଳ ସଙ୍ଗେ
ଭେଦ କେଉଁଠିରକୁ ଯିବେ ଓ ଯେଠାର ସମସ୍ତ
କାର୍ଯ୍ୟ ବୁଝିବେ । ମହାରାଜା ଅପଣା ସକ୍ୟରେ
ରହି ତାହାଙ୍କ ପରମର୍ଶାନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।
ଉତ୍ତର ସାହେବ ଏବଂ ବାବୁ ଫକୀରମୋହନ-
ସେନାପତି କେଉଁଠିରୁ ବିଦାୟ ହୋଇ ଯିବେ
ଏବଂ ଫକୀରମୋହନ ବାବୁଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ବାବୁ
ଦୁର୍ଗାଦାସ ମୁଖ୍ୟତା ପ୍ରେରଣ ଦେବେ । ଏ-
ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅବଶ୍ୟ ସନ୍ତୋଷଜନକ ହୋଇ ଅଛି ।
ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟମାନ ପରିଦର୍ଶନ କରିବାର
ଫଳ କ୍ରମଶଃ ଜଣାଯିବ ଓ ତହିଁପାଇଁ ଲୋକେ
ବ୍ୟସ୍ତ ନାହାନ୍ତି । ଲୋକଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଷ୍ଣୁ
ବିଶେଷତଃ ବାତ୍ୟାପୀଡ଼ିତ ଅଛଇଲ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶା
ଭଲ କରି ମାନବର ମହୋଦୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ
କରିବେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଏହି ଅଶା ଏବଂ ତାହା
ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ସମସ୍ତେ ଆନନ୍ଦିତ ହେବେ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ କିଛି ଶାନ୍ତ ଅନୁଭବ ହେଉଅଛି । ଏବଂ
ଗୋବରରେ ବନ୍ଦେ ମେଘ ଦେଖା ଦେଉଥିଲା ମାତ୍ର ଏ
ବନ୍ଦରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ନାହିଁ ।
ଅନନ୍ଦ ସହର ଅବଗତ ହେବୁଁ ଯେ ବର ସୋମବାର
ପୁଣ୍ୟ ତଥାରେ ବର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଅଞ୍ଚ-
ଳରେ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଅଛି ।

କଲିକତା-ଗଜେଟ ।

ଶ୍ରୀମତ୍ର ଜ, ରଘୁରବେକ ଓ ଶ୍ରୀମତ୍ର ଜ, ବାସେଇ
ସ ଦେବମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ଜଗତ କାର୍ଯ୍ୟ ତଳାଇବା ସକାଶେ
ଅଧିକତମ ପୁରସ୍କେତେକ ସ୍ୱରୂପ କମ୍ପୁ ହେଲେ ।

ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ଗଡ଼ ତା ୧୨ ରଘୁରେ
ଦାଉରଇଁ ଯାତ୍ରା କରି ଅଛନ୍ତି । ସେଠାକୁ ବ୍ରତବଦାରବୁ
ଯିବେ ।

ଅଗାମୀ ଅପ୍ରେଲମାସ ତା ୨ ରଘୁରେ ଗଡ଼ପୁରୀ ବରଦ
ଯାତ୍ରା କରିବେ । ତାହାକୁ ଶୁଭଅଧିବାକାର ମହାମାନ୍ୟ
ଗଡ଼ପାହେବ ବସେଇବୁ ଯାତ୍ରା କରିବେ ଏବଂ ସେଠାରେ
ବସେଇ ଶାନ୍ତା ଜନକର ପ୍ରତ୍ୟା କରିବେ ।

ର,
 ପୁରେ,
 ର,
 ର ସତ୍ୟା ।
 ଦେଇ,
 ତେ ନେଇ,
 ନୁ ବେହୁ,
 ଗାର ବନାଥ ।

ଅଦେ ବସପୂଜା ସର୍ବଦେବାନଗ,
 ସଜରକ୍ତିଭାବେ ଉତ୍କଳାର ମନ,
 ସଜପଥେ କର ପଦାକା ବନନ,
 ସମିଆକା ବାଜ ସୁନ୍ଦର କର ।
 ନରୁପିତବେଳେ ଯାଇ ସଜଧର,
 ଯୋବଗୁଆଟରେ ଦରଶନ କର,
 ପୁଣିପାଠେ ସଜସମ୍ମାନରେ କର,
 ନଗରକୁ ଆଣ କର ସାଦର ।

ଲଟକଳଚଟରେ ଦୁଃଖବର୍ଣ୍ଣନା ।

ସଜଶୈଳକର ଅମୂଲ୍ୟ ଜୀବନ,
 ଅସମୟେ କାଳ କରଇ ଦରଶ,
 ଏ ଦାରୁଣବାର୍ତ୍ତା ନୋହୁଁ ବସୁରଣ,
 ଉତ୍କଳକୁ ଯାତ୍ରା କଲ ଆପଣ ।
 ଏ ଦୁଃଖସମୟେ ନିଜ-ଦୁଃଖକଥା,
 କହିବାକୁ ମନେ ଜାତହୁଏ ବ୍ୟଥା,
 ତର ପ୍ରତିକର ପଣ ଏହି ପ୍ରଥା,
 କି ଚହଲେ ଦେବ ପର ଦୁଃଖ ।

କି ଦହକ ଲଟ ଅଲୋକ ଅକାର,
 ମଧ୍ୟରେ ସେପରି ପ୍ରଭେଦ ବିପ୍ରାର,
 ସେହପରି ଏକା ଦଃଷ୍ଟି ଏବାର,
 ସୁଖ ଯାଇ ଦୁଃଖ ପଡ଼ଇ ମାଡ଼ି ।
 ଉତ୍କଳଭୂମିକି କଲେ ଅଗମନ,
 ସଦାରମୂର୍ତ୍ତି ଘୋର ପ୍ରଭଞ୍ଜନ,
 ଘେନି ସଙ୍ଗେ ସଖା ଜାମୁକବାହନ,
 ମଦାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେଖା ଗଲେଟି ଶକ୍ତି ।

ଯାଅ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ଫେରି କର,
 କି ଦୁଃଖ ଦେଖିବ ନୟନରେ ଭରି,
 ସୁଦୃଢ଼ କେହରୁ ଲୋଭକଲବଣି,
 ନୁହଇ ଏ ସବୁ ଅଲୀକ କଥା ।
 ଦେଖ ଦେ ପ୍ରଥମେ ଏହେତୁପତ୍ନ,
 ଉତ୍କଳ-ଅଧିକ ପ୍ରଧାନ ଆପ୍ତାନ,

ବାଲୁକାଶ ବସ ଭର ମରୁସ୍ଥାନ,
 ପାଥନ୍ତି ପରକା ସେମନ୍ତ ବ୍ୟଥା ।
 ଶୁନ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଦୋଇ ପଡ଼ଇ ହୁଙ୍କଡ଼ି,
 ହରିଶ, ମରତପୁର ଦୃଢ଼ ଗଡ଼ି,
 ବାଲୁକା ବାଲୁକାଦରେ ଅଭକ୍ତ,
 ଦରଦରପୁର ମହାଶୁଖାନ ।
 ଦେବପ୍ରାମ ପୂଜା ପ୍ରାଚୀନପାଚଟ,
 ମାଧବଙ୍କ ଯାଠ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଶଙ୍କଟ,
 ପଶୁପତ୍ନିକାଶେ ନଷ୍ଟ ବାଟ ଘଟ,
 କି ଦେଖେ ନୟନ ନ ଶୁଣେ ବାନ ।

ଦେଖ ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ କ୍ଷେତ୍ର ଧାମ,
 ଯାଦାଯୋଗେ ହିନ୍ଦୁ ସବୁର ସୁନାମ,
 ପ୍ରକାଶି ଭାବେ କୃତ୍ୟ ଅପୂଜାମ,
 ସେହୁପାଠେ ଅଜି କି ଦୁଃଖବାଣୀ ।
 ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ଦିର,
 ଖଲକକ ବନଗୁରରେ ଅସ୍ଥିର,
 ମଦାକଲବଟ ଉପୁଡ଼ି ଭୂମିର,
 ଉପାତେ କି ଦମା ଦେବ କେ ଜାଣି ।

ନାରବେଳ ନାଗବନ୍ଧୀ ସେ ପୁନାଗ,
 ଶୁବାକ ପନସ ରମ୍ଭା ଅମୁବାଗ,
 ସରଥକୁ ସର୍ବ ସୁନ୍ଦର ସସଗ,
 ସର୍ବ ସମ ଶୋଭଇନ୍ତି ଭୁଞ୍ଜଗେ ।
 ଅନୁକୂଳ ଫଳ ଅଟେ ସେ ଶାଫଳ;
 ତହିଁ ବଶୀଭୂତ ଅଟଇ ଉତ୍କଳ,
 ପାନଖିଲଖଣ୍ଡି ପ୍ରଧାନ ସମ୍ଭଳ,
 କି ଦେବେ ବହୁକ୍ ସ୍ନେହାନୁଭବେ ।

ଜନଶନେ ମକ ବଜ୍ର ଛକ ଛକ,
 ଛପରରେ ନାହିଁ ଲଲଗଣ୍ଡି ଛକ,
 ଦବାଭାଷେ ରାଣେ ଶିଶିର କସଣ,
 ପାଉଁଶିନ୍ତି ଭବ ପରଜାତପୁ ।
 ନାଦାନ୍ତି ବଜ୍ରମା ବ୍ୟଧନା ନିତୟ,
 ମୃତଶବ ପଡ଼ି କି ଦୁର୍ଗମମୟ,
 ସକ୍ୟଖଣ୍ଡ ଅଜ ଅଯୋଗ୍ୟ ଅଥୟ,
 ମଦାମାତ୍ସ ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ଉଦୟ ।

କରଯୋଜି କରୁଅଛୁ ନିବେଦନ,
 କର ଲଟ ଦୟା-ଦାର ବରଷଣ,
 କରଦୁମ ସମ ଦୋଇ କର ଦାନ,
 ସମ୍ପୁ ସିନ୍ଧୁସଙ୍ଗେ ମିଶ୍ର ଏ ଦୁଃଖ ।

ଉତ୍ତବ ନୁପତ୍ତ-ସୁପତ୍ତକେବଳ,
 ଅନୁକୂଳ ଏହି ଉତ୍କଳଭୂବଳ,
 ପୁସ୍ତ ଦେବ ଅଲୁକିତ ପ୍ରକାମନ,
 ବଦ୍ଧିବ କି ସବେ କାମନା ସୁଖ ।

ଏ ଶାସନମାଳ ନିଜ ଦୁଃଖକର,
 ବିଗୁରର ବ୍ୟୟ ଅଜ ଶୁରୁଭର,
 ଏଦେଶୀ ନୁହନ୍ତି ଭେଜେ ଶକ୍ତିଧର,
 ଯାରେ ଲଟ ଏହା କର ବିଗୁର ।
 ଭାଗ୍ୟ ଦଶ୍ରବିଧ ଦେଖିଯାନା ଅଧାନ,
 ଦୋଇ କେତେ ଜନ ଦେଲେ ଶକ୍ତି ସାନ,
 ଏ ଜୀବନେ ଲାଜ ଉଦୟ କଠିନ,
 ଦୈନ୍ୟ ଦଶାକମେ ହୁଏ ପ୍ରସାର ।

ସଜବିଧ ଯେତେ ହୋଇବ ସରଳ,
 ଶାସନେ ସୁନ୍ଦର ତଳବ ଏ ସୁଳ,
 ଦୁସ୍ତିବନକୁ ଯୋଗ୍ୟ ଯେ ଶୁଖଳ,
 ମୁଖିକପକ୍ଷରେ ସେ ବିପଦଳ ।
 ଶୁଣିକ ଉପରେ ପଡ଼ିଲେ ଅଘାତ,
 ରୁଷ୍ଟିଭୂତେ ସେହୁ ହୁଏ ଭୂମିପାତ,
 ଭେଷନେ ଏକକେ ହୁଅନ୍ତି ନିପାତ,
 ଜଟିଳବିଧରେ ଦୋଇ ନହୁଇ ।

ଦଶହଂଶଗ୍ରାମେ ବିଗୁରଅଲକ୍ଷ୍ମୀ,
 ପ୍ରଜାଶିଳ ଦେଲେ ନ ରହିବ ଭୟ,
 ପୁସ୍ତକନ ସାଧି କଲେକ ଅଶୟ,
 ଅଧି ବ୍ୟୟେ ଦେବ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ ।
 ହିନ୍ଦୁଗ୍ରାମାନେ ଗ୍ରାମରେ ପ୍ରଧାନ,
 ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲେ ଏକା ଏକାରଣ,
 ଶୁଦ୍ର ବିବାଦକୁ କର ନିବାରଣ,
 ଶୁରୁ ଦେବେ ସାଧାପାଶେ ପ୍ରେରଣ ।

ମଦାମାକ୍ୟ ଲଟ ଅଜ୍ଞ ଏବେ ଥରେ,
 ଦୁଷ୍ଟିପାତ କର ବାଣିଜ୍ୟବ୍ୟାପାରେ,
 ଏଦେଶୀ ଶିଳିକ ଅବଶ୍ଟାକୁ ବାରେ,
 କି ଭୋଗୁଛନ୍ତି ସେ କଠରୁଣ୍ଡାଳା ।
 ନାଦାପୋଗେ ଏହା ହୁଏ ସଘଟନ,
 ଶମ୍ଭୁ ସୁବଳ କି ଦେବ ବଚନ,
 ବିଲଭଦରବ ବରଅଛୁ ପଣ,
 ଉପଦାର ଦେଇ ଦାରଦ୍ରୁମାଳା ।

ଜଣାଉଛି ଲଟ ଦୋଇ ସୁବମାତ,
 ଏ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଣାଳୀ ନୁହେଁ ନୋମାତ,

ହିନ୍ଦୁଜାତିଦେବ ଅଜ୍ଞାନେ ନିର୍ଦ୍ଦିତ,
 ଉଠୁଅଛି ଧୀରେ ନର ଦର୍ପକ ।
 ନାନାଜାତି ଶିଶୁ ବସି ଏକାସନେ,
 ଲାଗିଛନ୍ତି ସଦା ଗ୍ରାସା-ଅଧ୍ୟୟନେ,
 ସୁଖୀୟୁ ବୃତ୍ତିକ ଶତ ଭୁଞ୍ଜିଲାନେ,
 ଦାସପଣେ ମାନ ବୋଧନ୍ତି ମନ ।

୧୮

ଶୁଣାଥୁବ ଲଟ ହିନ୍ଦୁଙ୍କ ପୁରୁଣ,
 ଶ୍ରୀରାମଚରଣ ଦଳାପଥାଶ୍ୟାନ,
 କରୁଥିଲେ ଯେତେ କର ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ,
 ଏହି ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନେ ନୁହଇସାର ।
 ଚାହିଁ ସଙ୍ଗେ ଯେବେ କରବ ଭୁଲନା,
 ଏକର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପଠିବ କଲନା,
 ନବକନୋବସ୍ତେ କି ଭୁଞ୍ଜିବମନା,
 ଦେବ ବୋଲି ଲଟ ନୁହେଁ ବିଶ୍ୱର ।

୧୯

ବହୁକାଳ୍ ବେଳେ ଲଟକ ଶମ୍ଭୁର,
 କରୁଅଛୁ ଅମ୍ଭେ ଗୁଣାଗ ପ୍ରଭୁର,
 ମିଳାଇବା ପାଇଁ ଏ କଟକ ପୁର—
 ସଙ୍ଗରେ ସମ୍ଭଲପୁର ଗଞ୍ଜାମ ।
 କହି କହି ଲଟ ଅକଲୁଁ ଏଥର,
 ନ ଶୁଣିଲେ ଅଜ୍ଞ ବି ଅଛୁ ଉତ୍ତର,
 ଲୋକସଙ୍ଗେ ଯେତେ ଲାଗେ କର୍ମକାର,
 ସେହିପରି ସିନା ଅମ୍ଭର କାମ ॥

୨୦

ଖୋଲକଳା ନାହିଁ ଶତ୍ୟ ଉତ୍ତପନ,
 କାହିଁ ଧୋଇ କାହିଁ ମରୁଛି ଘଟନ,
 ଥାନ୍ତେ ଥାନ୍ତେ ଜାଲେ ଜାଲେ ମାତ୍ର ଧାନ,
 ଭରୁଛଲେ ଲମ୍ବକରଣ ମଥା ।
 ରବିଖନ ପୁଣି ଯଥା ତଥା ଜାଣ,
 ଭେଗିଅଛୁ ଯେଉଁ ବଦାସର ଟାଣ,
 ଏମନ୍ତ ସୁଲରେ ରହିଛୁ ପ୍ରମାଣ,
 ସୁକକର ଶତ ପାଇବା ପ୍ରଥା ।

୨୧

କେତେ ସୁଖକାର୍ଯ୍ୟ କରଇ ବ୍ୟାଧି,
 ନାଶୀୟୁଶକଟ ସାମୁଦ୍ରିକସାଧି,
 ଅତି ମନୋହାରୀ ସକ୍ୱାବାଟମାନ,
 ତାକଡର କେତେ ସୁଖିଆବାଣୀ ।
 କୁ କରନ୍ତୁ ଅମ୍ଭ କସାଲର ମନ,
 ଏ ସୁଖଭୋଗରେ ବନ୍ଧୁଅଛୁ ଦ୍ୱନ୍ଦ,
 ସତ କଥା ଲଟ ନ ମଣିବ ଛନ୍ଦ,
 ଏବା ଅନୁଭବୀ ଦେଲଟି ସାର ।

୨୨

ସୁରକାଳ୍ ହିନ୍ଦୁଙ୍କର ଏହିଜ୍ଞାନ,
 ସକା ପ୍ରକା ପକ୍ଷେ ଦେବତା ସମାନ,
 ପ୍ରକା ସୁଖ ଦୁଃଖ କରନ୍ତି ଶ୍ରବଣ,
 କହିଲି ଏ ସବୁ ଏହି କାରଣେ ।
 ସୁଖେ ଥାଅ ଲଟ ବଙ୍ଗଳାଗାକରେ,
 ପାଉଅଛୁ ମୁହିଁ ମୋ ପଶ୍ଚିମୁକ୍ତୀରେ,
 ପଦେ କଥା ଶେଷେ କହୁଛି ସର୍ଥାରେ,
 ଦୁଃଖୀ ଓଡ଼ିଆଙ୍କୁ ରଖିବ ମନେ ।

ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର
 ଛଟକ

ମୂଲ୍ୟପ୍ରସ୍ତି ।

କାଚୁ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ଯାତ୍ର ଓ ଇଚ୍ଚାଚାନକ ସାତ୍ର	ଟ ୩୯	
.. ଭଗବାନଭୂଷା	ସାତ୍ରକାଷ୍ଠ	ଟ ୩୯
.. ବୃଦ୍ଧାଭ୍ୟାସ	କଟକ	ଟ ୨୯
.. ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ର		ଟ ୧୯
.. ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର	ଦାମୋଦରପୁର	ଟ ୧୯
ଦାକ ପୁରଦାନ ମହାପାତ୍ର	କଟକ	ଟ ୩୯
ସେକେଟସ ଗଡ଼ଂରୁମ	କସ୍ତୁରୀ	ଟ ୩୯
କାଚୁ ଗଦ୍ୟାଚର ଦେବୀ	ଭୁବନ	ଟ ୧୫
ଶ୍ରୀ ସକା କରେ ବନଦା		ଟ ୩୯
କାଚୁ ବାହାନ୍ତ୍ୟ ପଞ୍ଚାମୁକ ଦେଃ କନକବର		ଟ ୨୯
ମେକେଟସ ଗଡ଼ଂରୁମ	କରଜାପୁର	ଟ ୩୯
କାଚୁ ଦାମୋଦରଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ ପକନା		ଟ ୩୯
.. ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ମହାନ୍ତି	କାରପଡା	ଟ ୫୫
.. ଗୋପାଳାୟ ଚୂପାଠୀ	କଟକ	ଟ ୧୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

NOTICE.

Wanted a Persian teacher for the
 Cuttack Peary Mohan Academy on
 a salary of Rs. 10 per month.

Applications with copies of testi-
 monials will be received by the under-
 signed up to the 15 March.

None need apply who has not
 some knowledge of English and
 Uryah languages also.

Cuttack, } Baikunthanath Dutt
 P. M. Academy, } Secretary
 18-2-02. } P. M. Academy Cuttack.

WANTED

A gymnastic teacher on a salary of
 Rs. 14 a month for the Jajpur H. E.
 school. The Candidates must have a
 fair knowledge of English. Apply at
 once to the undersigned.

B. N. Ghose
 Vice President.

ଜିଆଣେ

ଏଇ ଶାଲପ

ମୋଦର ଓ ଓ
 ଭୁଞ୍ଜୁ ମଶଲର ଓ
 ପୁନକପ୍ରକରଣରେ
 କଲଲେ ପାସର
 ବାତ, କୋମର ଓ ପୁଷ୍ପଦେବ ଦେବନା, ସଖର
 ଗଣିପୁଲ, ଓ ବ୍ୟଥାକର, କାସିକା ଓ ମୁଖର-
 ଭରରେ ଦା, ଦେବ ଚିତ୍ର, କସ୍ତୁର, ମଥାରୁ
 ଭୁଲଭୁଠା, ଦେବରେ ପାସପୁଟା ଓ ତକା
 ଦାମପତା କୁଶାଳ ପୁଲିସିପାପ୍ରଭୃତ ପାସ
 ଭୂପଦଂଷ, ଓ ଦୁଷିକ ରୁଲର ପାତା, ଏବ ଥାଉ-
 ଦୁବଲଜା, ମେଟ, ପ୍ରମେଟ, ସୁକ୍ରମେଟ, ସୁରୁ-
 ସରୁହାନ, ସୁପକବାତ, ଥାଉର ଭରଲଜା
 ପ୍ରସ୍ତାବକଲକ୍ଷଣି କ୍ୱାଳାକର, ଲୁଗାରେ ବଲଦଅ
 ଦାମପତା, ଅଲ କା ଅଧକପ୍ରସାବ ଦେବୀ, ଓ
 ଇଉସଦଧାତୁ ନିଃସୁବ ଦେବୀ, ଦାତ, ଗୋକ୍ର, ଓ
 ତକ୍ତ କ୍ୱାଳାକର ପୁରଣପୁକ୍ତି ନ ଥିବା, ସଦାଦା
 ଆଲସ୍ୟଭୁବ, କୋଷ୍ଠକବକା, ଶସରର ବଳ,
 ବାର୍ଯ୍ୟଜ୍ଞାନପ୍ରଭୃତ ମାନକଶସର ସବପ୍ରକାର
 ଜଞ୍ଜଳ ଓ ଦୁସ୍ତଭୋଗ୍ୟ, ଏବ ଯେଭୋଗ ସବପ୍ର-
 କାର ଔଷଧକୁ ଦରୁରଅଛି ସେଇସମସ୍ତ
 କଠିନଂ ଭୋଗ ଅଭୋଗ୍ୟ କରବାକୁ ଏଦାର
 ନ୍ୟାୟ ସମତାପରା ଔଷଧ ଜଗରରେ ଅଇ
 ଯୁ ନାହିଁ; ସବ ଦୁବଲଦେବ ସବଳ କର-
 ବାକୁ ଉଚ୍ଚା ଥାଏ, ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଦେବକୁ ବାର୍ଯ୍ୟ-
 ଶମ କରବାର ବାସନା ଥାଏ, ଦୁଷିକରକୁ
 ଶୋଧନ କରବାକୁ ବାସନା ଥାଏ, ଶଖର
 ଭୁଷ୍ପୁସ୍ତୁ ଓ କେଧାଭକ୍ଷିଷ୍ଟ କରବାକୁ ଅରୁ-
 ନାସ ଥାଏ ଭେଦେ ଏହି ଶାଲପା
 ସେବନ କର । ଏଥିରେ ପାସ, ଅଫିମ,
 ମଦ ପ୍ରଭୃତ କୌଣସିପ୍ରକାର କଷାକ୍ର
 ବସ୍ତୁର ସଶବ ନାହିଁ । ତଥାତ ଏଦାର ଏହି
 ଏଇ ଅର୍ଦ୍ଧସାୟ ଯେ ସେବନ କରୁଁ ଦେବ-
 ରେ ମୁହିଁ କାନ୍ଦ ହୁଏ; ଖୁଆ ଅଧ୍ୟନ୍ତ
 ବୁକିହୁଏ; ଓ ଦେବରେ ବ୍ରାଣ୍ଡ ବଲସହାର
 କରେ; ଏହା ବଜାଶାଲଗା ନୁହେଁ, ସକଲ-
 ରୁତ୍ତରେ ସକଲ ଅବସ୍ଥାରେ ଅବାଲ ବୁକ-
 ବନଦା ସେବନକରବାକୁ ପାରନ୍ତି; ଅଦାସ-
 ଦର ବଜାବଜ ନିୟମ ନ ଥିବାରୁ ଏଦା
 କରଜାକର ଏକମାତ୍ର କରୁରନ୍ଧ୍ୟାୟ ବାର୍ଯ୍ୟ

କରେ, ସମସ୍ତ ନିୟମପ୍ରାୟ ସ୍ୱାଭାବିକ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିବୋଧକ ଟ ୧୧ କା ଡକକ ଟ ୧୦୯ କା । ଡାକମାସୁଲ ସ୍ୱଭଳ । ଓଡ଼ିଆ, ବଙ୍ଗଳା, ଇଂ-ରାଜୀ, ଯେଉଁଠାରେ ଦେଖି ସ୍ୱାଖ୍ୟରେ ନାମ, ଧାମ ଲେଖିଲେ ମଫସଲକୁ ଦେ: ପେ: ଭାବରେ ଉପସ୍ଥ ପଠାଇଥାଉ, ସର୍ବଦା ଏକେଠା ଅବସ୍ୟକ ।

ଶ୍ରୀକ୍ଷତ୍ରମାଉସାର ଠିକଣା ।
 ଡାକ୍ତର ପା, ମାରଣୀ,
 *୧ ନଂ କଲେଜସ୍ତ୍ରୀ ଟ
 କଲିକତା

ନାମାବଳୀ ।

ହୁକୁମାନଙ୍କର ଦେବାର୍ଜନ ସମୟରେ ହୁକୁମାୟ ସ୍ୱରୂପ ଅଙ୍କରେ ଧାରଣ କରିବାର ମନୋହର ନାମାବଳୀ ବା ସପ୍ତରତ୍ନ; ଲମ୍ବ ପ୍ରାୟ ୨ ୧/୨ ଓ ପାଠ ଦୂରତାର ଏଥିରେ ଶ୍ରୀ ଜଗଦୀଧର ପ୍ରଭୁମୂର୍ତ୍ତି ପାଦପଦ୍ମ ପ୍ରଭୃତି ଚିତ୍ର ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଜଗଦୀଶ ଶରଣ ପ୍ରଭୃତି ଅନେକ ନାମ ଉତ୍କଳ, ବଙ୍ଗଳା ଓ ଦେବଜାଗର ସ୍ୱରରେ ଶୁଣା ହୋଇ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ଅମ୍ଭ ନିକଟରେ ଇତ୍ତ କଲେ ପ୍ରାକ୍ତମାନେ ପାଇ-ପାରିବେ । ମୂଲ୍ୟ ଖ ୧ ଶ୍ରୁ ଟ ୧୧କା ଓ ଡାକମାସୁଲ ଟ ୦ । ଏକତ୍ର ଦସ ବାରଖଣ୍ଡ କଲେ ଡାକମାସୁଲ ଉଣା ଥାଏ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ } ଶ୍ରୀ ଭଗୀରଥୀ ପାଠିକା ।
 ମହାନଗର }
 କଟକ }

ବାଲିକାଗଣ ।

ଉତ୍କଳସମିତା ଶୁଣା ଦରରେ ସବୁର ବନ୍ଧବ ଚୈତ୍ୟୁ ବଜ୍ରାଜ କାକୁ ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କର ସମ୍ବନ୍ଧ ବ୍ୟାଧିକତା କାକୁ ଅଭିଭାବକ ବର କମ୍ପାନୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉ ଅଛି ପ୍ରଥା—
 ୧୦ ପଦ ମାତ୍ର ୦ ୧୦୦ ୨୨୫ ୦୧୦ ୩ ୦୦୫
 ୧୧ ପଦ " " " ୩୨ " ୩ ୦ ୫୦
 ୧୨ ପଦ " " " ୫୩ " ୩ ୧ ୫
 ୧୩ ପଦ " " " ୭୪ " ୩ ୨ ୫

କ୍ରୀୟତ ବାକୁ ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କର ସମ୍ବନ୍ଧର ଉତ୍କଳସମିତା କାକୁ ନିକଟସ୍ଥ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦୋକାନରେ ଉପଲବ୍ଧତା ଓ ଉତ୍କଳ ଓ ରେସମିଓକେର ଲୁଗା ଓ ଷ୍ଟ୍ରେସିଓକେ ଓ ବର-କଳା କମାଣ୍ଡ ସତସତର ବିକ୍ରୟ ଦେଉ ଅଛି ଯାହା ସମସ୍ତ କ୍ରୀୟକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ଅଛି । ଉପରୋକ୍ତ ଅନେକପ୍ରକାର କେନ୍ଦ୍ର ବିକ୍ରୟ ବିକ୍ରୟ ସବାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ଯାହାକର ଗାଢ଼ା ଅବଶ୍ୟକ ଛାଡ଼ି ଦୋକାନରେ ଯଦେ-ଷଣ କଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-ପାରିବେ ।

ପିତୃତାର ।

ଏ ତାରକୁ ଦେଖିବେ ଆସବେ ଉଚିତ ଅର୍ଥରେ ଉତ୍କଳର କୋଠାଗଠର ଫାନ୍ଦରେ ଦେଲେ ଯାଣିଗଲା କହ ଦେବ ଦରମା ଯେ ଅଲେ ଲେପିଦେଲେ, ମଜୁରୀ ଦେବ ଓ ଉଚିତ ଧରଣ କାହିଁ ।
 ଚଳିଛି ତମତ୍ରୀ ଓ ସାକରେ ଲକ୍ଷଣବାର ତାଳି ମଧ୍ୟ ଅଛି ।
 ଅଭିଭାବକ ବିକ୍ରୟକାରୀ
 ଉତ୍କଳସମିତାରେ ଉତ୍କଳସମିତାଦୋକାନର ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳସମିତା ରୂପେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ପ୍ରଥା ।—
 ପ୍ରଥମପତ୍ର ସରକରେ
 ଅଭିଭାବକ ୩ ୦୦
 ଅଭିଭାବକ ୩ ୫
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପ୍ରମୁଦ ୩ ୦
 ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ବିକ୍ରୟକାରୀ ଯେତେ ସୁଦ୍ଧ ଦେଲେ ଉଚିତ ଅର୍ଥା ୩ ୫ ରୁ ଉଣା ଦେବ କାହିଁ ।
 ଦୁର୍ଲଭ ଓ ବିକ୍ରୟକାରୀ ସରକରେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଥମ-ପତ୍ରର ଦୋକା ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ ।
 ଅଧିକ ବିକ୍ରୟ ସବାରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ବିକ୍ରୟକାରୀ ଦୋକାନରେ ।
 ବିକ୍ରୟକାରୀ ମୂଲ୍ୟ ବିକ୍ରୟକାରୀଙ୍କ ପଠାଇ ତାକୁ ଦେବ ।

କଟକଉଷାର ।

ସବୁର ଓ ମଫସଲବାସୀମାନଙ୍କ ସୁଖାଥ ଅଜଳୁ ପ୍ରାୟ ସାକ୍ଷକର୍ଷ ଦେବ ପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ସୁବନୋବସ୍ତୁ ସହଜ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛୁ । ଏଥି-ରେ ନାନାବିଧ ଡାକ୍ତରୀ ଓ ବିକ୍ରୟକାରୀ ଶ୍ରୀକ୍ଷତ୍ର ସବୁର ଓ ମଫସଲବାସୀମାନଙ୍କ ସୁଖାଥ ଅଜଳୁ ପ୍ରାୟ ସାକ୍ଷକର୍ଷ ଦେବ ପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ସୁବନୋବସ୍ତୁ ସହଜ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛୁ । ଏଥି-ରେ ନାନାବିଧ ଡାକ୍ତରୀ ଓ ବିକ୍ରୟକାରୀ ଶ୍ରୀକ୍ଷତ୍ର ସବୁର ଓ ମଫସଲବାସୀମାନଙ୍କ ସୁଖାଥ ଅଜଳୁ ପ୍ରାୟ ସାକ୍ଷକର୍ଷ ଦେବ ପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ସୁବନୋବସ୍ତୁ ସହଜ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛୁ । ଏଥି-ରେ ନାନାବିଧ ଡାକ୍ତରୀ ଓ ବିକ୍ରୟକାରୀ ଶ୍ରୀକ୍ଷତ୍ର

WANTED
 A Sub-Inspector of schools, Pay Rs. 50, must be a graduate or under graduate with Educational experience and must be able to ride. Applications giving age and copies of testimonials should reach the Chairman on or before 15th. March next,
 Pooree District Board's Office } D. ALLEN
 The 9th. February 1892 } Chairman.

NOTICE.
 Wanted an English Teacher for the Asureswar Middle English school on Rs. 15 a month.
 Applications with testimonials will be received up to 22nd. Instant by the undersigned.
 Cuttack District Board's Office } M. S. Das
 The 6th. February 1892. } Vice Chairman.

ଏହି ନିମନ୍ତେ ଦାସ ବାହାଦୁର
 ଦେଖିବାରେ ନିୟମ ଦେବାକୁ ଅନୁଗ୍ରହ
 କଲେକୃଷ୍ଣ ମାଳକୋଷ୍ଠୀ-ପଦ ପୁନଃ ଦେଲ ।
 ଏହି ଉଚ୍ଚପଦ ପାଇବା ଯୋଗ୍ୟ କେହି ଦେ-
 ଶାୟ ଲୋକ ଓଡ଼ିଶାରେ ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ
 ସମ୍ଭବତଃ କେହି ଇଂରାଜ ଅଥବା ଦେଶୀୟ
 ସିଦ୍ଧିଲୟାନ ଏ ପଦ ପାଇବେ । କିନ୍ତୁ ଏଥି-
 ମଧ୍ୟରେ ଜନରକ ଛୁଟିଥିଲୁ ଯେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
 କୁଅଲି ସାହେବ ମନୋମାତ ଦୋଲଅଛନ୍ତି ।
 ଏହା ସତ୍ୟ ହେଲେ ଭଲ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ
 କାରଣ ସେ ଦୀର୍ଘକାଳ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ମେଳେ-
 କଣ୍ଠା କରି ଓଡ଼ିଶା ଗଜଲାଭନିଷୟରେ
 ବିସେଷ ବହୁଦର୍ଶିତା ଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଗରକେତେକ ସପ୍ତାହରୁ ସଜ୍ଜାବଳରେ
 ବହୁଦିନୀଦର ତାଲିକା ପ୍ରକାଶ ହେଉଅଛି ।
 ତହିଁରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ବର୍ଣ୍ଣାୟ ବ୍ରାହ୍ମଣକମଧ୍ୟରେ
 ଅବଧି ବହୁଦିନୀଦ ବସ୍ତ୍ରରୂପେ ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି ।
 ମୋହମଲର ବଥା କି କହବା କଲିକତା ନଗ-
 ରମଧ୍ୟରେ କେତେ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ଯାହା-
 କର ବସ୍ତ୍ର ବ *୩୨୦ ଚର୍ଚ୍ଚି ଅଧିକ ନୁହେଁ
 ଅଥଚ ୨୫୦୦ ବଦାଦ ଦୋରଅଛନ୍ତି । ଜଣେ
 ବ ୨୦୧୫ ଚର୍ଚ୍ଚି ବସ୍ତ୍ରର ଯୁକ୍ତିର ଏଥି ମଧ୍ୟରେ
 *୨ ଗ୍ରାମ୍ୟା ଦୋରଅଛି । ବଙ୍ଗଳା ସିନ୍ଧା ଓ
 ସତ୍ୟଜା ଦେଉ ଏଡ଼େ ଗୌରବ ଲାଭକରି
 ଯେବେ ଏହି ସାମାଜିକ ଘାତ ଉଠାଇ ଦେଇ
 ନ ପାରଇ ତେବେ ସେ ଗୌରବର ମୂଲ୍ୟ
 କେତେ ?

—୦୪୦୫୦—

ଦ୍ଵାଦଶ ଅଞ୍ଚଳରେ ନିମ୍ନସ୍ତର ନାମରେ ଏକ
 ଜାତି ହିନ୍ଦୁ ଅଛନ୍ତି । ତାହା ଶୈବ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି
 ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀର ହିନ୍ଦୁମାନେ ବ୍ୟସନକରୁ ତତ୍ତ୍ଵାଳ
 ବୋଲି ପୁଣା ବରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏହି ନିମ୍ନସ୍ତର-
 ମାନେ ଅଧିକ ବ ୨୦ ଚର୍ଚ୍ଚି ଦେଇ ଏକ ପଞ୍ଚାୟତ
 ବସାର ନିୟମ କରି ଅଛନ୍ତି କି ବଦାଦ ସମ-
 ଯୁଦେ କନ୍ଧାର ପିତା ନିକଟରୁ କେହି ପଣା-
 ପଣ ସ୍ଵରୂପ ଚିତ୍ର ଟିକା ଦାଖ କରି ପାଇବେନାହିଁ ।
 ଅବଧି ସମସ୍ତେ ସେହି ନିୟମ ମାନ ଅସୁ ଅଛନ୍ତି ।
 ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀର ହିନ୍ଦୁମାନେ ତାହାକୁ ଅଧମଗ୍ରା-
 ହର ଏହି ସ୍ଵଳୟମରେ ଲଢ଼ିବ ଦେବାର
 ଉଚିତ । କାରଣ ବଙ୍ଗଳାର ବ୍ରାହ୍ମଣ କାୟସ୍ତ୍ର-
 ପ୍ରଭୃତି ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀର ହିନ୍ଦୁମାନେ ବନ୍ଧ୍ୟାଦାୟରେ

ସର୍ବାସ୍ତ୍ରାନ୍ତ ଦୋର ସୁଦ୍ଧା ସେହିପ୍ରଥା ଉଠାଇ
 ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ।

—*—

ଗଜ ସୋମବର ବାବୁ ଗୋଲେକଚନ୍ଦ୍ରବସୁଙ୍କ
 ଦ୍ଵିତୀୟ ପୁସ୍ତକ ବଦାଦ ଉପଲକ୍ଷରେ ଏ ନଗ-
 ରରେ ଏମନ୍ତ ଭିତ୍ତ ଦୋରଥିଲ ଯେ ଅଲୋକ-
 ବର୍ଣ୍ଣ ହେଲ ଏପରି କେବେ ଦେଖା ଯାଇ
 ନାହିଁ । ସ୍ଵାସ୍ଵ ୧୧ ଶା ସମୟରେ ସେସକାଳ
 ବାହାରିଲ । କିନ୍ତୁ ତହିଁର ଅଲୋକ ପୂର୍ବରୁ
 ଯାତ୍ରିମାନେ ଠାରେ ବୁଝି କରିଥିଲେ । ସେସ-
 ନାର ବାହାରିଲରୁ ବାଟରେ ଏମନ୍ତ ଭିତ୍ତ
 ଦେଲ ସେ ଅଲୋକକୁ କଷ୍ଟ ଭୋଗ କରିବାକୁ
 ଦୋର ଥିଲ । ଏଥିପୂର୍ବ ଏକ ସେସକାଳ
 ଏହାଠାରୁ ଉଣା ନ ଥିଲ ମାତ୍ର କାଠଯୋଡ଼ୀ-
 ନଦୀବାଇରେ ବାଣର ଗୋଟିଏ ଶକ୍ତା ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ହେବା ଓ ସେଥିର ସମାଦ ଗୁରୁଅଡ଼େ ବାଜି
 ଦିବାରୁ ଏଥିରେ ବସେଷ ଲୋକ ଉଦ୍ଘୁଷ୍ଟ
 ଦୋର ଥିଲେ । ଯେକେବେକେ ବାଏ ଯୋଡ଼ା
 ହେଲ ତେତେବେଳେ କାଠଯୋଡ଼ୀର ଦୁଇ
 ବୁଲ ଲୋକରେ ଯରପୁଣ୍ଡି । ଠିକ ମୋହରମ
 ଦା ଦମଦସପର ଜଳତା ଦୋର ଥିଲ । ଏହି
 ସେସକାଳ ଓ ବାଣରେ ବାହାରିବ ବସ୍ତ୍ରର
 ବସ୍ତ୍ର ଦୋରଥିବ ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ ବସ୍ତ୍ରର ଲୋକ
 ତାହାଙ୍କର ସମ ଶାଉଅଛନ୍ତି । ଏ ନଗରର
 ବୃଦ୍ଧୀର ବାଣୀଆ ସାମ ମହମ୍ମଦ ବାଣ ସବୁ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲ ।

—୦୫୦୦—

ଓଡ଼ିଶାବନ୍ଦୋକସ୍ତ୍ର-ସମ୍ଭବରେ ମାନ୍ୟବର
 ଶ୍ରେଷ୍ଠଲକ୍ଷ ବାଲେଶ୍ଵର ଜାଗସୂସଭାର ଅଭି-
 ନନ୍ଦନପଣ୍ଡର ଉତ୍ତରରେ ଯାହା କହିଅଛନ୍ତି
 ତହିଁର ମର୍ମ ଓଡ଼ିଆ ଓ ନବସଦାଦ ଭଲଭଣିତ-
 ରୂପେ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ଯଥା;
 “ଓଡ଼ିଶାରେ ଚରଣାୟା ବନ୍ଦୋକସ୍ତ୍ରର
 ଅଶା କରିବା ଦୂଆ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଚରଣାୟା
 ବନ୍ଦୋକସ୍ତ୍ରର ସୀମା ବୁଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଲଢ଼ିବ
 ନୁହନ୍ତି । ଜୟସଖା ବୁଦ୍ଧି ଦେବାରୁ ଜମିର
 ଅବର ଓଡ଼ିଶ ସଙ୍ଗେ ଜମିର ଦର ମଧ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣ-
 ଅଛି । ଜମିଦାରମାନେ ଯେବେ ପ୍ରକାଶଠାରୁ
 ଦୁରପଟ ବେଶି ଯାଇଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ କ ଲଗି
 ତାଙ୍କ ପଶକରୁ ବହାବ ଦେବେ । ପୁଣ୍ୟାନ ଗୋ-
 ତେ ପ୍ରଭୃତିର ବନ୍ଦୋକସ୍ତ୍ର ଜମିଦାରକ ବାଲର
 କ୍ରୀ । ବନ୍ଦୋକସ୍ତ୍ରର ମର୍ମଭାଗମାନେ ସେହର
 ମି ଦେଖିଲେ ଅକାବାଦମଧ୍ୟରେ ଧରିବେ

ଏକ ସେଥିପାଇଁ ସରକାରରଫରୁ ଦେ
 କର ନିୟା ପିତ ନାହିଁ ।”

ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ ବୁଝିବେ ଯେ ସର,
 ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବାହାଦୁର ଚରଣାୟାବନ୍ଦୋକସ୍ତ୍ରର
 ସର୍ଣ୍ଣ ବସେଧୀ ଓ ସେ ତାହା ଶସ୍ତ୍ରରୂପେ ପ୍ରକାଶ
 କରିଅଛନ୍ତି । ବିଷକମିଦାରକ ଅବେଦନ-
 ପତ୍ରରେ ଯେ ସମସ୍ତ ସ୍ଵୟନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦୋର
 ଅଛି ତହିଁର ବ ଉତ୍ତର ନେବେ ଏକ
 ଜାଣିବାର ଅବଶ୍ୟକ ରହିଲ ।

ବିଶ୍ଵବନ୍ଦ୍ୟାଳୟର ଉପାଧ୍ୟ ଦାନ ନିମନ୍ତେ
 କଲିକତାରେ ଗଜ ମାସର ଯେଉଁ ବାଣିକସଙ୍ଘ
 ଦୋରଥିଲ ତହିଁରେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣରଜେ
 କରଲ ବାହାଦୁର ଅପଣା ବକ୍ତୃତାରେ କହ
 ଥିଲେ କି କଲିକତାରେ ‘ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାୟିନୀ
 ସଭା ନାମରେ ଯେଉଁ ନୂତନସମିତି ପ୍ରତିଷ୍ଠି
 ଦୋରଅଛି ତଦ୍ଵାରା ସୁଦାମାନଙ୍କର ପାଠ୍ୟ
 ଓ ନୈତକ ଉତ୍ତର ଅନେକ ପରମାଣେ
 ସାଧ୍ୟ ଦେବାର ଅଶା ଅଛି ଏବ ଏ ସମିତି
 ଗୋଟିଏ ପୁଅକୁ ସର ଏକ ତହିଁ ସଲଗ୍ନା
 ଗୋଟିଏ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଏବ ଶ୍ରେଣିଏ ଜାତୀ
 ରହିବା ନିତାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ କରିକତାର
 ଓ ମାନ୍ୟବାନ୍ଦୁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏକସମୟରେ
 ଭର ସାହାଯ୍ୟ ହଲେ ସେ ବଡ଼ ଅନ
 ଦେବେ ଏବ ଅପେ ଯଥା ସାଧ୍ୟ ସା
 କରିବେ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ମହାମାନ୍ୟ ବାବୁ
 ଆସଣାର କଥାମତେ ସମିତିରୁ ସାହସଜୀବ
 ଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । ଯେପୁଲେ ସେ ସ୍ଵୟଂ
 ଦାନ କରିଅଛନ୍ତି ସେପୁଲେ ହରସା
 କଲିକତାର ଧନାଭ୍ୟବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ତାହା
 ଅନୁଭବ୍ୟ ରଥା କରିବାକୁ ବିଳମ୍ବ କ
 ନାହିଁ । ଦେଶୀୟ ସୁଦାମର ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା
 ମହାମାନ୍ୟ ଲକ୍ଷ ବାହେବଙ୍କର ବେମନ୍ତ
 ଓ ମନୋଯୋଗ ଅଛି ଏହି ଦାନରୁ
 ସମ୍ପେଷ୍ଟରୂପେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି ।

ଅନେମାନେ ଗଜସପ୍ତାହର ଲେଖି
 ଯେ ଅନୁବାଦକ ବର୍ଣ୍ଣମଳ ଶ୍ରେଷ୍ଠଲକ୍ଷ ଓ
 ବହିଷ୍ଠ ନବକ୍ତି କେବଳ ଦାସିନୀ
 ତହିଁର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ମାଗି ଏଠା ଜଳପ,
 ବଳ ଉଦ୍ୟାନବନ୍ଦର ଅମରଣରେ ଯେ
 ଗଲ । ଜଗନ୍ନାଥେବ ସ୍ଵପ୍ନ ମହାସୟ
 ଦୋଠି ଓ ଉଦ୍ୟାନ ବିଷକରୂପେ

ସା ଦେଖାଯୁ ଓ ବଦେଶୀୟ ଅନେକ
କଳ୍ପ ମାନବର ଶ୍ରେଷ୍ଠତାକୁ ଦେ-
ଖାଇବା ଅମର୍ଶ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଏବଂ
ଅମୋଦପ୍ରମୋଦ ସକାଶେ ଅନେକ
ମଞ୍ଚକୀର୍ତ୍ତା ବାଗବାଜି ଲଭ୍ୟାଦି
ନ କରୁଥିଲେ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାୟନ ଓ ହୃଦ-
ସକାଶେ ପୁଅକୁ ରୂପେ ଜଳପାନର
ପୁ ମଧ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ସାହେବ ମେମ-
ନେ ଅପରାଧ ଯ ଧ୍ୟା ସମୟରୁ
ଦୁଃଖକୁ ଜଳସାହେବ ଓ ଚାହାଙ୍କ
ଦର ପ୍ରକୃତ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରୁଥିଲେ ।
କଲଚ ମହୋଦୟ ଯ ଧ୍ୟା ଉତ୍ତରୁ
ଦୋର ଅଧ୍ୟାୟା ମଧ୍ୟରେ ସମ-
କା ଦୁଇ ଏକ ପଦ କଥାହାର
କର ବହୁତ କଳସୋଗ ଉତ୍ତରୁ
ସିଲେ । ବାଣକୀର୍ତ୍ତା ଲଭ୍ୟାଦି କଳ
ରୁ ଲଜ୍ଜା ନ କରବାରୁ ଚାହା ସବୁ
ଲଗଲ । ଲଭସେପୀୟ ଓ ଦେଶୀୟ
କି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମନ ଅଗାଧିକାରୀ ଦେବାର
ନ ନାହିଁ ।

—*#*#*—

ସେହିକ ଭବ୍ୟାନବଦାରର ଅର-
ପୁ ଗରପୁତ୍ର ଶୁକ୍ରବାର ରାତ୍ର ଯ ୯-
ରେ ବଙ୍ଗୀୟ ପ୍ରଧାନ ସେକେଟର
କଟକ ସାହେବଙ୍କୁ ଦେଖିବା କାରଣ
ସୁଦନ ଦାସ ଓକଲ ଅପଣା କୋଠି-
କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମନ ରଚନା କରୁଥିଲେ
କି ଅମର୍ଶ୍ୟ ମନେ ବହୁସଂଖ୍ୟକ
ଏବଂ କି ଶକ୍ତି ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦୁ-
ପସ୍ଥିତ ହୋଇ ସବୁ ଦୁଇପ୍ରକର-
ମୋଦ ପ୍ରମୋଦ କରୁଥିଲେ । କଟ-
କସକାଳୀୟ ସୁବ୍ୟବହାର ଓ ସୁରସି-
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଗୁଣ୍ୟାୟିତ କରୁଥିଲେ ।
ପ୍ରମୋଦର ଉପକରଣମଧ୍ୟରେ ଭାସ,
ଲଭ୍ୟାଦି ନାନାପ୍ରକାର ଶ୍ରେଣୀ ରୂପା
ରକସିକାର୍ଯ୍ୟ ଓ ସେପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ
କାର ଉକ୍ତ ଗୁରୁଜଣ କାଶ୍ୟଗର ଓ
କାର କୌତୁକଦ୍ରବ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ
ସେଠାରେ ବାଣପୋଡ଼ା ଅଧ୍ୟୟ
ସବୁ ବାଣ ରୁଲକଣ କାଶ୍ୟଗର
ଲଭକାରର ବଖ୍ୟାତ ସାମମହମ୍ମଦ
ସିକାରର ଲଲମହମଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ
। ଏକପ୍ରକାର ବାଣ ରୁଲକଣ ପୁଅ-

କରୁଥି ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ଏବ ସମୟରେ ଜାଳ-
କାରୁ କାହାର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥି ପସକା କରବାର
ସୁବିଧା ହୋଇଥିଲ । ଏବଂ କେତେକ କା-
ର୍ଯ୍ୟରେ ଲଲମହମ୍ମଦ ସାମମହମ୍ମଦଠାରୁ ସରସ
ହେବାରୁ ଅମ୍ଭେମାନେ ବଡ଼ ଅନନ୍ଦ
ହେଲୁଁ । କାରଣ ଏଥିରୁ ପ୍ରମାଣ ଦେଲ ସେ
ବାଣକାର୍ଯ୍ୟର ଉନ୍ନତି ଏନରରେ ଦେଖୁଅଛୁ ।

—*#*#*—

ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କର ଉଦ୍ୟମରେ କଲ-
କତା ନିକଟ ଟିକେଟପଡ଼ାରେ ଗୋଟିଏ
କାଚର କାରଖାନା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଅଛି ଏହି
ମାସକାରୁ ରଖ ଶୁକ୍ରବାର ସାୟଂକାଳରେ ଅମ୍ଭ-
ମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଷ୍ଠତାପତ୍ରୀ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ
ହୋଇ କାରଖାନା ଫିଟାଇ ଦେଲେ । ଏହି
କାରଖାନା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଉପଲକ୍ଷରେ ଅନେକ ଉତ୍ତ-
ଲୋକ ଅମର୍ଶ୍ୟ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ
ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ଅନନ୍ଦିତ ହେଲେ ।
କାରଖାନାଦରଟି ଦା ୧୦୦ ର ପାର୍ଥ ଏବଂ
୩୦୩୫ ଦାର ପ୍ରସ୍ତୁ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କି ୩ ଶ ସାହେବ

କଲଚରୁ ଅଧି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଏବଂ
ଦେଶୀୟଲୋକ ତାହାଙ୍କ ସକାରେ ମିଶି-
ଅଛନ୍ତି । କାରଖାନାର ଜାଲରେକୃତମାନେ
ବଙ୍ଗାଳ କନ୍ତୁ ସେ ମାନେକର ଓ ଏକଥ ସା-
ହେବ । କାର୍ଯ୍ୟ ଚିତ୍ତେଇ ଉତ୍ତରୁ ଦେଶୀୟ-
ଲୋକମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇବାରୁ ସକ୍ଷମ
ହେବେ ଏବଂ ଉପୋର୍ଟରୁ ଜଣାଗଲ ସେ
ଅନ୍ତରାଃ କି ୫୦୦ ଶଲେକ ଏଠାରେ କାର୍ଯ୍ୟ
କର ନିବ୍ୟାଦ ହେବେ । କାଚର କାର୍ଯ୍ୟ ବଡ଼
ସହଜ ହେବନ ଟିକିଏ ଦାଚର ପରପାଟି
ଅବଶ୍ୟକ ଏବଂ କଳ୍ପମଧ୍ୟରେ ସବୁଦା ଅର୍ଦ୍ଧ-
ପାଖରେ ବସି କାର୍ଯ୍ୟ କରବା ଯାହାକି ଗ୍ରୀଷ୍ମ-
କାଳରେ ବେଲେ ଅସହ୍ୟ ହୋଇ ପାରେ ।
ଅଗା ଦେଉଅଛି ସେ ଏହାହାର କାଚଦ୍ରବ୍ୟ
ସୁଲଭ ହେବ ଏବଂ କଲଚର ଅମଦାନ
କେତେକ ଉଣା ପତ୍ରକ । କାଚରଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟବ-
ହାର କରବା ଉଲ୍ଲ କି ମନ ଉତ୍ତର କରୁର
ଅନାବଶ୍ୟକ । ସେପ୍ରଲେ ଲୋକଙ୍କର ଖର୍ଚ୍ଚା
ସେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରତି ହୋଇଅଛି । ସେପ୍ରଲେ ଏ-
ଦେଖିବି ଉତ୍ତର କାରଖାନା ହିତକର
ସମେଦ ନାହିଁ ।

—*#*#*—

କଲଚରୁ ଉତ୍ତରରେ ସେତେ ରେଲବାଟି ଅଛି
କହି ମଧ୍ୟରୁ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଖାସ ସରକାରକର

ଓ ଅଉ ସବୁ ଲଭସେପୀୟ କମ୍ପାନୀକର
ଅଛଇ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଶୀୟ ଲୋକକଳ୍ପାସ
ଗୋଟିଏ ରେଲବାଟି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ନାହିଁ ।
ଗଲହୁଲଦର୍ପରୁ ଦେଶୀୟଲୋକକଳ୍ପାସ ଗୋ-
ଟିଏ ରେଲବାଟି ନିର୍ମାଣ ହେବାର ଚେଷ୍ଟା
ହୋଇ ଉତ୍ତ ସକାଶେ ବେଙ୍ଗଳ ପ୍ରଭିନସିୟୁଲ
ରେଲକମ୍ପାନୀ ନାମରେ ଗୋଟିଏ କମିଟି
ଗଠିତ ହୋଇଅଛି । ତାଜକେଶରଠାରୁ ମଗରୁ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ମା ୩୦ ରୁଲ ପାର୍ଥ ଗୋଟିଏ
ଶ୍ରେଟ ରେଲବାଟି ନିର୍ମାଣ କର ଉତ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟ
ଚଳାଇବା ଏ କମ୍ପାନୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟଇ ।
ଦେଶୀୟଲୋକଙ୍କୁ ଏକାର୍ଯ୍ୟର ଲଭ ସରକାର
ଦେବେ ନାହିଁ ବୋଲି ଅଲୋକକର ସମେଦ
ଥିଲ । ମାତ୍ର ଚାହା ଏଥର ଉତ୍ତରଗଲ । କଲ-
କତାଗେଲେଟରେ ଦେଖିଲୁଁ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
କମ୍ପାନୀର ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା ଗ୍ରାହ୍ୟ କର ସବସାଧା-
ରଣଙ୍କ ଜାଣିବା କାରଣ ବଜ୍ରାପନ ପ୍ରଗୁର କର
ଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ଉଦ୍ୟମଗୀଳ ଦେଶୀୟ ଲୋକ-
ମାନେ ଏହି ରେଲବାଟିର ପ୍ରସ୍ତାବ କର ଅଛନ୍ତି

ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାୟ ସଫଳ ହେଲ ଏବଂ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନୁମତି ଦେଇ ଅପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ପାଳନ କଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେବେ ଦେଶୀୟ
ଲୋକମାନେ ଅଂଶ କ୍ରୟପୁତ୍ରକ କମ୍ପାନୀର
ସାହାଯ୍ୟ ନ କରନ୍ତି ତେବେ ବଡ଼ ନିନ୍ଦାରୁ
କଥା ବେବ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଏକାନ୍ତ ଅଂଶ
କରୁକି ଅଂଶ ପ୍ରଦାନ ପସରେ ଦେଶୀୟ
ଲୋକମାନେ ବିଲମ୍ବ କରବେ ନାହିଁ ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୦୯ କା ମାସ ।
ଏଥିରେ ଅଂଶ୍ୟ ଲଭ ହେବ ଏବଂ ଲଭପ୍ରତି
ମାହାବର ସମେଦ ଆପ ସେମାନେ ଅନୁଚି-
କାଜୀଗୌରବ ରକ୍ଷା ସକାଶେ ଅଂଶ କ୍ରୟ
କରନ୍ତି । ଏହି କମ୍ପାନୀ ସଫଳ ହେଲେ ସାଧା-
ରଣ ଉତ୍ତର ବୁଦ୍ଧିହାର ନୁଜନ ଯୋଗ
କାରବାରର ପଥ ଫିଟିବ ଏବଂ ଉତ୍ତର ଦେଶର
ଶ୍ରୀବୁଦ୍ଧି ହେବ । ଦେଲା କଲେ ବେବଳ
ଅନନ୍ତ ହେବ ।

—*#*#*—

କେଉଁଠିରକାଶ୍ରମ ଶେଷକର୍ମଣ୍ଡି ।
କେଉଁଠିରକାଶ୍ରମ ମାନବର ଶ୍ରେଷ୍ଠତା
ରୁଲିୟୁଟ ବାହାଦୁର ସେପର ନିଷ୍ଠି କର କଲେ
ଚାହା ଅଉ ସଂକ୍ଷେପରେ ଗରପପ୍ରାଦରେ ପାଠ-
କମାନଙ୍କୁ ମାଉଅଛି । ଗର ଲୁକମାସରେ
ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ଉକାଶସପ୍ତଶ୍ରୀ ଟିଏନଶ ସାହେବ

କ୍ଷମା ପ୍ରଦାନ ଏକାଂଶରେ ସ୍ଥାନ ପ୍ରଦାନ
କଲେ ଉପକ୍ରମ ହେବ ।

ସଞ୍ଜନାଦିକଥାଠାରୁ ଖୋରାଧା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ସେହି ସଜ୍ଜକ ଯାଇଥିଲେ ସେ ବାଟେ ଅନେକ
ଯାତ୍ରୀ ଯାତାୟତ କରନ୍ତି ବିଶେଷତଃ ସମ୍ପଦ-
ଲମ୍ବେ ଶୁକପୁଷ୍ପ, ସମଲପୁଷ୍ପ ଓ ଗଜକାଳିଆ
ଏବଂ ମକର ଓ ବୋଲ ନମନ୍ତେ ଉଲ୍ଲଖଗଜିଆ
ପଶୁମା ଯାତ୍ରୀ ଅନେକ ଗମନାଗମନ କରନ୍ତି ।
କିନ୍ତୁ ଉଲ୍ଲ ସଜ୍ଜକମଧ୍ୟରେ କୌଣସିଠାରେ
କଲ ଚଢ଼ିଘର ନ ଥିବାରୁ ବର୍ଷା ଓ ଶୀତ-
ପ୍ରଭାବରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାକୁ କୌଣସି କୁପାୟ
ନ ପାଇ ଯାନ୍ତି ମାନେ ବଜ୍ର କଷ୍ଟ ଭୋଗ କରନ୍ତି ।
କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କଂସକସଦ୍‌ରଜକାରୀ ଶ୍ରୀବାଦ୍
ମଧୁସୂଦନଭଗବାନ ବିପଦପାତ୍ରିମାନଙ୍କର କଷ୍ଟ
ମୋଚନାର୍ଥେ ଗୋଟିଏ ପାଠଶାଳା ବେ-
ରଗୋର ଗ୍ରାମର ପୂର୍ବୋକ୍ତ ସଜ୍ଜକସାହିରେ
ନିର୍ମାଣ ହେଉଅଛି । ଯେଉଁଠି ପୁଣ୍ୟଲଭର ଅଶା କର-
ଅଛନ୍ତି ଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଶିଳ୍ପନଦୋଠା ନିର୍ମାଣ
କର ହେଉଅଛି । କର୍ମ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଚାଲିଯାଇ ଦୋ-
ଇଗଲଣି ଗୋଟିଏ ପକ୍ଷରୁ ଖୋଲା ଦେବାଇ
ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
ସୁସହାୟ ବାବୁଙ୍କ ଚତୁରାଧ୍ୟାୟରେ ଚଳୁ-
ଅଛି । କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ହେଉଅଛି । ଅତି ମଧ୍ୟ ପ୍ରବାଦରୁ ଶୁଣୁଅଛୁ
ଯେ ଉଲ୍ଲ ବଦାନ୍ୟ ବାବୁ ଏହିଠାରେ ସଦା-
ବର୍ତ୍ତ ଶକ୍ତି ଦେ ଭାଦ୍ରା ହେଲେ କପର ପୁଣ୍ୟ
ଅର୍ଚ୍ଚନା ଚାହା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଲାଭ ।

ଅନେକ ଲୋକ ଅନେକ ପଥକାଗ୍ରମ ନିର୍ମାଣ
କରୁଅଛନ୍ତି । ସ୍ଥାନ ବିବେଚନାରେ ଏହିପରି
ସ୍ଥାନର ପଥକାଗ୍ରମ ଉଲ୍ଲଖ ସେବେତୁ ବାବୁ
ମଦାଗମ୍ ଅମ୍ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅପରିଚିତ
ଥିଲେ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ-
କରବାକୁ ଉତ୍ତୁଣ୍ଣିତ ଅଛୁ । ଇତି ।

୧୨୩୮୯ } ବରମୁଦ
ବେରବୋଇ } ଶ୍ରୀ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ପଧାନ
ବେରବୋଇମୁଲ ଶୁକ୍ର

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଣୀକୃତ ମହୋଦୟଙ୍କର
ଖୋରୀ ଶୁଭାଗମନ—ଉପଲକ୍ଷେ
ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଉକ୍ତି ।
ଶୁଭକ୍ଷେ ଅତି କଷ୍ଟକର ସୁବିଧାରେ ।
କଳକଳର ଗୋରୁଟି କରୁଣାଧିଷ୍ଠିତରେ ।

ଯହିଁ ଅଧିଷ୍ଠାଣୀ କରୁଣା-ଦେବୀ ବହୁ କରୁଣା ।
ସୁଖୀୟ ନାଭିରୁ ସୁବାନ୍ତି-ଉଦକର ଝରଣା ॥
ସେ ଶୈଳ ପଶ୍ଚିମେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଶୁଭାଧା ଖୋରାଧା
ଉପକରୋଗରେ ବରୁଣା ଯାକୁ ନିନ୍ଦ୍ୟ କରନ୍ତା ॥
ସର୍ବ ଗୁଣ୍ଡିପ ଇଲିୟୁଟ ବାଦାବୁର କଞ୍ଚେଶ ।
ମାନ୍ୟବର ପ୍ରଜାହରିଣୀ-ଏସ୍ତ ଦେବେ ପ୍ରଦେଶ
ଦେଖିବେ ଅମୂର ଅବସ୍ଥା ଦୁଃଖ ଦୋରକ ରୁ
ସାମାଜ ଗାଧନେ ପରଜା ଅମ୍ରେ ଅଛୁ ଭାବର ॥
ଏଣୁ ମାନ୍ୟ ସଜ୍ଜକପୁରୁଷେ ସଜ୍ଜକ୍ରମି ଉପାଦେ ।
ଭୂସିନ ଭସାଇ ପ୍ରଜାକୁ ଧୁଲିକର ହୁବସ୍ତେ ॥
ସବଦକଳନ ଖୋରାଧା ବେଶ ଉଲ୍ଲଭରେ ।
ସାଜିଛନ୍ତି ବହୁ ପ୍ରୟୁଷେ ଶୁଭ ଅକ୍ରମରେ ।
ଠାବେ ରମ୍ଭା ପ୍ରୋଥୁର ପୂର୍ଣ୍ଣକମ୍ ସଫିର ।
ଇକେ ୧ ଉପ ଭୋରଣ ସୁଶୀଷରେ ରଞ୍ଜିତ ॥
ସବୁ ସୁଖ ଭୁକ୍ତି ଦେଇଛି ପୋଡ଼ା-ବିଧ-ବିଧାନ ।
ସୁବସ୍ତକ ଯୋଡ଼ି କରଲେ ଯାହା ସୁବେ ପ୍ରସ୍ତାନ
ଏ ଦାରୁଣ ଦୁଃଖ ବିଧାତା ଚର୍ଯ୍ୟ ଭଲ ରିଆଣା ।
ମର୍ଦ୍ଦବେଦ-ଶୋକେ ଅଭୁଲ ହୁଏ ଅମ୍ ସବଣା ॥
ଅସ ଅଜ ଏକବାକରେ ଶୋକସଗୀତ ଗୀତ
ସଦାନୁଭୂତ ପ୍ରକାଶିବା-ସଦେ; ଶମ୍ଭରେ ଯାଇ ।
*କାଦୀମନେଥିଲ ଏକଆସକ୍ୟ ଭସାଇ ଗୋଡ଼େ
ସୁବସ୍ତକ ଯୋଡ଼ି ଦେଖାଦେହାଦା ଅମରଲେ
ପ୍ରଭେ ଅନୁର୍ଯ୍ୟମି! ବିଶେଷ ! ଉପ ପାଦପଦ୍ମରେ
ଅବସ୍ତ ଦାନରେ ରଖ ବେ ପରଲେକ ଅପ୍ତାରେ
ଶୋକାର୍ତ୍ତ ସନ୍ତପ୍ତ ହୁଦସ୍ତେ ଶାନ୍ତି ସଲିନଦାନ
କର ଅପରରେ ଲେପ୍ରଭେ! ଶଳଅର୍ଚ୍ଚନାଶଳା”
ମାନ୍ୟବର ମହୋଦୟଙ୍କ-ରୂପ ଦର୍ଶନ କର ।
ବିଦଗ୍ଧ ହୁବସ୍ତ ଶମିଦା—ସର୍ବେ ଶୋକ ସଦାର
ଦେବା ଏ ଜଗଣ ଉପରେ କୃତାଞ୍ଜଳପୁଟରେ ।
ଥାଇ ମାନ୍ୟବର ମହୋଦୟଙ୍କ ଶମ୍ଭୁ ପଟରେ ॥
“ଉଦରଃ ସାସପ୍ରଭାବେ ସବୁ ଅମୂର ଶୁଭ ।
ସୁଖ ସୁଜନରେ ରହିଛି ଅଛୁ ଏବେ ଅଭାବ ।
ରେଲ, ରେଲ, ବୋଲି ଉଦକା ଉଦୁସ୍ତଲ ହୁବସ୍ତ
ଏବେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଛି ତାର କାର୍ଯ୍ୟନିତୟ ॥
ଚରକୃତଜା ପାଶରେ ବକ ଚକ ପରଜା ।
ସିନ୍ଧୁକାଳ ଦ୍ରବ୍ୟ ଲୋଗରେ ଦେଉଅଛୁ ଗରଜା
କମାବନ ଯାହା ଦେଉଛୁ ଏହି ଖୋରାଧାଖଣ୍ଡେ
ଅଗ୍ରସର ନୁହେ ଯେମନ୍ତ-ଉଦିଷ୍ୟକେ ପଦ୍ମଶ୍ରେ ॥
ଜାଜଲିକ ବସ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଯାହା କୋଡ଼ୁ ଅନ୍ୟଆ
ବନକର ଦାନେ ହୁବସ୍ତେ ଅଛୁ ଏକକ ବ୍ୟଥା
ସମଦଶାପନ ସମସ୍ତେ ସେବେ ଦୋଇଣ ଥାନ୍ତୁ ।
ସମାଶରେ କର ପ୍ରଦାନ କାଲେକ ଥାନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ
ଦାଖଲଖାରକ ସେସ୍ତା ଅତି ଶୁଭୁରୁ କଥା ।

ଅତି ଏହିପରି ସ୍ତବ—କାଳ;
ନେବନବ୍ୟସ୍ତର ସଙ୍କୋଚ ଦେଲେ
ସ୍ତଲେଟି ଅନାନ୍ୟ ବେଦନା-ନିବେଦ
ସୁବସ୍ତକ ଶୈଳ-ବିଶ୍ୱେଶ-ବାର୍ତ୍ତା ହୁବସ୍ତ-
କାଜୁଟି; ଶୁଭାପ୍ରକାସବେ ଦୋଇଛନ୍ତି ବ୍ୟସ୍ତକ
ବର୍ତ୍ତବ୍ୟାନୁଷ୍ଠେରେ ଦେବେ ଅଭିନୟନ ପ
ଦେଖିବା ଶୁଣିବା ସରକେ ଯାହା ଦୋଇଛୁ ତପ
। ନି : ଶ୍ରୀ— ପ୍ରଜା

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ଦଳା କଞ୍ଚେ ଚରିତ୍ର	ଟ ୧୨୯
ବାବୁ ବାହାଦୁର ସାହୁ ଅଗ୍ରଅପଦା	ଟ ୩୯
ଚନ୍ଦ୍ରାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର	ଟ ୩୯
ବ ନାଗୁନାଥୀପୁରୁ ବଟକ	ଟ ୧୯
ମହାବଳୀ କଲେ ପଠପତ୍ରିକ	ଟ ୩୯
ବାବୁ ବନବ୍ରତ ବସୁ ବୋଠାର	ଟ ୨୯
ବାବୁ ଉଦୟଚନ୍ଦ୍ର ବିଦ୍ୟାଧର	ଟ ୨୯
ସଦାବୀର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ପୁର	ଟ ୩୯
ବୋଦନକମ ଦାସ ପୁସ	ଟ ୩୯
ନମଦାମନ ଦାସ ବୋଦେ	ଟ ୩୯
କବରପଦରଜ ଲୋଭାର ବଟକ	ଟ ୩୯
ମହମ୍ମଦ ପଦ୍ମନାଭ ସମାପକଦାସ ଦୁରଗୀସର	ଟ ୩୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଲୁଗାଦୋକାଳ ।
ସାଧାରଣକ ସୁବ୍ୟାପ୍ତେ ନାନାବିଧ ଦେଶୀ
ଓ ବିଲଗ୍ନା, ଧୋଜା, ଚନ୍ଦର, ଶାଢ଼ୀ, ମଶାଲ-
ପାଇଁ ଥାନ, ମାରକନ, ମାଟାପାଲମ, କମ୍ପୁନ-
ପୁବ, ମଲମଲ, ଗଜା, ଭାଗସ, ପାଟନାର
ଖାରୁଅ, ରୁମାଲ, ତୋଅଲିଆ, ମରଜା, ଗଞ୍ଜି-
ଫସ୍ତକ, ଛୁଦା ଇତ୍ୟାଦି ଓ ନାନାପ୍ରକାର ଉତ୍ସାର
ପୋଶାକ ଅବସ୍ତଲ ବିମଲ୍ୟରେ ଓ ଏକକଥାରେ
ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହୁଅଇ
ମସଫଲକାସିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପସେକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ
ଭଲ୍ୟୁସେକଲ ପାର୍ଶଲରେ ପଠାଯିବ ।
ଲଲିବାଗ

କରନାଥ-ସ୍ୱାମୀମୋହନ ।
ରଟକ

WANTED
A gymnastic teacher on a salary of
Rs. 14 a month for the Jajpur H. E.
school. The Candidates must have a
fair knowledge of English. Apply at
once to the undersigned.
E. N. Ghose
Vice President.

NOTICE.

Wanted a Persian teacher for the Cuttack Peary Mohan Academy on a salary of Rs. 10 per month,

Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned up to the 15 March.

None need apply who has not some knowledge of English and Uryah languages also.

Cuttack, } Baikunthanath Dutt
P. M. Academy, } Secretary
18-2-92. } P. M. Academy Cuttack.

ନାମାବଳୀ ।

ହୁକୁମାନଙ୍କର ଦେବାଳୟ ସମୟରେ ଉତ୍କଳୀୟ ସମସ୍ତ ଅଙ୍ଗରେ ଧାରଣ କରିବାର ମନୋ-
ହର ନାମାବଳୀ ବା ସମ୍ବନ୍ଧବସ୍ତୁ; ଏଥିରେ
ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ସାଦସଦ୍ମ ପ୍ରଭୃତି
ଚିତ୍ର ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଶରଣ ପ୍ରଭୃତି ଅନେକ
ନାମ ଉତ୍କଳ, ବଙ୍ଗଳା ଓ ଦେବନାଗର ଅକ୍ଷରରେ
ସ୍ଥାପା ହୋଇ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ଲମ୍ବ
ଅକ୍ଷରମାନଙ୍କ ଖ ୧ ଗୁଣ ୫ ୦ ୯ ଇଞ୍ଚର
ଅଥା ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗିରିରୁ ୫ ୦ ୯ ଚାକିମାପୁଲ
ଖ ୧ ଗୁଣ ୫ ୦ । ଏକତ୍ର ଦସ ବାରଖଣ୍ଡ
ହେଲେ ଉଣା ପଡ଼ିବ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍ }
ସଦ୍‌କାରୀ } ଶ୍ରୀ ରାମଚରଣ ଶାନ୍ତିପୁ ।
କଟକ }

WANTED

A Sub-Inspector of schools. Pay Rs. 50, must be a graduate or under graduate with Educational experience and must be able to ride. Applications giving age and copies of testimonials should reach the Chairman on or before 15th. March next,
Pooree District Board's } D. ALLEN
Office }
The 9th. February 1892 } Chairman.

NOTICE.

Wanted an English Teacher for the Asureswar Middle English school on Rs. 15 a month.

Applications with testimonials will be received up to 22nd. Instant by the undersigned.

Cuttack District Board's } M. S. Das
Office. }
The 6th. February 1892. } Vice Chairman.

ବାଲିକାଗଳ ।

ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦ ଶ୍ରେଣୀ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଉତ୍କଳ
ଗୌରବ ପତ୍ରର ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ସମ୍ପର୍କ
କୃତ୍ୟ ନିକଟରେ ବାବୁ ଅଭିଜିତଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କମ୍ପାନୀ
ଦୋକାଳରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି ଯଥା—
୧୨ ଗଜ ୧୦ ୫ ୨୨ ୧୧ ୫ ୦ ୨
୧୧ ଗଜ ୧୦ ୫ ୨୨ ୧୧ ୫ ୦ ୨
୧୨ ଗଜ ୧୦ ୫ ୨୨ ୧୧ ୫ ୦ ୨
୨୨ ଗଜ ୧୦ ୫ ୨୨ ୧୧ ୫ ୦ ୨

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ସମ୍ପର୍କ
ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦ ପତ୍ରର ବିକ୍ରୟ ଅନୁମୋଦନ
ଦୋକାଳରେ ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦ ଓ ଉତ୍କଳ ଓ
ଦେବନାଗରରେ ଲୁଗା ଓ କ୍ଷୁଦ୍ରବସ୍ତୁ ଓ କଳ-
କଳା ପଦାର୍ଥ ସମସ୍ତର ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି
ବାବା ସମସ୍ତ ଶ୍ରୀକବିଚରଣ ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ
ଅଛି । ଉତ୍କଳ ଅନେକପ୍ରକାର ଫେସ୍
ଜମାସାଧୁ ବିକ୍ରୟ ହେବାପରେ ପ୍ରସାର ଅଛି ଯାହାକର
ପାଖା ପାଖିକ ଉତ୍କଳ ଦୋକାଳରେ ଅନେ-
ଶଣ କଲେ ପୁଲକ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
ଯାଉବେ ।

ପିତୃତାର ।

ଏ ତାରତ୍ଵ ଦେହଧରି ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଉପ-
କର୍ତ୍ତା ହେଉଥିବା ଦେହଧରୀ ଶାସ୍ତ୍ରରେ
ଦେଲେ ପାଣିମଳା ବଦ ଫେକ ବସ୍ତୁର ମ-
ଅଲେ ଲେପିଦେଲେ ମଜବୁତ ହେବ ଓ ଉଚ୍ଚ
ଧରତ କାହିଁ ।

ବରିକ୍ତ ଉପକାର ଓ ସାଜରେ ଲଗା-
କାମ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଅଭିଜିତଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କମ୍ପାନୀ
ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଥିବା ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦ ରୂପେ ଧାରଣ ହୋଇଅଛି ଯଥା—
ପ୍ରଥମ ଅଂଶ ପତ୍ରାଂଶ
ଧାତ୍ରପତ୍ର ୫ ୦ ୯
ଅକ୍ଷରମାନଙ୍କ ୫ ୦ ୯
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରମାଣ ୫ ୦ ୯
ମୁକ୍ତ ଦୋକାଳରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ଓ
ଦେଲେ ଉଚ୍ଚର ଖର୍ଚ୍ଚା ୫ ୦ ୯ ଲୁଗା ଦେବ
କାହିଁ ।
ଉତ୍କଳ ଓ ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦର ବିକ୍ରୟ ଉତ୍କଳ
ଅକ୍ଷର ଦେବା ଓ ଦ୍ଵିଗୁଣ ସଂଯୋଗରେ ହେବ ।
ଅଧିକ ଦରମ ସଂଯୋଗରେ ପ୍ରସାର ବିକ୍ରୟ
ହୋଇପାରିବ ।
ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦ ମୂଲ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ଯଦ୍ଵାରା
କାହିଁ ହେବ ।

କଟକଭଣ୍ଡାର ।

ସହର ଓ ମଫସଲବାସୀମାନଙ୍କ ସ୍ଵାଧୀନ
ଅକ୍ଷର ପ୍ରାୟ ସାଞ୍ଜବର୍ଷ ଦେବ ପ୍ରାଣିକ ଦୋର
ସୁବନ୍ଦୋପସ୍ଥ ସହର ବାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଅଛି । ଏଥି-
ରେ କାନାବିଧି ତାକ୍ଷଣ ଓ କବିରାଜ ଉପସ୍ଥ

କରନ୍ତୁ ହୁଅନ୍ତୁ । ଏକାକ୍ଷରୀ ଅନ୍ୟ ସାହାର
ସେହିଦୃଷ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଏ ଲେଖିକ
ଅକ୍ଷର ଓ ବିଶେଷ ସାବଧାନତା ସହର
ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ । ମାତ୍ର ଦ୍ରବ୍ୟ ଉତ୍କା

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ।

୧୯୨୦ ବ } ୧୯୨୦ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ୧୫ ତାରିଖ । ମୁ. ପା. ଚା. ମୁ. ୧୨ ୧/୨ ୧୯୧୧ ବା. ପ୍ରକାଶକ } ଅଗ୍ରମ ଦାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩୯
 ୧୯୨୦ ବା } ପଞ୍ଚାଦଶମ୍ବୁ ୫ ୨୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଓଡ଼ିଶା

ସନ ୧୯୧୮ ମସିହାର

ନୂତନ ପଞ୍ଜିକା ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ହାଉସ୍‌ରେ ପୁସ୍ତକ-ପ୍ରାୟ: ଶପା ଦୋଇ କରାଯିବ ଦେଉଅନ୍ତୁ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫୦/ ଡାକମାଧ୍ୟମ ୫୦/ ଶ୍ରେଣୀଗୁଡ଼ିକ ୫୦/ ଡାକମାଧ୍ୟମ ୫୦/୧୭

ଏଠାରେ ଅଦାଲତର ଅମଳମାନେ କର-
 ଶାସ୍ତ୍ରଦେବାର ଅଦେଶ ଅସିଥିବ କିନ୍ତୁ ଅମଳମାନଙ୍କ
 ଶ୍ରେଣୀଗୁଡ଼ିକ ବଡ଼ ସୁବନ୍ଧୁରପୁସ୍ତକ ଅମଳମାନଙ୍କ
 ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଖଟି ଦେବା ଏବଂ ସେସେତେ
 ଦେବତା ପାଠପୁସ୍ତକ ଶାସ୍ତ୍ର ନ ପାଠକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ସରକାର ଜାବା ରରଣା କରବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଅମେମାନେ ଏଥିପୁସ୍ତକ ଲେଖିଥିଲୁ ଯେ
 ବାବୁ ଫକୀରମୋହନ ସେନାପତିଙ୍କ ପ୍ରାଚୀନରେ
 ବାବୁ ଦୁର୍ଗାଦାସ ମୁଖର୍ଯ୍ୟା ପ୍ରେସ୍‌ରେ ଦୋଇ
 ଅଛନ୍ତି । ସମ୍ପ୍ରତି ଅଦେଶ ଦେଲୁ ଯେ ଦୁର୍ଗା-
 ଦାସ ବାବୁ ଦେବତା ବନ୍ଦୋବସ୍ତକାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଉପସ୍ଥ ଯେଉଁ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅଦେଶପୁସ୍ତକ
 ଯୁକ୍ତକର ବାବୁ ଫକୀରମୋହନ ସେନାପତିଙ୍କ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ଶ୍ରୀ ମହାବଳୀଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ଅନୁସାରେ

ଏଠା କମିଶନରୀର ସେନାପତି ବାବୁ ସଦ୍‌କାର-
 ଶରଣୀ ମାସିକ ୫ ୧୦୦୯ ଲା ଦେବତାରେ
 ନିୟୁତ ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏ ନିୟୋଗ ଉତ୍କଳ
 ଦୋଇଅଛି । ଗାମ୍ଭେମାନେ ଅପା କରୁଁ କି
 ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ବଜ୍ରଜାତ ସୁପ୍ରସନ୍ନ ସାଦେବ ବାବୁ
 ଫକୀରମୋହନ ସେନାପତିଙ୍କ ଅନ୍ୟତେ ଖଟି
 ଦେବେ ।

ସେଲେମଠାରେ ଏକସଭା ଦୋଇ ନିମ୍ନ-
 ଲିଖିତ ନିଷ୍ପତ୍ତିମାନ ଡାକ୍ତରୀରେ ଗଢ଼ିବ-
 ତେଲେଇଲ ବାବାଦୁଲକ୍ କଣାଲବାବୁ ପ୍ରିଭ
 ଦୋଇ ଅଛି । ସେଲେମଠାରେ ଶସ୍ୟାଦ
 ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ବସେଷପ୍ରମାଣରେ
 ଅନୁରୁତ ଦେଉଅଛି । କଟ ଓ ଜାକଜାଠର
 ଅଭାବ ଦୋଇଅଛି । ଗୋରୁକସବାସେ ରୁପ
 ମିଳୁ ନାହିଁ । ଏମନ୍ତ ସମୟରେ ଯଦ ପ୍ରଜାକୁ
 ଖଜଣା ମାତ୍ର ଦିଆଯାଏ ଓ ଉକ୍ତ ଶସ୍ୟ କରବା
 ଉତ୍ତରଦଳମନ୍ତେ ପ୍ରତିତ କରଯାଏ ତେବେ
 ଲେବର କଷ୍ଟ ହେଉ ଉଣା ଦେବ । ତାହା
 ନ ହଲେ ଲେବର କଷ୍ଟହଲେ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ-
 ମାନ ଅଭାବ ଦୋଇ ମନୁଷ୍ୟ ତାତ ବସୁର
 ତାତ ଓ ବୃକ୍ଷର ଅଭାବ ମୋତକାର୍ଥେ ରୁଷିତ
 ଜଳମାନ ମଧ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧି ଦେବାନମନ୍ତେ ପ୍ରାର୍ଥନା
 କରୁଅଛନ୍ତି । ବସନ୍ତସମୟରେ ପ୍ରତୀମାନଙ୍କ-
 ପ୍ରତି ସୁଭାବର ଶୁଭଦୁର୍ଘ୍ଟି ପକାଇବା ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ-
 ବର୍ମ ଅଟଇ ।

କେଉଁଠିର ମହାବଳୀ ଏଠାରେ ପ୍ରାୟ
 ଅଠମାସ ବାଲ ରହିବାରୁ ଅନେକ ବ୍ୟୁଲେବ-
 ସଙ୍ଗେ ଡାକ୍ତରୀର ଆଲୋପ ଚରତପୁ ଦୋଇଥିଲା ।
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ସୁରକ୍ଷାକୁ ଫେର ଯିବାର
 ଅଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ଦୋଇ ଶାସ୍ତ୍ର ଏଠାରୁ ଯାତା
 କରବାର ପ୍ରିଭ କର ଗତ ଶନିବାର ରାସରେ
 କଟକର ଶ୍ରୀ ନିକଟ ଏକ ବଙ୍ଗଳାକୁ ଅନେକ
 ଦେଖାଯିବ ବ୍ୟୁଲେବକୁ ଅମଲ୍ଲଣ କର ଅମୋଦ
 ପ୍ରମୋଦ କରୁଥିଲେ । ବଙ୍ଗଳାର ଦତା ପ୍ରଭୁର
 ଅଲେକମାନାରେ ରୁଷିତ ଦୋଇଥିଲା ଏବଂ
 ନର ଅଭସବାକ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ଦୋଇଥିଲା । ବଙ୍ଗଳା-
 ମଧ୍ୟରେ ନୃତ୍ୟ ଗୀତ ଏବଂ ଲୋକନର ଉତ୍ତମ
 ଅଭ୍ୟୁକ୍ତ ଦୋଇଥିଲା । ଅମଲ୍ଲିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ
 ସେହି ସବୁ ଉପଲୋଗ ଓ ମହାବଳୀଙ୍କର
 ଅଦର ସମ୍ମାନ ଏବଂ ବରପୁସ୍ତକଦ୍ୱାରାରେ
 ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୀତି ଦୋଇ ରାତ୍ର ପ୍ରାୟ ଦୁଇପ୍ରବଳ-
 ସମୟରେ ବିଦାୟ ହୋଇ ଅସିଲେ । ଏ ମତ୍ତ-
 ଲିଷର ସଦନ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପରିପାଟୀରୁ
 ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା ।

ସଞ୍ଚାବଳୀରେ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଦେଉଣାରେ
 କେଉଁଠିର ସେହି ପ୍ରତୀମାନେ ମାତ୍ୟବର
 ଶ୍ରେଣୀଗୁଡ଼ିକରେ ସୁଭାବ କରୁଥିଲେ ସେମା-
 ନକ ସଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶତମ ୧୫ ସମ-
 ତଳବାସୀ ଓ ଅଧେ ପାଦ...
 ଥିଲେ । ଉକ୍ତସମୟର ପ୍ରାର୍ଥନା ଏହି ଥିଲା ଓ

ଦେଶରେ ମହାଶକ୍ତିକୁ ସଜ୍ୟ ଦୟା ନ
 ଥାଏ । ଅନେକ ଜର୍ଜ ବଳକର୍ତ୍ତବ୍ୟରୁ ପାହା-
 ଚୟା ଲୋକମାନେ ସ୍ୱାଧୀନ କଲେ ବି ଜଣେ
 ଭଲ ମାନେକର ନିୟୁକ୍ତ ହେଲେ ସଜାକୁ
 ପୁଲକ୍ଷ୍ୟ ସଜ୍ୟ ଦୟାମିତାରେ ସେମାନଙ୍କର
 ଅପତ୍ତି ନାହିଁ । ବନ୍ଦୁ ସମତରବାସୀ ପ୍ରଜା-
 ମାନେ ଏଥିରେପ୍ରକା ସମ୍ମତ ହେଲେ ନାହିଁ ଏବଂ
 କହିଲେକି ଯେତେ ଭଲ ମାନେକର ରହିଲେ-
 ହେଁ ଗଜା ଅଭ୍ୟାଗର କରବାକୁ ଶକ୍ତିବେ
 ନାହିଁ । କୋଲିକା ବାହୁଲ୍ୟ ଯେ ସେପଲ-
 ଶିଳ ପ୍ରଜାକ ଅପତ୍ତି ବା ହସ୍ତ ନିରାନ୍ତ ଅସ-
 କଳ ଥିଲେ ତେଣୁ ମାନ୍ୟତା ଶେଷକୃଷ୍ଣ ସୁନ-
 ବେତନାପୁସ୍କର ଚନ୍ଦ୍ର ଅପ୍ପା କଲେ ନାହିଁ ।

ସାଲେପୁରଅଞ୍ଚଳରୁ ଜଣେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି
 କି ସେଠାରେ ନୌରହସ୍ତ ଏପରି ଉପସ୍ଥିତ
 ହୋଇଅଛି ଯେ କେହି ଏହାକୁ କଳ୍ପନା
 ଖାଦ୍ୟସମଗୀ କେଉଁ ପାଇ ପାରୁ ନାହିଁ କାର-
 ଣକ ଏକାଠିଆ ଦେଖି ସେଇମାନେ ହସ୍ତ
 ଦେଖାଇ ଉଡ଼ାଇ କେଉଁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରାୟେ
 ଶକ୍ତି କାନ୍ତି ନେଇ ପାଉଅଛନ୍ତି । ଧାନ ୫ ୧୯କୁ
 ୮୯ ଗହଣି ମିଳିବାର ନିୟୁ ପଡ଼ୁଅଛି ଏ-
 ଗାମର ନିକଟରେ ଗୋଟିଏ ହାଟ ଅଛି
 ଏହା ରକିବାର ଓ ଗୁରୁବାର ହୁଏ । ଉକ୍ତ
 ହାଟରୁ ପ୍ରଜାପାଳ ମହାଜନମାନେ ଖୁଜୁଳିଆ
 ଗାଡ଼ିକିଣି ନେଇ ଯାଉଅଛନ୍ତି । ଏହି ଦେଉଳ
 କିଣିଖିଆନେ ପରଷା ଦେଖି ହାରେ ଗୁଲିଲେ
 ସୁକା ଏକ ସେଇ ପାଞ୍ଚ ନାହାନ୍ତି । ଏମନ୍ତ କି
 ମୋଟ ଗୁଲିଲ ଅଗଣିରେ ସୁକା ମିଳୁ ନାହିଁ ।
 ଅନ୍ୟତମ ସଙ୍ଗେ ବସନ୍ତ ଓ ବସନ୍ତକାରେଗ
 ପ୍ରବଳ ହୋଇଅଛି । ଅଜଅବଧ ବରଷା ଦେଲ
 ନାହିଁ ବରଷା ହେଲେ ମସକମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ
 ଯା ମାବକା ନିଷାଦ କରନ୍ତେ ।

ବିଭକ୍ତଗଣକେଶରେ ବଜ୍ରବଳ ଦୟା-
 ସାଧୁଅଛି କି ଦେବ୍ରାପତ୍ତା, ଗୋବନ୍ଧୁ ଓ ପତ୍ନୀ-
 ମୁଖାର ଜାଳମାନ ଅଗାମି ଅପେକମାସ
 ରା ୧୦ ରଖଠାରୁ ରା ୨୦ ରଖପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ,
 ଦାଇଲେବଳ, ବହୁତ ଏବଂ ଯାକପୁର ନାଳ-
 ମାନ ସେହି ଅପେକମାସ ରା ୧୦ ରଖଠାରୁ
 ମଇମାସ ରା ୧୫ ରଖପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ରାଜ-
 ଦୟା ଓ ମାଛୁରୀ ନାଳମାନ ମଇମାସ ରା ୧୫
 ଠାରୁ ରା ୧୫ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଣିଜ ମସ-

ମକସକାରେ ବଳ ଦେବ । ଏଥିସଙ୍ଗେ ଅନ୍ତର
 ଜଣାଇ ଦଅଯାଉଅଛି କି ରାଜକର୍ମାଳୀ
 ସାଧୁକାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାଧାରଣ ବ୍ୟବସାୟମିତ୍ତି
 ଶିକ୍ଷିଅଛି । ଯେଉଁ ସମୟରେ ଦେବ୍ରାପତାଳୀ
 ବଳ ଦେବ ସେ ସମୟରେ ରାଜକର୍ମାଳୀ-
 ବାଟେ ବାସୀ ଜାହାଜମାନ କଟକରୁ ବଜାଉର
 ଓ ଗୁନବାଲିକୁ ଅନାୟାସରେ ଯାହାପାଳ
 କରଥାଉକ । ସୁଲଭ ମାତ ଓ ସାଞ୍ଜା ଦିବାଅ-
 ସିବା ବଳ ଦେବ ନାହିଁ ଏବଂ ଯେବେ ଠିକ
 ଭାରଣଅନୁସାରେ ମରମଜ ଶେଷହୋଇ ନାଳ-
 ମାନ ଶିକ୍ଷିକ ଭେଦେ ଖରବନର ଜଳକଷ୍ଟ
 ଅନେକ ପ୍ରାଣକୁ ବାଧ୍ୟ ନାହିଁ । ଏଥର
 ବନୋବସ୍ତ ବଡ଼ ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି । ଭରସା
 କରୁଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଅଭ୍ୟା ଏହିକ
 ନାହିଁ ।

ବାବୁ ନରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଓକିଲ
 କରୁକେ ଅପୂର୍ବକ କଲେକ୍ଟର ସାବେତ
 ମହାମାନ୍ୟ ଦାଇବୋର୍ଟକୁ ଉପୋକ୍ତ କରୁଥିବା
 ପ୍ରସଙ୍ଗ ଏଥିପୁରୁ ଏପତ୍ତିକାରେ ପ୍ରକାଶ
 ହୋଇଥିଲା ପାଠକମାନଙ୍କର ସୁରଣ ଥିବ ।
 ଏମାନଙ୍କ ଦାଇବୋର୍ଟ ଗଭିତସମ୍ପର ମାସରେ
 ନିଖୁତି କରବାକୁ ମହୋଦୟଙ୍କ ଦେହାନ୍ତଦେଇ
 ମୁକ୍ତି ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଦାଇବୋର୍ଟଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନରୁ
 ପ୍ରକାଶ ଯେ ଯେଉଁ ଦରଖାସ୍ତ ଦେଲ ଓକିଲ-
 ମହୋଦୟଙ୍କ ପ୍ରଭ ଦୋଷାଦେଷ ହୋଇଥିଲ
 ତାହା କଲେକ୍ଟରରେ ବଥ ନ ହୋଇ ପର-
 ବାଦାରରେ ନୋଡ଼ିରେ ଦଅ ହୋଇ ଥିବାରୁ
 ଏମାନଙ୍କରେ କଲେକ୍ଟରଙ୍କର ଅଧିକାର ଥିବା-
 ପକ୍ଷରେ ଦାଇବୋର୍ଟ ସମେଦ କର ସ୍ୱପ୍ନ
 ବଦଳୁ କଲେ । କଲେକ୍ଟରସାବେଦ ଯେଉଁ
 ପ୍ରମାଣପାଳ ଦେଇଥିଲେ ତାହା ସବୁ ସେହିପରି
 ଗହଣ କର କଲେକ୍ଟର ବାବୁଙ୍କର ଦଲପକ
 କମାନବଳ କଲେ । ବାବୁ ମହୋଦୟ
 ଦରଖାସ୍ତରେ ଚିହ୍ନିତ ଲେଖିଥିବାର ସ୍ୱାକାର
 ବିଭ କହିଲେ କି ଦରଖାସ୍ତର ମସୋଦା ସେ
 ବିଭ ନ ହାନ୍ତି କି ଲେଖାଇ ନାହାନ୍ତି । ଦର-
 ଖାସ୍ତକାଣ ଗଙ୍ଗାଧର ଦରଖାସ୍ତ ଲେଖାଇ
 ଅଣି ତାକୁ ଦେବରୁ ସେ ସମ୍ଭବୀୟ ଦରଖାସ୍ତ
 ନ ସଜି କମା ରହିବ ସମ୍ଭବୀୟ ବଥା ନ ତାଣି
 ଚିହ୍ନିତ ଲେଖିଦେଲେ । ଗଙ୍ଗାଧର ଦେ ବଡ଼େ
 ଦରଖାସ୍ତ ଲେଖାଇ ଥିଲ କି ଦାଇବୋର୍ଟ ଏହା
 ଦିଆସ କର ନାହାନ୍ତି ମାତ୍ର ଓକିଲ ବାବୁ ତାହା

ଲେଖାଇ ଥିବାର କମା ସମ୍ଭବୀୟ ଚିହ୍ନିଥିବାର
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଓ ପ୍ରତ୍ନରୁ ପ୍ରମାଣ ନ ଥିବାରୁ ତାହାକୁ
 ଅନ୍ୟ କିଛି ଦସ୍ତ ନ ଦେଇ କିଛିକରୁ ସାବ-
 ଧାନ କର ଦେଇ ଶକ୍ତି ଦେଲେ । କୋଲିକା
 ବାହୁଲ୍ୟ ସେ ଦାଇବୋର୍ଟଙ୍କ ବରୁର ଦୟାସ୍ତ
 ଓ ଦୟାସ୍ତ ହୋଇ ଅଛି ।

ସୁକପୋଡ଼ି ଉତ୍ତର ଅର୍ଦ୍ଧ ଗୁରୁଦିନୁ
 ଅତୀତସୁଦୃଶକଳ ସାଧାରଣ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ
 କରବା କାରଣ ଏନଗରରେ ବଜ୍ରଜାନୁଏର
 ମାସ ରା ୨୭ ରଖରେ ସତ୍ତା ହୋଇ ଯେଉଁ
 ସହାନୁଭୂତିପଦକାର ସମ୍ଭବ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର
 ଲେଖନୀ ନିକଟରୁ ପ୍ରେରଣ ହୋଇଥିଲା ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ଉତ୍ତରରେ ସେ ଓକିଳାବାସିମାନଙ୍କୁ
 ଅନ୍ୟଦିବ ଦେବାକାରଣ ଅଦେଶ କରବାକୁ
 ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟାସକର୍ମିମେଣ୍ଡା ଭଲଭଣିତପତ୍ର ମତ୍ତ-
 ପକ୍ଷକ ନାମରେ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏବଂ
 ତାହାକୁ ଅନୁକ୍ଷେପ ସକାଶାଧାରଣକ ଗୋଟ-
 ବର୍ଥେ ପ୍ରକାଶ କରୁ । ସତ୍ୟ—

No. 614. From J. P. Hewett
 Esquire., C. I. E., Offg. Secretary to
 the Government of India.

To the Chairman of the Condolence
 Meeting, Chandni Chouk, Cuttack.
 Calcutta the 18th. February 1892.
 Sir,

I am directed to acknowledge the
 receipt of your telegram conveying
 a message of condolence on behalf
 of the people of Orissa, with Her
 Imperial Majesty the Queen, Empress
 of India, Their Royal Highness the
 Prince and Princess of Wales and
 the rest of the Royal family, on the
 melancholy occasion of the death of
 His late Royal Highness the Duke of
 Clarence and Avondale, and to say
 that the Government of India have
 been desired to convey to you an ex-
 pression of Her Imperial Majesty's
 thanks for the kind sympathy dis-
 played by the people of Orissa.

I have &c.
 Sd. J. P. HEWETT.

ଗୋଶୁବଜାରର ବାବୁବ୍ୟସନ
 କରକବା ଗୋଶୁବଜାରରୁ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ମହା-
 ରଜା ବନକୃଷ୍ଣ ବାବାଦୁରୁଙ୍କ ବରଠକତା-

ହେଉ ଉପକ୍ରମ ସତ୍ୟ ଓ ଉତ୍ତରରେ ଏହି ସମ୍ଭବ
 ବାଣିଜ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦୋଳିଥିଲା । ମନୁଷ୍ୟର
 ଶ୍ରେଣୀକୃତ ବାହାଦୁରୀ ସମ୍ଭବତଃ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ
 କରୁଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଦୂରସହସ୍ର ଦେଖାଯୁ
 ଠିକ୍ କଲେକ୍ଟର ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ।
 ବାଣିଜ୍ୟ ବରଷାରୁ ଯାହା ପ୍ରତିଦିନ ଦେଲେ ତହିଁରୁ
 ଚଣାବଳି ଯେ ସମ୍ପାଦନା ପାଇଁ ସୁଖୀୟ
 ମହାସକାଳୁ ମନରୁ କଳକୃତ ବାହାଦୁରୀ ଓ
 ମହାସକାଳୁ ମନରୁ କଳକୃତ ବାହାଦୁରୀ ଏହି
 ସମିତି ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଥିଲେ ଏବଂ ଶେଷରେ
 ମହାସକାଳୁ ମନରୁ କଳକୃତ ବାହାଦୁରୀ
 ଉପରେ ଏପରିକି ରହି-
 ଶୁଣିବା ପରେ ଦୁର୍ଘଟଣାକ୍ରମ
 ସାହାଯ୍ୟ କରା ଏ ସମ୍ଭବ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ
 ଅପଦାୟକତା, ଦରିଦ୍ରଶିଳ୍ପ, ଅସମତୁଳ୍ୟ
 ଏବଂ ସମ୍ପାଦନା ପ୍ରକାଶକଙ୍କୁ ଏ ସମ୍ଭବ ମାସିକ
 ଭୂମିଦାନ ଉପାୟ ଓ ସମୟରେ ଦୂରଦୈ-
 ରାସିମାନେ ମଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଥିଲେ । ଏହି
 ସମୟ ବର୍ଷରେ ଦେବାଦାସଙ୍କ ସମ୍ପାଦନା ୧୯୧୨
 ଏମାନେ ବର୍ଷରେ କେବଳ ୧୯୧୨ ମସିହା
 ଦେଇ ଥିଲେ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଦାନ ସମ୍ଭବ
 ଟ ୧୦୦୦ ବା ପ୍ରାୟ ହୋଇଥିଲା । ମୋଟ ଅର୍ଥ
 ଟ ୨୮୨୫ ବା ମଧ୍ୟରୁ ମାସିକ ଭୂମି ଟ ୪୫୧୫
 ଅନୁମତି ଦାନ ଟ ୧୦୨୫ ଏବଂ ମହଲମା-
 ଉପରୁ ଟ ୪୮୫୫ ବା ଏ ଟ ୨୨୦୦/୧
 ବ୍ୟୟ ଯାଇ ଟ ୨୬୦୦/୦ ଶୁଣି ରହିଥିଲେ ଓ
 ଦୁର୍ଘଟଣାକ୍ରମ ସମ୍ଭବ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଗୁରୁଦ-
 ଲାଭି ଟଙ୍କା ଜମା ପଡ଼ି । ଏ ଟଙ୍କା ଜମାଦାନ-
 ଯତ୍ନ ଓ ବାବଦରେ ଜମା ରଖାଯାଇ ତହିଁରୁ
 ନାହିଁକି ମଧ୍ୟ ଅର୍ଥ ଦେଇଥିଲା । ଏ ସମ୍ଭବ ପ୍ରାପ୍ତି
 ଦେବା ସମୟରେ ଟ ୨୫ ଶହରୁ ସାହାଯ୍ୟ
 ପାଇଥିଲେ ବର୍ଷମାନ ଟ ୧୦୫ ବା ସାହାଯ୍ୟ
 ପାଇଥିଲେ ।

ଉପରୋକ୍ତ ବିବରଣୀରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଏ-
 ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଅନୁକୂଳ ହିତସାଧକ ଦେଉଥିଲେ ଏବଂ
 ପରମ ସତ୍ୟ ପ୍ରାକ୍ତେ ଗଠିତ ହେଲେ ଶିକ୍ଷକ-
 ମାନଙ୍କର ଅନୁକୂଳ ଉପକାର ଦେବ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ଶିକ୍ଷକ ମଧ୍ୟରେ ମାନବର ଶ୍ରେଣୀକୃତ ବାହା-
 ଦୁରୀ ଏ ସମ୍ଭବ ପ୍ରକାଶ କର କଲେ କି
 ମହଲମାଙ୍କୁ ଦାନକରଣ ବସ୍ତୁରେ କଲେ
 ଦେଖା ପ୍ରଥମ ପଦେବ ଏବଂ ଦେଖା-
 ଲେକ୍ଟର ନିକଟକୁ ଦେଇ ଦରମା ଅଧିକେ
 ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଯଥାସମ୍ଭବ ଦାନ କରନ୍ତି ବଳି କଲେ
 ଲୁଚିମାନେ କମିଶନରୁ ବାହାଦୁରୀ ଅବସ୍ଥା

ଅନ୍ୟସମାନ ପୁସ୍ତକ ସେହିଭାବେ ବାସ୍ତବରେ
 ଦାନ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଦାନ
 ଦିଅନ୍ତି । ଗୋରୁକଳାକର୍ମରେ କଲକତାରେ
 ବରଦିପ୍ରଥମ ଏକମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଅଟେ
 ଏବଂ ଏହା ଦେଖି ସେ କିଛି ଅନୁଭବ ହେ-
 ଲାଅନ୍ତି । ସେ ଅନୁଭବ କଲେ କି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତେ କଲକତା ପାଣି ସମୂହ ଗଢ଼ିତ
 ଭୂମିକା ଭଲ ହୋଇପାରେ ସେ ଅବଶ୍ୟକ
 ଦେଲେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ମାତ୍ର ଦାନଦେବା-
 ଯ୍ୟରେ ପ୍ରକାର ଦେବା ଭଲ ନୁହେଁ ।
 ଯେତେବେଳା ଅର୍ଥ ଦେବ ଗାହା ସମସ୍ତ ସାହାଯ୍ୟ
 ଦାନରେ ବ୍ୟୟ କରନ୍ତା ଉପରେ କେବଳ ଯାହା
 ଉପକ୍ରମରେ ବ୍ୟୟ ହୋଇ ନ ପାରନ୍ତେ ତେବେ
 ରହିଯିବ ପରଶେଷରେ ସେ ପ୍ରକାଶ କଲେ କି
 ମହାସକାଳୁ ସରକାରୀ ମୋହଲମାଙ୍କୁ ହିନ୍ଦୁ-
 ବିଧବାଙ୍କ ଉପକାର ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଦାନଦେ-
 ଶାଳାର କଳନା କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ତହିଁର
 ବନୋଦପ୍ର ଦେବ ।

ଗୁରୁ ନିକଟରେ କିଏ ବାହାଦୁରୀ ।
 ଗୁରୁ ନିକଟରେ ଦାସ ବାହାଦୁରୀ ଦେ-
 ଶାସ୍ତ୍ରୀ ସିଲିକୋନଗୋଣୀରେ ଭରଣ ଦେବା-
 କରୁ ଓଡ଼ିଶାର ଗୌରବ ବଢ଼ାଇଥିଲେ ଏବଂ
 ତହିଁପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ କିଛି ଅନୁଭବ ହୋଇ
 ଥିଲା ମାତ୍ର ସେ ଅପଣର ଅମୂଲ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟତା-
 ଦ୍ୱାରା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାସ-
 ଲୁଚକ ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି ତାହା କେହିକେଲେ
 କେହି ଜାଣି ପାର ନ ଥିଲେ । ଅନୁଗୁଣର
 ତହିଁକୁ ବନେକରୁ ଏବଂ ତହିଁ ପରେ ଦେଉ-
 ଣିକି ଯୋଜନାକଲ ଏକଦା ପଦମାନ ତାହାକୁ
 ପ୍ରକାର ତାହା ବିଶେଷରୂପେ ଜଣା ପଡ଼ିଲା ।
 ବିଶେଷତଃ ଯେ ଲିଟିକଲ ଏକଦା ପଦ ଅଭ୍ୟନ୍ତ
 ଦାୟିତ୍ୱଶୁଣି ଅଟେ । ସାହାର ବୁକ୍ସ, ବିବେଚନା,
 ସିକନିକିକିକିକିକି ମାନସିକଦର୍ମ୍ୟ ପ୍ରଭୁ-
 ତିରେ ଏକାନ୍ତ ବିଶାସ ଦୃଷ୍ଟର ତାହାକୁ ସର-
 କାର ଏ ପଦ ଦିଅନ୍ତି । ଦେଖାଯୁ ଲେକ୍ଟର
 ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ପଦ ପାଇବା ଲେକ୍ଟର ସମ୍ପା-
 ଅତି କରନ୍ତି । ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ ତାହା
 ପାଇବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଲା ସାମାନ୍ୟ ଗୌରବ
 ଓ ସମ୍ମାନର କଥା ନୁହେଁ । ଅଥଚ ଅଳ୍ପ
 ବିବେଚନାରେ ସେ ଏ ପଦ ଲାଭ ନା-
 ଦାନ୍ତି । ବିଶେଷତଃ ସର, ଲିକିୟତ ବାହାଦୁରୀ
 ସେ କି ପରାସ୍ତରେ କଲେ ନ ଦେଖି ସହକ

ଗୁରୁତରବସ୍ତୁ ଅପେ ସମ୍ଭବରୂପେ ବୁଦ୍ଧି ସହି
 ସ୍ଥିର କରନ୍ତି ସେ ଅନେକ ଦିନ ଉପ' ଏହାକୁ
 ଏ ପଦ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ସାଧାରଣମତରେ ଅନୁମୋଦନ ଦେବାକୁ
 ଅଧିକ ପ୍ରକାଶକଙ୍କୁ ଦୋଇଅଛି । ନିକଟରେ
 ବାବୁଙ୍କ ଯୋଗେ ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖ୍ୟୋକ୍ତ ହେଲ
 କିଛି ଅନୁଭବ ବିଷୟ ଅଟେ ଏବଂ ଏହି ଅନୁଭବ
 ପ୍ରକାଶ କରବାକାରୀ ଏ ନଗରରେ କେତେ-
 ଦିନ ହେଲେ କେହି ମଜଲିସ୍ ଲଭାଦି ଉପଦ
 ଲାଭିଥିଲା । ଏପ୍ରକାରେ କେତେକଗୁଡ଼ିଏ
 ତାହାକି ବିଜ୍ଞାନକ୍ରମେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇ-
 ଥିଲା ଓ ତହିଁରେ ବିଶେଷ କିଛି ନ ଥିଲେବେ
 ଯୋଗ୍ୟବ୍ୟକ୍ତିର ସମ୍ମାନ କରବାକୁ ଏଠା ଲେ-
 କମାନେ କମିଶନ ଅଧିକ ଅଗ୍ରସର ଦେବାର
 ଦେଖି ଓଡ଼ିଶାରେ ଅନୁଭବ ହେଲା । କିନ୍ତୁ
 ଗୋଟିଏ ଉପଦ ସମାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ପ୍ରାକ୍ତର
 ହୋଇଥିଲା । କମିଶନ ଓ ପୁସ୍ତକାଳୟ ମହଲମାଙ୍କ
 ବିରାଜ ଓ ଅନୁମୋଦନ ମିଶି ଗୁରୁ ବାହାଦୁରୀଙ୍କ
 ସମ୍ମାନାର୍ଥେ ଶତ ସୋମବାରରୂପରେ ପ୍ରିଣ୍ଟି-
 ନିମ୍ନମାନ ଅଷ୍ଟାଳିକାରେ ମଜଲିସ୍ କର ଅନେକ
 ଉପଲେକ୍ଟର ଅମତ୍ୟ କର ନୁହନ୍ତି ଗୀତ ଓ
 ଗୋଟି ଲଭାଦିଦ୍ୱାରା କିଛି ସୁନ୍ଦରରୂପେ ପର-
 ଶେଷ କରୁଥିଲେ । ଅନୁଭବକାରୀ ମଧ୍ୟରୁ
 ବାବୁ ନାରାୟଣପ୍ରସାଦ ମିତ୍ର ସମେତ କଲକତାରେ
 ଗୁରୁ ବାହାଦୁରୀଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଅନୁମୋଦନ
 କିଛି ସମୟେ କାଳ କଟାଇଥିବା ଏବଂ ତାହାକି
 ଦୟା ସ୍ୱେଦ ଗୁଣଗ୍ରାହଣୀ ଓ ଶାନ୍ତିସ୍ୱରୂପ ଏବଂ
 ସନ୍ଦେହର ନିମନ୍ତେ ତାହାକିଠାରେ ବିଶେଷ
 ଗୁଣୀ ଥିବାରୁ ତହିଁନିଜ କୁଳଜ୍ଞତା ପ୍ରକାଶ ଏବଂ
 ତାହାକି ଉପରେ ଅନୁଭବଦେବାର ପ୍ରକାଶ
 କଲେ । ଗୁରୁ ବାହାଦୁରୀ ତହିଁରୁ ଉଦ୍ଧୃତରେ
 ସେମାନଙ୍କୁ ଅଧ୍ୟବାଦ ଦେଇ କଲେ କି
 ତାହାକି ଜୀବନର ଘଟଣାବଳି ମଧ୍ୟରେ ଏଥି
 ଅପେକ୍ଷା ଅନୁଭବ ଓ ଗୌରବର ବିଷୟ ଗୁରୁ
 କଲେ ଅନୁଭବ କରନ୍ତୁ ନିହାନ୍ତି । ସେ ସ୍ୱୟଂ
 ଏକ ସମୟରେ ଶ୍ରେଣୀ ଥିଲେ । ଅନୁଭବ
 ଅବସ୍ଥା ଅନୁଭବ ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି । ସେହି ଅନୁ-
 ଭବକଙ୍କୁ କେହି ସେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ସେ-
 ମାନଙ୍କର ତାହାକି ପ୍ରତି ଏକାଦୁରୀ ଅନୁଭବ
 ଦେଖି ସେ ଅପଣକୁ ବହୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାବାନ୍ ମନେ
 କରୁଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଅଧୀନସ୍ଥ ଲେକ୍ଟର
 ଶ୍ରେଣୀ ଓ ବୁଦ୍ଧି ଅବଶ୍ୟକ ବିଶେଷ ସାମାନ୍ୟ ଗୁଣ
 ନୁହେଁ । ସମାଜ ଲେକ୍ଟର ପ୍ରାକ୍ତ ଦେବ ।

ସାଧାରଣ କଥା କିନ୍ତୁ ଯେଉଁଠି ଶେଷ ଦିନ
ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରୀତିକ୍ରମକୁ ଦୂର ସେ ଅସାଧାରଣ
ଗୁଣବୀର । ଏହି ଗୁଣ ଦେଖି ପରମେଶ୍ଵର
ନିନ୍ଦିତମାନଙ୍କର କାଳୁର କ୍ରମଣ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରୁ-
ଅଛନ୍ତି ଏବଂ କରନ୍ତେ ।

ମାଲକର ଲବ୍ୟାଦ

ପଦ୍ୟାଦ ଫଳ ।

ଏଥର ଏ ସମସ୍ତ ପଦ୍ୟାଦ ଫଳ ପୂର୍ବବର୍ଷମା-
ଳକ ଅପେକ୍ଷା ବହୁତ ଶୀଘ୍ର ବାଦାୟ ଅଛି ସୁଖର
ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ମାଲକର—ଗତଅର କ ୧୦୨ ଶ ପଦ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟକ ମଧ୍ୟୁ ୧ମ ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୧୨ ଶ, ୨ୟ-
ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୨୫ ଶ ଏବଂ ୩ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ
କ ୩୦ ଶ ଗାଏ କ ୨୭ ଶ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ।
ଏଥର କ ୧୦୨ ଶ ପଦ୍ୟାଦ ଫଳ ମଧ୍ୟୁ ୧ମ
ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୨୭ ଶ, ୨ୟରେ କ ୧୯ ଶ ଏବଂ
୩ୟରେ କ ୨୫ ଶ ଗାଏ କ ୨୫ ଶ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଗତବର୍ଷର ପୂର୍ବବର୍ଷରେ କ ୧୯-
ମେଧରୁ କ ୨୦ ଶ ପାଶ ବରଣୁଲେ । ସୁତରାଂ
ସକଳ ଦୁଇବର୍ଷଠାରୁ ଏବର୍ଷର ଫଳ ମନ ଚୋର-
ଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ପୂର୍ବଦୁଇବର୍ଷରେ ଗତବର୍ଷ ୧୦ରୁ
ଅଧିକ ପାଶ ବରଣୁଲ ପ୍ରାୟ ସମାନ ଭାବରେ
ରହି ଶୁଣା ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଗତବର୍ଷ ମନ-
ଲବରୀ ଓ ଗତକାଳ ପ୍ରାୟ ସମାନ ଭାବରେ
ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଥିଲେ । ଏଥର ଉକ୍ତ
ଶ୍ରେଣୀରେ ଗତକାଳର ନାମ ନାହିଁ ଏବଂ ମନ-
ଲବରୀ ଉପକ୍ରମ ମଧ୍ୟରେ ବଡ଼କର ଶାନ୍ତି-
ପୁଲ ପ୍ରଥମ ଦୁଇଶ୍ରୀକ ମନୋହର ନରୁଣ
ଓ ରାମନାଥପୁର ଶତ୍ରୁ ଶ୍ରୀକ ଅଧିକ କର-
ଅଛି । କା. ନିଶ୍ଚରରେ ସୁବଲକ୍ଷ୍ମୀ ୩ୟ ଓ
ପ୍ରଗରେ ଶୋରଧା ୩ମ ଶ୍ରୀକ ପାସଅଛି । ଗତ-
କାଳମଧ୍ୟରେ ବୋକ ଓ ଭେଦନାଳର କ୍ରମେ-
ରେ ଶାଏ ଶ୍ରୀ ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦୋଇ-
ଅଛନ୍ତି । ମୋଟରେ ବଡ଼କରର କ ୧୧ ଶ
ବାଲେଶ୍ଵରର କ ୧୫ ଶ ପୁରୀର କ ୨୭ ଶ
ଓ ଗତକାଳର କ ୨୫ ଶ ଗଣ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟଦୋଇର ପଦ୍ୟାଦ—ଗତବର୍ଷ କ ୨୭୧ ଶ
ଅପେକ୍ଷା ୧୫ରୁ ୧ମ ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୩୭ ଶ,
୨ୟରେ କ ୨୭ ଶ ଏବଂ ୩ୟରେ କ ୨୫ ଶ
ଗାଏ କ ୧୨୮ ଶ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ।
ଏଥର କ ୧୦୫ ଶ ପଦ୍ୟାଦ ଦୋଇ ଉଦ୍ଦି-

ମଧ୍ୟରୁ ୧ମ ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୧୭ ଶ ୨ୟରେ
କ ୨୭ ଶ ଏବଂ ୩ୟରେ କ ୨୫ ଶ ଗାଏ
କ ୧୨୦ ଶ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ
ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦୋଇ ଓ ଯୋଗ୍ୟତାରେ ଏଥରର ଫଳ
ଗତଅରଠାରୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦୋଇଅଛି । ପଦ୍ୟା-
ଦ ଫଳ ଏବର୍ଷ ବାହିଷ୍ଟ ଏବେ ଉଣା ଦେଲ
ନିଷ୍ଠୁରୁ ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ । ସମସ୍ତଙ୍କ ପଦ୍ୟାଦ
ପରଫଳା ଦେଇ ଶୀଘ୍ର ପଡ଼ିବା ଏଥର ବାରଣ
ଦୋଇ ପାରେ । କରୁବା ବୋଲିବାକୁ ଦେବ
ଯେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟଦୋଇର ପାଶ କଲେ ବୁଦ୍ଧିପାତ-
କାରୀ ସୁତରା ନାହିଁ ବୋଲି ଚହୁଁ ପ୍ରତି ଅଦର
ଉଣା ଦେଉଅଛି । ସୁବସୁଦା ବଡ଼କରର
କ ୪୦ ଶ, ବାଲେଶ୍ଵରର କ ୨୫ ଶ, ପୁରୀର
କ ୨୯ ଶ ଓ ଗତକାଳର କ ୧୯ ଶ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଗତବର୍ଷ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ
ବାଲକା ପାଶ ବରଣୁଲ ଏଥର ବେଳେ
କ ୩୦ ଶର ନାମ ଅଛି ମାତ୍ର ୧ମ ଓ ୨ୟ-
ପୁଲ ରେବନ୍ଧା ବାଲକାବଦ୍ୟାଲକ୍ଷ୍ମୀର ଶ୍ରୀ-
ମାନେ ଅଧିକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ବାଲକମଧ୍ୟରେ
ମଦ ସିନ୍ଧୁପୁରର କ୍ରମେ ଶ୍ରୀକ ସକୋଳ ପ୍ରାକ
ପାଇ ଅଛି ।

ଗତକାଳର ଫଳ ଏଥର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଦ୍ୟା-
ଦେ ଉଣା ପଡ଼ିବା ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ।
ମନୋହରର ସୁଲମାନ ଯେ ଯାହାର ଟେକ
ଉଣିବାକୁ ନିତାନ୍ତି ଉଣା କରି ନାହାନ୍ତି ଏବଂ
ଅଳ୍ପକାଳପ୍ରାପ୍ତିର ମହାଗ୍ରାମ ସୁଲର କ ୨ ଶ
ଶ୍ରୀକ ଦୁଇପଦ୍ୟାଦେ ପାଶ କରୁବା ବଡ଼ ସୁଖର
ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ଅପରପ୍ରାଲମେଷ—ଗତଅର କ ୨୨୫ ଶ
ଅପେକ୍ଷା ୧୫ରୁ ୧ମ ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୧୨୫ ଶ,
୨ୟରେ କ ୧୨୭ ଶ ଏବଂ ୩ୟରେ କ ୧୨୭ ଶ
ଗାଏ କ ୨୪୨ ଶ ପାଶ କରୁଥିଲେ । ଏଥର
କ ୩୦ ଶ ପଦ୍ୟାଦ ଦୋଇ ଚହୁଁ ମଧ୍ୟୁ ୧ମ-
ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୧୨୫ ଶ ୨ୟରେ କ ୧୦୫ ଶ
ଏବଂ ୩ୟରେ କ ୨୮ ଶ ଗାଏ କ ୨୨୮ ଶ
ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ସଖ୍ୟା ଏବଂ
ଦାସଦାୟ ଫଳ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗତବର୍ଷଠାରୁ ମନ
ଦୋଇଅଛି । ଅର୍ଥାତ୍ ଗତବର୍ଷ ଗତବର୍ଷ ୮୪-
ପୁଲେ ଏଥର ଗତବର୍ଷ ୭୦ ପାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ।
ଗତବର୍ଷ ବାଲକମାନେ ସକୋଳ ପ୍ରାକ ଅଧିକାର
କରି ଏହା ୧ମ ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୨୫ ଶ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଥର ନୟାଗଡ଼ର କ୍ରମେ
ବାଲକ ସକୋଳ ପ୍ରାକ ଅଧିକାର କରୁଅଛି ମାତ୍ର

୨ୟଠାରୁ ୨ମ ପଦ୍ୟାଦ ପ୍ରାକମାନ ବାଲକମାନେ
କରୁଅଛନ୍ତି ।

ସକ ୧୯୧୧ ସାଲରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅପର
ପ୍ରାଲମେଷ ପଦ୍ୟାଦେ ଦୁଇ ପାଲସୁଦା ଶ୍ରୀ-
ମାନକର ନାମ ।
ଶ୍ରୀମତୀ ମନୋହର ପିନେଲ ଅର୍ପାନେକ
ରକ୍ତନାଳନ ଦାସ ରବିକ
ଦୈତ୍ୟାଦ କର କାଶୀପୁର
ଶ୍ରୀମତୀ ମନୋହର ନାମକ ଗୁନନିଗୌର
ସୁତରାଂ ଦାସ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀକ
ଗାୟକ ଦୋଷ ରେବନ୍ଧା ବାଲକାବଦ୍ୟା
ଲେକନାଥ ସୁକ୍ଷ୍ମ ବାଳଧୁର
ଉପକ୍ରମ ଦାସ ମୁକୁନ୍ଦଦାସପୁର
ବନବତ୍ର ରୁଦ୍ଧା ଚୋଟାପଡ଼ା
ଶ୍ରୀମତୀ ଜାନକୀ ଦେବୀ ଚରାଦହା
କରମେଦନ ମହାନ୍ତି ନୂଆପାର
ଶ୍ରୀମତୀ ବାଲକ ମୋହନ ବାଲକାବଦ୍ୟା
କୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ମଣ୍ଡଳ ଗୁନପୁର
ରାଧାମାଧା ସୟୁ ମହାପାତ୍ର ମୁକୁନ୍ଦପୁର
ମାଳମଣି ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟଦା
ଦୈତ୍ୟାଦ ଦାସ ଧନପୁର
କୋକିଳ ମହାପାତ୍ର ଶ୍ରୀଗୁଡ଼ା
ରାଧାମଣି ଦେବୀ ଭେଦନାଳ ବାଲକା
କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ମହାପାତ୍ର ସାକରିପ
ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ପ୍ରଧାନ କରୁ
ନାରାୟଣ ପ୍ରସାଦ ଦାସ ରଣପୁର
ଅଲମନୁ ପାଲ ପାଲକରୁ

R. N. Puri
Joint Inspector of Schools Orissa.

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଗୋରୁବଳ ଏକକ ଏବଂ କେତେକୋଟି ଗାଈ ନିରାକାର
ମହାଦଳୀ ସହ ୧୫୦ ଚକ୍ର କରୁଅଛନ୍ତି ବାସ ବିନିଗରେ
କେଉଁଠିକି ଗାଡ଼ା କରନ୍ତେ ।
ଅସମାପକ କେତେକ ଗାଈକ ଗତ ଦୁଇମାସ ନାମ
ପୁଲକୁ ଗାଡ଼ା କରୁଅଛନ୍ତି । ବାଲକାପ୍ରାକ ଫଳ ଏଥର
କେତେକ ଶ୍ରୀକ ୫୫ ଶ ଗତଅରରେ ।
କେତେକ ଗାଈକ ମୋହନରେ କେତେକୋଟି ଗାଈ
ମନୋହର ଚକ୍ର ଫଳ ଦୁଇମାସ ପ୍ରକୃତ ହେବ । କେ-
ଶାବେନ କ ୨୫ ଶ ଶ୍ରୀମଣିକ ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବ ଶୋଣିକା
ପଦ୍ୟାଦ କ ୨୫ ଶ ଗତବର୍ଷେ ଏବର୍ଷ ଏବଂ ଗତବର୍ଷ
ଅଧିକ ଦୁଇବର୍ଷ ଗତବର୍ଷେ ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବୀ ବାଲକା
ଦେବୀ । ଗତବର୍ଷ ଗତବର୍ଷ ଦେବୀର ନିଶା ଗାଈକ